

ÁLLAMI
SZÁMVEVŐSZÉK

J E L E N T É S

Az MTA egyes kutatóintézeteinek ellenőrzése – A Magyar Tudományos Akadémia kutatóintézeti hálózatának átalakítása, egyes kiemelt kutatóintézetek gazdálkodása és feladatellátása ellenőrzése

15038

2015. február

Állami Számvevőszék

Iktatószám: V-0446-518/2015.

Témaszám: 1480

Vizsgálat-azonosító szám: V0682

Az ellenőrzést felügyelte:

Dr. Pulay Gyula Zoltán

felügyeleti vezető

Az ellenőrzést vezette és az ellenőrzés végrehajtásáért felelős:

Dobos András Csaba

ellenőrzésvezető

Korsósné Vigh Andrea

ellenőrzésvezető

A jelentéstervezet összeállításában közreműködtek:

Dr. Babos János

számvevő tanácsos

Cseh Árpád

számvevő gyakornok

Dr. Gaálné Berente Mónika

számvevő tanácsos

Kupcsik Éva

számvevő

Molnár Istvánné

számvevő tanácsos

Várkonyi Zsolt Kristóf

számvevő tanácsos

Az ellenőrzést végezték:

Bus András Péter

számvevő tanácsos

Dr. Csapó Anna

számvevő tanácsos

Dr. Eke-Pekács Tibor

számvevő tanácsos

**Dr. Gaálné Berente
Mónika**

számvevő

Fekete Győr László

számvevő

Fórián Erika

számvevő tanácsos

Komonszky Krisztina

számvevő

Kriston-Vizi János

számvevő tanácsos

Laczi Hedvig Anna

számvevő

Várkonyi Zsolt Kristóf

számvevő tanácsos

A témához kapcsolódó eddig készített számvevőszéki jelentések:

címe	sorszám
Jelentés Magyarország 2013. évi központi költségvetése végrehajtásának ellenőrzéséről	14207
Jelentés Magyarország 2012. évi központi költségvetése végrehajtásának ellenőrzéséről	13080
Jelentés a Magyar Köztársaság 2011. évi költségvetése végrehajtásának ellenőrzéséről	1297
Jelentés a Magyar Köztársaság 2010. évi költségvetése végrehajtásának ellenőrzéséről	1117
Jelentés a Magyar Tudományos Akadémia fejezet működésének ellenőrzéséről	0621

TARTALOMJEGYZÉK

BEVEZETÉS	3
I. ÖSSZEGZŐ MEGÁLLAPÍTÁSOK, KÖVETKEZTETÉSEK, JAVASLATOK	6
II. RÉSZLETES MEGÁLLAPÍTÁSOK	15
1. Az MTA kutatóhálózata szervezeti rendszere átalakításának szabályszerűsége	15
1.1. Az átalakítás előkészítésének szabályszerűsége	15
1.2. Az átalakítás végrehajtásának szabályszerűsége, a szervezeti és irányítási struktúra egyszerűsítésére, valamint a működés gazdaságosabbá tételére vonatkozó szempontok érvényesítése	19
2. Az ellenőrzött intézmények feladat ellátásának és gazdálkodásának, a belső kontrollok kialakításának szabályszerűsége	23
2.1. A belső kontrollrendszer kialakításának és működtetésének szabályszerűsége	23
2.2. Az intézmények közfeladat ellátásának szabályszerűsége	28
2.3. A kutatóhálózat intézményei pénzügyi gazdálkodásának szabályszerűsége	30
2.4. Az intézmények vagyongazdálkodása előírásoknak való megfelelése	34
3. Az MTA irányító, és kontroll feladatai gyakorlásának, beszámolásának szabályszerűsége	40
3.1. Az MTA irányítási és kontroll feladatai gyakorlásának szabályszerűsége	40
3.2. Az MTA beszámolási kötelezettségeinek teljesítése	42
4. Az integritás kontrollok kialakítása és működtetése	42

MELLÉKLETEK

- 1.a számú Az MTA kutatóintézetei és kutatóközpontjai a 2011. évben
- 1.b számú A kutatóintézet-hálózat átalakításának szemléltetése az ellenőrzött intézmények átalakításán keresztül
- 1.c számú Az MTA kutatóközpontjai és kutatóintézetei 2012-től
- 2. számú A kutatói átlaglétszám és a nem kutatók létszáma kutatóközpontonként a 2010-2013. években
- 3. számú Az ellenőrzött kutatóközpontok kiadási, bevételi előirányzatainak alakulása és teljesítése a 2010-2013. években
- 4. számú Az ellenőrzött kutatóközpontok szállítói kötelezettségeinek lejárat szerinti alakulása a 2010-2013. években
- 5. számú Az ellenőrzött kutatóközpontok mérlegeinek alakulása a 2010-2013. években
- 6. számú Az ellenőrzött kutatóközpontok gazdasági társaságokban szerzett részeseisének változása a 2010-2013. években
- 7. számú Az ellenőrzött kutatóközpontok tulajdonosi joggyakorlása alá tartozó gazdálkodó szervezetek részére nyújtott kifizetések a 2010-2013. években
- 8. számú Az ellenőrzött kutatóközpontok gép-műszer állománya a 2010-2013. években

FÜGGELÉKEK

- 1. számú Rövidítések jegyzéke
- 2. számú Fogalomtár

JELENTÉS

Az MTA egyes kutatóintézeteinek ellenőrzése – A Magyar Tudományos Akadémia kutatóinté- zeti hálózatának átalakítása, egyes kiemelt kutatóintézetek gazdálkodása és feladatellátá- sa ellenőrzése

BEVEZETÉS

A Magyar Tudományos Akadémia (MTA) Magyarország legmagasabb szintű tudományos testülete. A tudományok műveléséért, támogatásáért, képviseletéért országos szinten felelős tudományos köztestület önkormányzati elven működik. Az MTA alapvető közfeladatait, szervezeti felépítését a Magyar Tudományos Akadémiáról szóló, 2009-ben módosított 1994. évi XL. törvény (MTAtv.) szabályozza. Az MTA a központi költségvetésben önálló fejezetet alkot.

Az MTA közfeladatai között kiemelt szerepe van a tudomány valamennyi területére kiterjedő tudományos kutatások folytatásának, aminek céljából a központi költségvetésből biztosított támogatás felhasználásával működteti Magyarország egyetlen főhivatású kutatóintézeti hálózatát. A saját kutatóintézeti hálózat mellett az MTA felsőoktatási intézményekben és közgyűjteményekben is tart fenn kutatócsoportokat az intézményekkel kötött megállapodás alapján. Jelentős összegeket biztosít továbbá tudományos kutatási célú pályázatok finanszírozására, ezen belül is kiemelt figyelmet fordítva a kimagasló teljesítményt nyújtó fiatal kutatókra. Az MTAtv. feladatként fogalmazza meg az MTA részére azt is, hogy szorgalmazza és segítse a tudományos kutatások eredményeinek társadalmi és gazdasági hasznosítását.

Az MTA költségvetési támogatásának előirányzata 2012-ben 43,48 Mrd Ft volt, ami mintegy 17%-os növekedést jelentett 2011-hez képest. A 2013. évi központi költségvetés gyakorlatilag változatlan összegű, 43,13 Mrd Ft támogatást irányzott elő a köztestület részére. Az elmúlt 4 évben folyamatosan a támogatások mintegy 2/3 részét fordították kutatási célokra, ami 2012-ben és 2013-ban egyaránt 29 Mrd Ft-os nagyságrendet jelentett évente. A kutatások támogatásán belül jelentős, 50% körüli arányt képviselnek az MTA kutatóintézeti hálózatának működését szolgáló támogatások.

Az MTA kutatóhálózatát 2011 végével átszervezték. Az átalakítás célja az volt, hogy a kutatóhálózat ésszerűbb és takarékosabb intézményi működési keretek között, kutatási potenciálját megőrizve, koncentráltabb kutatási stratégia mentén teljesítse közfeladatait. A megújítás eredményeként 2012. január 1-jétől az addig önálló költségvetési intézményként működő 38 kutatóintézet és 2 kutató-

központ 10 kutatóközponttá és 5 kutatóintézeté alakult át. A korábbi széttagolt akadémiai kutatóhálózat elemei a kutatóközpontok keretein belül, azok szervezeti egységeiként működtek tovább. A kutatóközpontok és a – nem kutatóközponti szervezeti egységként működő – kutatóintézetek önállóan működő és gazdálkodó köztestületi költségvetési szervekként az MTA intézményei. Létrehozásukhoz, átszervezésükhöz, megszüntetésükhöz a Közgyűlés határozata szükséges. Az akadémiai kutatóhálózat testületi felügyeletét az Akadémiai Kutatóintézetek Tanácsa (AKT) látja el. Az AKT összetételét az MTAtv., létrehozásának részletes eljárási rendjét és működési szabályait az Alapszabály_{1,2} és az Ügyrend_{1,2} határozza meg.

Az MTA-t az ÁSZ többször ellenőrizte, utoljára 2006-ban. A kutatóintézeti hálózatra fókuszáló ellenőrzésre ugyanakkor még nem került sor.

Az ellenőrzés célja annak értékelése volt, hogy szabályosan történt-e 2011 végén a kutatóhálózat átalakítása; az átalakítás során meghatározták és érvényesítették-e a szervezeti és irányítási struktúra egyszerűsítésére, valamint a működés gazdaságosabbá tételére vonatkozó szempontokat; szabályszerűen működtek-e a kutatóhálózat intézményei; az irányító szervezet a jogszabályi előírásoknak megfelelően gyakorolta-e szakmai és gazdálkodási irányító, illetve kontroll feladatait.

A belső kontrollrendszer kialakításának és működtetésének szabályszerűségét az erre irányuló ellenőrzési kérdésekre adott válaszok összesítése alapján értékeltük. A belső kontrollrendszert az értékelés során legalább 85%-os megfelelés esetén megfelelőnek, legalább a 70%-os megfelelés esetén részben megfelelőnek, 70%-os megfelelés alatt pedig nem megfelelőnek minősítettük.¹

Az ellenőrzés során a kiadási előirányzatok felhasználását, az éves előirányzatmaradvány megállapítását és felhasználását, a kiadási előirányzatok felhasználása során a pénzgazdálkodással kapcsolatos gazdálkodási jogkörökhöz előírt belső kontrollok működtetését, valamint a vagyon hasznosításából származó bevételek megállapítását és realizálását, azok szabályszerűségét mintavételrel ellenőriztük. A jogszabályoknak és a belső előírásoknak megfelelőnek, azaz szabályszerűnek tekintettük az adott területet, amennyiben a minta ellenőrzésének eredménye alapján 95%-os bizonyossággal a teljes sokaságban a hibaszázalék kisebb volt, mint 10%, nem megfelelőnek értékeltük, ha a hibaszázalék a 10%-ot meghaladta. Kockázatot, illetve magas kockázatot jeleztünk, amennyiben egy adott terület vonatkozásában a minta alapján a teljes sokaságban nem volt teljes körűen biztosított a jogszabályoknak és a belső szabályzatoknak megfelelő működés.

¹ Az ellenőrzés kapcsolódott Magyarország 2013. évi központi költségvetése végrehajtásának (továbbiakban zárszámadás) ellenőrzéséhez, amelynek keretében az ÁSZ ellenőrizte az MTA Természettudományi Kutatóközpontját (MTA TTK). A zárszámadás során a belső kontrollrendszer értékelésére vonatkozó megállapításokat az ellenőrzés során hasznosítottuk, azonban a jelentésben szereplő részminősítések – az egyes területekhez kapcsolódó részletesebb kérdések miatt – eltérhettek attól.

Az intézmény korrupcióval szembeni veszélyeztetettségének csökkentése érdekében felmértük az integritási szemlélet érvényesülését a gazdálkodási folyamatokban.

Az ellenőrzés várható hasznosulásaként objektív kép alakítható ki a kutatóintézeti hálózat működéséről, a tudományos kutatásokra fordított közpénzek felhasználásáról, az MTA által kialakított kontrollrendszer működtetésével, továbbá a kutatási feladatok ellátásának szabályszerűségével kapcsolatos jó gyakorlatokról és javítási lehetőségekről. Megítélhetővé válik az átszervezés célszerűsége, megalapozottsága. Az ellenőrzés javaslatai, megállapításai nyomán javulhat a tudományos műhelyek működésének szabályozottsága, a kutató-sokra fordított közpénzek felhasználásának átláthatósága, nyomon követhetősége, elősegítve ezzel a tudományos intézmények hatékony, gazdaságos közpénzfelhasználását, a tudomány eredményeinek közjó érdekében történő hasznosulását, ezen keresztül a „jó kormányzás” megvalósítását.

Az ellenőrzés típusa: szabályszerűségi ellenőrzés

Az ellenőrzött időszak: 2010. január 1 - 2013. december 31.

Az ellenőrzéssel érintett szervezetek: az MTA, a kutatóhálózat intézményei közül az MTA Bölcsészettudományi Kutatóközpont, az MTA Ökológiai Kutatóközpont, az MTA Természettudományi Kutatóközpont, valamint ezek egy-egy szervezeti egysége, a Régészeti Intézet, a Balatoni Limnológiai Intézet, a Műszaki Fizikai és Anyagtudományi Intézet.

Az ellenőrzés végrehajtásának jogszabályi alapját az ÁSZ tv. 1. § (3) bekezdése és 5. § (2)-(4) bekezdései, valamint az Áht₂ 61. § (2) bekezdése képezték.

Az ÁSZ a jelentéstervezetet az Állami Számvevőszékről szóló 2011. évi LXVI. törvény 29. §-a alapján észrevételezésre az Magyar Tudományos Akadémiának, az MTA Bölcsészettudományi Kutatóközpontnak, az MTA Ökológiai Kutatóközpontnak, az MTA Természettudományi Kutatóközpontnak. A beérkezett észrevételeket a jelentés véglegesítése során hasznosítottuk. Az észrevételeket és az azokra adott válaszokat a jelentés 9. számú melléklete tartalmazza.

I. ÖSSZEGZŐ MEGÁLLAPÍTÁSOK, KÖVETKEZTETÉSEK, JAVASLATOK

Az MTA a 2011. májusi Közgyűlésén fogalmazta meg, hogy az 1970-es években kialakított kutatóhálózata, annak szervezeti merevsége miatt a témaváltásokra felkészületlen, szétaprózódott, magas költséget és szakmai töredezettséget mutató szervezetté vált. Az évek során az infrastruktúra folyamatosan elértéktelenedett, a kutatói utánpótlás nem volt biztosított, a szervezet eljutott teljesítőképessége határáig, amibe már nem lehetett hatékonyan többletforrásokat juttatni.

Az előkészítési szakaszban elkészített **megújítási koncepcióban meghatározták a kutatóintézet-hálózat szervezeti és irányítási struktúrája egyszerűsítésére, működése gazdaságosabbá, hatékonyabbá tételére vonatkozó szempontokat**, elképzeléseket, valamint az átalakítás adminisztratív módját, időpontját. Az átalakítás lényege, hogy a kutatóintézet-hálózat költségvetési szerveinek (az önállóan működő és gazdálkodó kutatóintézeteknek és kutatóközpontoknak) a száma 40-ről 15-re csökken oly módon, hogy a 2011-ben működő két kutatóközpont és 38 kutatóintézet helyett 2012. január 1-jétől 10 kutatóközpont és öt kutatóintézet jön létre. Az átalakítás adminisztratív módja a beolvadás, az így megszűnő – 2011-ben önállóan működő és gazdálkodó költségvetési szerv – kutatóintézetekből 2012. január 1-jétől új kutatóközpontok jönnek létre. A beolvadással megszűnő költségvetési szervek közfeladatainak ellátása, jogai és kötelezettségei, vagyonuk, vagyoni jogaik és költségvetési előirányzataik, valamint a munkáltatói jogok gyakorlása tekintetében az általános jogutód az a kutatóközpont, amelybe a megszűnő kutatóintézetek beolvadnak. A költségvetési szervként megszűnő, beolvadó kutatóintézet a kutatóközpontban tudományos autonómiával rendelkező kutatóintézet szervezeti egységként folytatja működését, gazdasági szervezete és működési önállósága azonban megszűnik, e feladatokat centralizáltan a kutatóközpont látja el. A gazdasági, adminisztratív, üzemeltetési feladatok központosítása a kutatóintézet-hálózat szintjén – e feladatokat ellátók körében, a kutatói létszám változatlanul hagyása mellett – 143 fő létszámcsökkentést tesz lehetővé, egyidejűen e területeken a vezetői szintek száma csökken, az irányítási struktúra egyszerűsödik. Az így keletkező megtakarítás a kutatók számának a növelésére és a kutatás dologi feltételeinek a javítására fordítható. A kutatóintézetek kutatóközpontokba történő egyesítése megteremti a kutatási feladatok összehangolásának, a kutatási infrastruktúra célzott, gazdaságosabb fejlesztésének lehetőségét (a párhuzamosságok megszüntetését), ezáltal méretgazdaságossági előnyöket, versenyképességet növelő feltételeket eredményez.

Az új kutatóközpontok létrehozása és 2012-2013. évi működtetése során a szervezeti és irányítási struktúra egyszerűsítésére, valamint a működés gazdaságosabbá tételére vonatkozó szempontokat érvényesítették. A kutatóintézet-hálózat intézményei számának 40-ről 15-re való csökkentését, valamint a gazdasági, adminisztratív, üzemeltetési feladatok centralizációját, az e feladatokat ellátók létszámának 143 fővel történő leépítését megvalósították, miközben a költségvetési szervek közfeladatai ellátása

nem sérült, a szervezeti struktúra egyszerűsödött. A funkcionális feladatok kutatóközpont szintjére integrálása és a kapcsolódó létszámcsökkentés végrehajtása, továbbá egyes kutatóközpontokban a kutatói létszám emelkedése eredményeként – a jogelőd kutatóintézetek összesített adatahoz képest – a 2013. és a 2010. év viszonylatában javult a kutatók, nem kutatók aránya. Ez az ellenőrzött MTA BTK-nál 5%, az MTA ÖK-nél 4%, az MTA TTK-nál 10% kutatói létszámarány növekedést jelentett. A kutatói intézményhálózat szétaprózottsága megszüntetésével tervezetten, a rendelkezésre álló források célzott felhasználásával megkezdődött az informatikai rendszerek, a gép-műszerállomány és a létesítmények korszerűsítése. Ennek következtében a gép-műszerállomány használhatósági foka az ellenőrzött intézmények mindegyikében javult, 12,9-21,5% közötti szintről 28,3-33,8% közötti szintre emelkedett, egyidejűen a még használatban lévő, de teljesen leírt eszközállomány csökkent. A hatékony és gazdaságos működés, fejlesztés és a versenyképes kutatási célkitűzések realizálásának eszköze volt, hogy a fejezeti források egy részéhez – a 2012. évben 5408,5 M Ft, a 2013. évben 6550,4 M Ft támogatáshoz – az átalakításhoz kapcsolódó célkitűzések megvalósítására kiírt versenypályázatok útján juthattak hozzá a kutatóközpontok. E fejezeti forrásokból az ellenőrzött kutatóközpontok részesedése a 2012-2013. években együttesen a következő volt: az MTA BTK 803,0 M Ft, az MTA ÖK 671,3 M Ft, az MTA TTK 1719,6 M Ft. Tekintettel arra, hogy a K+F kutatások átfutási ideje több éves, és az MTA a 2012. évben az átszervezést, a 2013. évben pedig az átszervezés finomhangolását jelölte meg feladatként, az átalakítás tudományos eredményeinek hatása döntően az ellenőrzött időszakot követően jelentkezhet.

Az átalakítás előkészítése, a döntéshozatal és az átalakítás végrehajtása szabályszerű volt. Az Ügyrend₁ előírásának megfelelően az elnök kijelölte és megbízta a költségvetési szervek átalakításáért felelős elnöki biztosokat. Az elnök a megújítási koncepciót az MTA különböző szervezeteivel egyeztetve és gondoskodott az Áht.₁-ben előírt közigazgatási egyeztetés tekintetében az államháztartásért felelős miniszter tájékoztatásáról, aki egyetértett a kutatóhálózat átalakításával. Az átalakításról szóló javaslatot – amely tartalmazta a kutatóintézetek és kutatóközpontok közfadatait, az átalakítás szakmai indoklását – az elnök az Alapszabály₁-ben előírt szervezetek véleményével terjesztette döntésre a Közgyűlés elé. A Közgyűlés az MTAtv.-ben meghatározott jogkörében a 7/2011. (XII. 5.) számú határozatában az Áht.₁ és az Ámr. előírásainak megfelelő módon és tartalommal döntött a kutatóközpontok és a kutatóintézetek szervezeti átalakulásáról. Az átalakulással érintett kutatóintézetek megszüntető okiratai az Ámr. előírásainak megfelelően készültek el, amelyeket a Közgyűlés döntését követően az MTAtv.-ben biztosított jogkörében az elnök írt alá. Az MTA – az Áhsz.-ben és az Ámr.-ben meghatározottak szerint – a szükséges dokumentumok megküldésével intézkedett a MÁK-nál az érintett köztestületi szervek megszüntetéséről és a törzskönyvi nyilvántartásból való törlésükről. A megszűnéssel kapcsolatos számviteli feladatokat az Áhsz.-ben meghatározottak szerint hajtották végre. Elkészítették a vagyontadási jelentéseket, valamint a megszüntető szervezet (MTA) által meghatározott fordulónappal – leltárral és záró főkönyvi kivonattal alátámasztott – éves elemi költségvetési beszámolókat az Áhsz.-ben meghatározott adattartalommal. Értesítették az érintett gazdasági partnereiket, illetve a tartósan távollévő alkalmazottakat. Az MTA az átalakítás során az alapító és megszüntető okiratokat az Ámr.-ben

meghatározott tartalommal – az Áht₁-ben foglaltaknak megfelelően – a Hivatalos Értesítőben közzétette.

A belső kontrollrendszer kialakítását és működtetését a 2010-2011. éveket érintően három kiválasztott kutatóintézetnél, a 2012-2013. évek tekintetében a jogutód kutatóközpontjaiknál értékeltük, amelynek eredményét a következő táblázat szemlélteti.

Ellenőrzött intézmények	Minősítés			
	2010. év	2011. év	2012. év	2013. év
MTA RI - MTA BTK	megfelelő	megfelelő	megfelelő	megfelelő
MTA BLKI - MTA ÖK	részben megfelelő	megfelelő	megfelelő	megfelelő
MTA MFA - MTA TTK	részben megfelelő	részben megfelelő	részben megfelelő	részben megfelelő

Az átalakítást követően az **új szervezeti struktúrával összhangban lévő belső kontrollrendszert** az ellenőrzött három kutatóközpont közül **az MTA BTK és az MTA ÖK** – kisebb hiányosságokkal – a jogszabályi és az MTA belső szabályzataiban foglalt előírásoknak **megfelelően kialakította és működtette**. **Az MTA TTK-nál a belső kontrollrendszer kialakítása nem volt teljes körű, részben volt** a jogszabályok és az MTA belső előírásainak **megfelelő**.

Az MTA BTK-nál a pénzkezelési szabályzat_{1,2}-ban nem rögzítették a 30 napon túli előlegek Sza. tv. alapján megállapított adó és járulék vonzatának szabályozását. A kutatóközpont nem rendelkezett az SZMSZ-e mellékleteként a szellemi vagyonnal való gazdálkodásról, a szellemi tulajdon kezeléséről szóló szabályzattal, az Alapszabály₂ előírásai ellenére. Az ellenőrzési nyomvonalat nem a költségvetési szerv valamennyi működési folyamatára, hanem csak a gazdálkodási folyamatokra készítették el a Bkr. előírása ellenére.

Az MTA ÖK-nál a gazdálkodási jogkörök gyakorlóiról a 2012-2013. években vezetett nyilvántartás az Ávr.-ben és a gazdálkodási szabályzatban előírtak ellenére a teljesítésigazolásra – szabályszerűen megtörtént kijelölés alapján – jogosult személyek nevét és aláírás mintáját nem tartalmazta. A kutatóközpont nem rendelkezett az SZMSZ-e mellékleteként a szellemi vagyonnal való gazdálkodásról, a szellemi tulajdon kezeléséről szóló szabályzattal, az Alapszabály₂ előírásai ellenére. Az MTA ÖK és az MTA TTK alapító okiratában és SZMSZ-ében nem határozták meg a kutatóközpont vállalkozási tevékenységével összefüggésben a vállalkozási eredmény felosztásának szabályait, e tekintetben az Alapszabály₂ előírásai nem érvényesültek.

Az MTA TTK SZMSZ-e nem tartalmazta valamennyi szervezeti egység engedélyezett létszámát, továbbá a gazdasági szervezet tagjainak feladat- és hatásköre tekintetében a helyettesítés rendjét – a gazdasági igazgató kivételével – az SZMSZ-ben, ügyrendben, munkaköri leírásban vagy egyéb belső szabályzatban nem határozták meg az Ávr. előírása ellenére. Az MTA TTK számlarendje a Számv. tv. előírása ellenére nem tartalmazta a számlarendben foglaltakat alátámasztó bizonylati rendet. A 2013. évben a számlarenden és a számlatükro-

az Áhsz. 9. számú melléklete változásainak átvezetése, továbbá a számviteli politika aktualizálása a jelentős összegű hiba meghatározásának változása tekintetében a Számv. tv. és az Áhsz. előírásai ellenére nem történt meg. Az MTA TTK nem rendelkezett ellenőrzési nyomvonallal, továbbá a kutatóközpont sajátosságainak megfelelő kockázatkezelési rendszert nem alakította ki és nem működtette, az intézmény tevékenységeivel kapcsolatos kockázatokat nem mérte fel és nem elemezte a Bkr. előírása ellenére. Nem alakították ki, nem szabályozták – a szervezet sajátosságaihoz igazodóan – azokat a tevékenységeket, amelyek biztosítják a folyamatba épített, előzetes, utólagos és vezetői ellenőrzést, e tekintetben a Bkr előírásai nem érvényesültek.

Az ellenőrzött intézmények közfeladat ellátása szabályszerű volt. A kutatóintézetek és kutatóközpontok az alapító okirataikban rögzített közfeladataikat ellátták, az előírt és a ténylegesen ellátott feladatok összhangja biztosított volt. Az intézmények meghatározták és a minősítés során vizsgálták a tudományos munkakört betöltő közalkalmazottak kutatói követelményeit és azok betartását. Az AKT által meghatározott szempontok és mutatók alapján az intézmények a tudományos tevékenységükre vonatkozó beszámolási kötelezettségüknek évente eleget tettek, amelyeket az AKT értékelt és – előterjesztése alapján – a Közgyűlés elfogadott. Az ellenőrzött intézmények részére kijelölt közfeladatok és az ellátásukra a költségvetési törvényekben biztosított erőforrások összhangban voltak.

A kiadási előirányzatok felhasználása során a jogszabályok és a belső szabályzatok előírásait a pénzgazdálkodással kapcsolatos gazdálkodási jogkörökhöz előírt belső kontrollok tekintetében az ellenőrzött intézmények eltérő mértékben érvényesítették. A 2010-2011. években a pénzgazdálkodással kapcsolatos gazdálkodási jogkörökhöz előírt belső kontrollok működése az ellenőrzött kutatóintézetek közül az MTA RI-nél és az MTA MFA-nál nem volt megfelelő. Az MTA BLKI-nél a 2010. évben e kontrollok nem működtek megfelelően és azok működtetése a 2011. évben sem volt teljes körűen szabályszerű, amely kockázatot jelez az ellenőrzött terület egészének szabályszerű működése szempontjából. A szervezeti átalakítást követően a 2012-2013. években a pénzgazdálkodással kapcsolatos gazdálkodási jogkörökhöz előírt belső kontrollok működtetése az MTA BTK-nál és az MTA ÖK-nál megfelelt a jogszabályoknak és a belső szabályzatoknak. Az MTA TTK-nál a gazdálkodási jogkörökhöz előírt belső kontrollok a 2012. évben nem működtek megfelelően, a 2013. évben pedig a működtetésük nem volt teljes körűen szabályszerű, ami kockázatot jelez az ellenőrzött terület egészének szabályos működése szempontjából.

Az éves kiadási előirányzatok felhasználása, módosítása és az előirányzat maradványok megállapítása és felhasználása megfelelt a jogszabályok előírásainak. Az előirányzat-zárolások, valamint a kiadási előirányzatok felhasználását korlátozó intézkedések – csekély mértékük miatt – érdemben nem befolyásolták a gazdálkodást. Az 2010-2013. években biztosított volt az ellenőrzött intézmények likviditása, fizetőképessége. Átmeneti likviditási feszültségeket az előfinanszírozásos, utólagos elszámolással elnyert pályázati támogatások, az MTA TTK esetében a Q2 beruházással összefüggő kifizetések okoztak.

Az ellenőrzött intézmények vagyongazdálkodása a leltározás, a gazdasági társaságokban lévő részesedések tekintetében a tulajdonosi jogok gyakorlása, valamint a vagyon hasznosítása terén feltárt hiányosságok miatt **részben volt a jogszabályi előírásoknak megfelelő.**

A kutatóintézetek és kutatóközpontok az immateriális javak és tárgyi eszközök beszerzése során a Kbt.^{1,2} és a belső szabályzatok előírásait betartották. A beszerzett, létesített eszközök bekerülési értéke, az eszközök állományba vétele és az értékcsökkenés elszámolása – az MTA RI-nél feltárt eseti eszköz besorolási hiba, valamint az MTA MFA-nál az állományba vétel hiányos dokumentálása kivételével – szabályszerű volt. Az eszközök év végi értékelése az Áhsz., valamint a belső szabályzatok előírásainak figyelembe vételével történt.

Az ellenőrzött kutatóintézetek, kutatóközpontok a beszámolás során érvényesítették a valódiság és a folytonosság elvét, a felhalmozási kiadásokból beszerzett, létesített eszközök a tárgyévi mérleget alátámasztó leltárdokumentumokban megtalálhatóak voltak. Az ellenőrzöttek, mint az MTAtv. értelmében költségvetési szervek, az Áhsz.-ben és a leltárkészítési és leltározási szabályzataikban előírt év végi leltározási és leltárkészítési előírásoknak az ellenőrzött időszakban – az MTA RI 2010-2011. évi és az MTA BTK 2012. évi leltárkiértékelése, valamint az MTA TTK 2012. évi leltárkészítésének teljessége kivételével – dokumentáltan eleget tettek. A selejtezéseket az indokolt esetekben az ellenőrzött intézmények – az év végi leltározást megelőzően – szabályszerűen végezték el.

A kutatóintézetek és kutatóközpontok az ellenőrzött években megvalósított beruházásokkal megfelelően gondoskodtak a kutatási infrastruktúra tervszerű fejlesztéséről és a végrehajtott felújításokkal az állagmegóváról, amelyek forrása külső pályázati támogatás, illetve az MTA-tól kapott pótelőirányzat volt. Az MTA ellenőrzött intézményeinek vagyona a 2010. évről a 2013. év végére 5823,7 M Ft-tal, 50,8%-kal növekedett. A legnagyobb mértékű a tárgyi eszközök állományának 83,3%-os növekedése volt, amit az MTA TTK Q2 ingatlan beruházása, valamint gépek és berendezések beszerzése eredményezett. A gépműszer állomány 2010. évi alacsony használhatósági foka az ellenőrzött időszakban emelkedett.

Az MTA ellenőrzött kutatóintézetei, kutatóközpontjai – az MTA BLKI és a jogutód MTA ÖK kivételével – rendelkeztek gazdasági társaságokban tulajdonosi részesedéssel, ahol a tulajdonosi ellenőrzést a felügyelő bizottságok, illetve taggyűlések útján, az MTA TTK kivételével az MTA Vagyongazdálkodási és Vagyonkezelési Szabályzat^{1,2} előírásainak megfelelően gyakorolták. A 2010-2013. években a tulajdonosi joggyakorlással összefüggésben pénzeszköz és vagyonátadás nem volt.

Az MTA TTK hat gazdasági társaságban rendelkezett részesedéssel. A 2012. évi intézményhálózat megújításának programjával párhuzamosan a gazdasági társaságok működésének közgazdasági és jogi szempontrendszerű felülvizsgálata alapján a tulajdonosi joggyakorlást a Nanochem Kft. és a Cellpharma Kft. esetében az MTA TTK-tól az MTA megvonta és tulajdonosi jogkörében a Nanochem Kft.-t a Kémiai Technológiai Transzfer Kft.-be beolvasztotta. A TactoLogic Műszaki Kutatófejlesztő Kft.-nél a saját tőke összege az ellenőrzött időszak egészében negatív volt, azonban a gazdasági társaság nem kezdemé-

nyezte a tulajdonosok felé a Gt. tv-ben előírt határidőn belül a szükséges intézkedéseket (a saját tőke biztosítása).

Az ellenőrzött intézmények használatába adott vagyona vonatkozó, az MTA-val a 2010-2013. években megkötött ingó és ingatlan vagyonhasználati szerződésekben rögzített jogok és kötelezettségek a kutatási feladatokat és tulajdonosi érdekeket egyaránt szolgálták. A szerződések tartalmi és formai elemei megfeleltek az Alapszabály_{1,2}-ben, valamint az MTA Vagyongazdálkodási és Vagyonhasznosítási Szabályzat_{1,2}-ben foglaltaknak. Ugyanakkor az egyes vagyonhasználati szerződések megkötésének időbeli késedelme, illetve az aktualizálásának elmaradása miatt az MTA és az MTA RI, az MTA BTK, az MTA ÖK, az MTA MFA, az MTA TTK nem tartották be az MTA Vagyongazdálkodási és Vagyonhasznosítási Szabályzat_{1,2} előírásait. Az MTA TTK-val az Ingó vagyona (tárgyi eszközök, készletek) használati szerződés megkötésére az ellenőrzött időszak (2013. év) végéig nem került sor.

A használatába adott vagyona hasznosítása, a hasznosításból származó bevételek megállapítása, realizálása során az ellenőrzött intézmények az MTAtv.-ben és az MTA belső szabályaiban foglalt előírásokat – az MTA MFA-nál és az MTA TTK-nál az engedélyezési előírások betartása terén feltárt szabálytalanságok kivételével – érvényesítették. Az MTA MFA-nál a nullára leírt, selejtezett eszközértékesítéseket a gazdasági vezető engedélyezte, ellentétben az MTA Vagyongazdálkodási és Vagyonhasznosítási Szabályzat₁-ben meghatározott főigazgatói engedélyezéssel. Az MTA TTK-nál egy három évet meghaladó bérleti szerződés megkötéséhez nem kérték meg az elnök engedélyét az Ingatlanhasználati szerződés előírása ellenére.

Az MTA a kutatóhálózat szakmai feladatellátására, a gazdálkodásra vonatkozó és egyéb irányítási jogosultságait szabályszerűen gyakorolta. Az MTA irányítási feladatai keretében az átalakult kutatóközpontok SZMSZ-eit az MTAtv. szerint az AKT határozattal hagyta jóvá. A vezetőket és a gazdasági vezetőket az Áht.₂ szerint az MTA elnöke bízta meg.

Az Alapszabály₂, valamint az Áht._{1,2} előírásainak megfelelően, írásban rögzítették az erőforrásokkal való szabályszerű és hatékony gazdálkodáshoz szükséges követelményeket. A fejezetet irányító szerv vezetője az Áht._{1,2}, valamint az Ámr. és az Ávr. előírásai szerint megállapította költségvetésüket, gyakorolta az előirányzatok változásával kapcsolatos jogköreit, figyelemmel kísérte azok végrehajtását, jóváhagyta a beszámolókat, az előirányzat maradványokat és a létszámot. A Közgyűlés határozattal elfogadta a Vagyongazdálkodási Irányelveket és megválasztotta az MTA Vagyongazdálkodási Testületének a tagjait. Az elnök határozatával közzétették az Elnökségi határozattal jóváhagyott Vagyongazdálkodási és Vagyonhasznosítási Szabályzat₂-t. Az MTA ellenőrzési feladatai keretében az elnök – az Áht._{1,2}, valamint az Ámr. és a Bkr. előírásai szerint – az éves szakmai feladatellátásról az intézmények vezetőit beszámoltatta, szakmai és gazdálkodási tevékenységeiket ellenőrizte, a belső kontrollrendszer működését értékeltette.

Az OGY felé előírt beszámolási, valamint a Kormány felé előírt tájékoztatói kötelezettségeknek az MTA eleget tett. Az MTA elnöke az MTAtv. előírásai szerint az MTA 2009-2010. évi tevékenységéről beszámolt az

OGY részére. A beszámolót megtárgyalta és egyhangúan elfogadta az Országgyűlés Foglalkoztatási és munkaügyi bizottsága, az Oktatási, tudományos és kutatási bizottsága, valamint a Nemzeti Összetartozás bizottsága, melyet az OGY a 67/2012. (X. 9.) OGY határozattal elfogadott. A Kormány tájékoztatására minden évben sor került.

Az integritás kontrollok kialakítása és működtetése – az integritás kérdőívek alapján – **az ellenőrzött kutatóközpontoknál eltérő** (kiváló, jó, közepes) **szintű volt.** Az MTA BTK-nál érvényesült az integritás szemlélet, és az intézmény összességében kiváló minősítést ért el. Az MTA ÖK eredendő korrupciós veszélyeztetettsége a 2013. évben alacsony, a korrupciós veszélyeket növelő tényezők jelenléte viszont – a referencia intézményekhez képest – magasabb, a korrupciós kockázatokat mérséklő kontrollok kiépítettsége jó volt. Az MTA TTK korrupciós veszélyeztetettségét növelő, valamint a kockázatokat mérséklő kontrollok tényezőinek értéke egyaránt közepes volt. Mindhárom kutatóközpont esetében az ellenőrzés megállapításai és az integritás kérdőív eredményei összhangban voltak a helyszíni ellenőrzés tapasztalataival.

A helyszíni ellenőrzés megállapításainak hasznosítása mellett **javasoljuk:**

Az MTA elnöke részére:

1. A vagyongazdálkodás terén feltárt hiányosság volt, hogy az MTA és az MTA TTK Ingó Vagyon Használati Szerződést az ellenőrzött időszakban nem kötött az MTA Vagyongazdálkodási és Vagyonhasznosítási Szabályzat₁ 6.1 pontja, valamint MTA Vagyongazdálkodási és Vagyonhasznosítási Szabályzat₂ 14. § (2) bekezdés előírása ellenére.

Javaslat:

Intézkedjen az Ingó Vagyon Használati Szerződés megkötéséről.

az MTA BTK főigazgatója részére:

1. Az MTA BTK belső kontrollrendszerének a kialakítása és működtetése összességében megfelelt a jogszabályi előírásoknak, azonban az ellenőrzés kisebb hiányosságokat tárt fel a kontrollkörnyezet kialakítása tekintetében. Az MTA BTK Pénzkezelési Szabályzat_{1,2}-ban nem rögzítették a 30 napon túli előlegek Szja. tv. 72. § (4) bekezdése c) és n) pontja alapján megállapított adó és járulék vonzatának szabályozását. Az ellenőrzési nyomvonalat nem a költségvetési szerv valamennyi működési folyamatára, hanem csak a gazdálkodási folyamatokra készítették el a Bkr. 6. § (3) bekezdés előírása ellenére.

Javaslat:

Intézkedjen a kontrollkörnyezet ellenőrzés által feltárt hiányosságainak megszüntetéséről.

az MTA ÖK főigazgatója részére:

1. Az MTA ÖK belső kontrollrendszerének a kialakítása és működtetése összességében megfelelt a jogszabályok és az MTA belső szabályai előírásainak, azonban a kontrollkörnyezet kialakítása tekintetében feltárt hiányosság volt, hogy a kutatóközpont alapító okiratában és az SZMSZ-ében nem határozták meg a vállalászási tevékenységével összefüggésben a vállalászási eredmény felosztásának szabályait az Alapszabály₂ 55. § (5) bekezdés előírása ellenére. Az SZMSZ mellékleteként nem készítették el a szellemi vagyonnal való gazdálkodásról, a szellemi tulajdon kezeléséről szóló szabályzatot az Alapszabály₂ 55. § (4) bekezdése és 66. § (6) bekezdése előírásai ellenére. A gazdálkodási jogkörök gyakorlóiról a 2012-2013. években vezetett nyilvántartás az Ávr. 60. § (3) bekezdésében és a gazdálkodási szabályzatban előírtak ellenére a teljesítésigazolásra – szabályszerűen megtörtént kijelölés alapján – jogosult személyek nevét és aláírás mintáját nem tartalmazta.

Javaslat:

Intézkedjen a kontrollkörnyezet ellenőrzés által feltárt hiányosságainak megszüntetéséről.

Az MTA TTK főigazgatója részére:

1. Az MTA TTK belső kontrollrendszerének a kialakítása és működtetése részben felelt meg a jogszabályok és az MTA belső szabályai előírásainak.

A kontrollkörnyezet kialakítása összességében megfelelt a jogszabályok és az MTA belső szabályai előírásainak, azonban az intézmény alapító okiratában és SZMSZ-ében nem határozták meg a kutatóközpont vállalászási tevékenységével összefüggésben a vállalászási eredmény felosztásának szabályait az Alapszabály₂ 55. § (5) bekezdés előírása ellenére. A kutatóközpont SZMSZ-e a szervezeti ábrán nevesített Tudományos Titkárság, Könyvtár, Pályázati Iroda és Belső ellenőr tekintetében nem tartalmazta a szervezeti egységek engedélyezett létszámát az Ávr. 13. § (1) bekezdés e) pontjában foglalt előírás ellenére. A gazdasági szervezet tagjainak feladat- és hatásköre tekintetében a helyettesítés rendjét – a gazdasági igazgató kivételével – az SZMSZ-ben, ügyrendben, munkaköri leírásban vagy egyéb belső szabályzatban az Ávr. 13. § (5) bekezdés előírása ellenére nem határozták meg. Az MTA TTK számlarendje a Számv. tv. 161. § (2) bekezdés d) pontja ellenére nem tartalmazta a számlarendben foglaltakat alátámasztó bizonylati rendet. A 2013. évben a számlarenden és a számlatükron az Áhsz. 9. számú melléklete 2013. január 1-jei változásainak átvezetése – az Áhsz. 49. § (6) bekezdése előírása ellenére – nem történt meg. A számviteli politika aktualizálása a jelentős összegű hiba meghatározásának 2013. márciusi változását követően a Számv. tv. 14. § (3)-(4), (11) bekezdéseinek, valamint az Áhsz. 8. § (3)-(4), (12) bekezdéseinek előírásai ellenére nem történt meg. Az intézmény nem rendelkezett a Bkr. 6. § (3) bekezdés előírásának megfelelő ellenőrzési nyomvonallal.

A kockázatkezelési rendszer kialakítása és működtetése nem volt megfelelő, mert az MTA TTK a kutatóközpont sajátosságainak megfelelő kockázatkezelési rendszert a Bkr. 7. § előírásai ellenére nem alakította ki és nem működtette, a kockázatkezelés

szabályozása nem követte a szervezeti változásokat, továbbá az intézmény tevékenységeivel kapcsolatos kockázatokat nem mérték fel és nem elemezték.

A kontrolltevékenységek kialakítása és működtetése részben volt megfelelő, mert a 2012. évi szervezeti átalakulást követően nem alakították ki, nem szabályozták – a szervezet sajátosságaihoz igazodóan – azokat a tevékenységeket, amelyek biztosítják a folyamatba épített, előzetes, utólagos és vezetői ellenőrzést (FEUVE), ezzel nem érvényesültek teljes körűen a Bkr. 8. § (2) bekezdésében foglalt előírások.

Javaslat:

Intézkedjen a jogszabályoknak megfelelő kontrollrendszer kialakítása és működtetése érdekében – az ellenőrzött időszak óta bekövetkezett esetleges jogszabályi változásokra figyelemmel – a kontrollkörnyezet, a kockázatkezelési rendszer és a kontrolltevékenységek terén az ellenőrzés által feltárt hiányosságok megszüntetéséről.

2. A 2013. évi kiadási előirányzatok felhasználása során a pénzgazdálkodással kapcsolatos gazdálkodási jogkörökhöz előírt belső kontrollok működtetése nem volt teljes körűen szabályszerű, mivel kettő dologi kiadás esetében a teljesítésigazolást az Ávr. 57. § (4) bekezdés előírása ellenére kijelöléssel nem rendelkező személy végezte el. Ez kockázatot jelez az ellenőrzött terület egészének szabályos működése szempontjából.

Javaslat:

Intézkedjen a gazdálkodási jogkörök szabályszerű gyakorlásának érvényesítéséről.

3. A vagyongazdálkodás terén feltárt hiányosság volt, hogy az MTA és az MTA TTK Ingó Vagyon Használati Szerződést az ellenőrzött időszakban nem kötött az MTA Vagyongazdálkodási és Vagyonhasznosítási Szabályzat₁ 6.1 pontja, valamint MTA Vagyongazdálkodási és Vagyonhasznosítási Szabályzat₂ 14. § (2) bekezdés előírása ellenére.

Javaslat:

Intézkedjen az Ingó Vagyon Használati Szerződés megkötéséről.

II. RÉSZLETES MEGÁLLAPÍTÁSOK

1. AZ MTA KUTATÓHÁLÓZATA SZERVEZETI RENDSZERE ÁTALAKÍTÁSÁNAK SZABÁLYSZERŰSÉGE

1.1. Az átalakítás előkészítésének szabályszerűsége

Az MTA kutatóintézet-hálózata átalakításának előkészítése a 2011. május 2-3-i Közgyűlésen történt elnöki kezdeményezéstől a 2011. december 5-i közgyűlési döntéshozatalig tartott. **Az átalakítás előkészítése és a döntéshozatal során a jogszabályokban és az MTA belső szabályaiban foglalt előírásokat érvényesítették.**

Az elnök az MTA 2011. május 2-3-i Közgyűlésén rámutatott a kutatóintézet-hálózat fennálló szerkezetének és működésének megszűnéssel fenyegető nehézségeire. A beszédében elhangzottak szerint egyértelművé vált, hogy a fennálló kutatóhálózat – melynek infrastruktúrája rohamosan elértéktelenedik, szerkezete merev, nem felel meg a tudományos kutatások modern követelményeinek, a kutatói utánpótlás nem biztosított – nem finanszírozható és nem tartható fenn tovább. A kutatóintézet-hálózat szerkezeti problémáinak hatása Magyarországnak a nemzetközi tudományos közéletben (egyes mutatók alapján) való fokozatos térvésztesében is tetten érhető. Az Alapszabály, 46. § (1) bekezdésében foglalt kezdeményezési jogával élve az elnök **megfogalmazta a kutatóintézet-hálózat szervezeti megújításának szükségességét, az átszervezésre** (az intézmények száma csökkentésére), egyidejűen a hatékonyság, kiválóság, fenntarthatóság és a versenyképesség megteremtésére **vonatkozó elképzelését**. Célként határozta meg – a fokozatos térvésztes elkerülése, a gazdaságos és hatékony működés elősegítése érdekében – az átalakítással a kutatóhálózat új fejlődési pályára állítását és 2011. december 5-ére rendkívüli Közgyűlést hívott össze.

A májusi Közgyűlést követően az MTA elkészítette a kutatóhálózat teljes megújításának koncepcióját és előkészítette annak megvalósítását. A koncepció szerint a megújítás célja² az volt, hogy „a hazai kutatási hagyományokra építve a nemzetközi kutatási térben is számottevő, méretében és szolgáltatásaiban is versenyképes, eredményes alap- és alkalmazott kutatással foglalkozó kutatóintézeti-hálózat alakuljon ki a személyi, infrastrukturális és pénzügyi erőforrások hatékony felhasználásának elve alapján, a szétaprózottság felszámolásával.” **A megújítási koncepcióban meghatározták a kutatóintézeti-hálózat szervezeti és irányítási struktúrája egyszerűsítésére, működése gazdaságosabbá, hatékonyabbá tételére vonatkozó szempontokat, elképzeléseket.**

² Részlet az MTA Stratégiai Tanácsadó Testülete számára, az MTA intézményhálózatának megújításáról szóló előterjesztésből.

A megújítási terv értelmében 2012. január 1-jétől:

- a kutatóintézet-hálózat intézményeinek száma 40-ről 15-re csökken oly módon, hogy a 2011-ben működő két kutatóközpont és 38 kutatóintézet (összesen 40 költségvetési szerv) helyett 10 kutatóközpont és öt kutatóintézet (összesen 15 költségvetési szerv) jön létre. Öt kutatóintézet és egy kutatóközpont változatlan formában működik tovább, 33 kutatóintézetből és egy kutatóközpontból pedig kilenc új kutatóközpont alakul. Az új kutatóközpontokban jogi személyiség nélküli kutatóintézetek (szervezeti egységek) jönnek létre, amelyek megőrzik tudományos autonómiájukat, de nem rendelkeznek gazdálkodási és működési önállósággal (az átalakulás folyamatát az 1.a, 1.b és 1.c számú mellékletek szemléltetik);
- minden kutatóközpontnak egy közös gazdasági szervezete (és így egy gazdasági vezetője) lesz. **Az új kutatóközpontok funkcionális** (gazdasági, adminisztratív, üzemeltetési) **feladatai** – az intézeti létszámgazdálkodás áttekintése, egyeztetése alapján, **e funkciók centralizációja révén – 143 fővel kisebb személyi állománnyal láthatók el.** Ezzel egyidejűen a vezetői szintek száma is csökken, az irányítási struktúra egyszerűsödik;
- az így keletkező (az előzetes számítások szerint mintegy 250-270 M Ft-os) megtakarítást a kutatók számának növelésére és a kutatás dologi feltételeinek javítására lehet fordítani;
- a kutatóintézetek kutatóközpontokba történő egyesítése **méretgazdaságossági előnyöket, ezáltal versenyképességet növelő feltételeket teremtenek.** A kutatóközpont nagyobb méretének köszönhetően a kutatóintézeteknél alkalmasabb koncentrált és multidiszciplináris kutatások végzésére, a kutatási infrastruktúra és műszerpark fejlesztése célzottabban és gazdaságosabban valósítható meg. Csak a nagyobb kutatóközpontokban jöhet létre az a kritikus tömeg (kutatói potenciál), amely a nemzetközi pályázati térben versenyképes kutatócsoportok számára biztosítja az együttműködéshez szükséges tudáskomponenseket, erősíti a pályázati eredményességet;
- a megújult intézményhálózatban a kutatási feladatok összehangolását követően olyan teljesítménykövetelmények érvényesíthetők, amelyekben **az egyéni kiválóságokon keresztül történő kutatásfinanszírozás szerepe megnő** a kutatási tevékenység eredményességének fokozása érdekében.

A megújítási tervben **meghatározták az akadémiai kutatóintézetek** – köztestületi költségvetési szervek – **átalakításának adminisztratív módját**, amely az Áht.¹ 95. § (2) bekezdése szerinti beolvadás. A koncepció szerint 2012. január 1-jétől az egy kutatóközpontot alkotó intézetek egyikébe beolvad a többi költségvetési szerv. Az így létrejött költségvetési szerv (a bázisintézmény) azonnal átalakul kutatóközponttá. A beolvadó költségvetési szervek megszűnnek, a jogutód az átvevő költségvetési szerv. A megszűnő költségvetési szervek valamennyi közfeladatának jövőbeni ellátása, valamennyi joga és kötelezettsége, vagyona, vagyoni jogai és költségvetési előirányzatai, valamint a munkáltatói jogok gyakorlása tekintetében általános jogutód az a költségvetési szerv, amelybe a köztestületi költségvetési szervek beolvadnak.

Az átalakítás előkészítésének a folyamata a feladatokat, határidőket és felelősöket részletesen meghatározó ütemterv alapján zajlott.

Az elnök, a kiválóság, a fenntarthatóság és a versenyképesség elvein alapuló, az akadémiai intézményhálózat megújítását célzó koncepciót bemutatta az MTA különböző szervezeteinek, testületeinek.

A koncepciót – az intézet igazgatókkal történt egyeztetéseket követően³ – az AKT az 1/4/2011. (06. 27.) sz. határozatával elfogadta. Az Elnökség a 38/2011. (VI. 28.) sz. elnökségi határozatával szintén tudomásul vette a koncepcióban foglaltakat, és támogatta az MTA elnökét, hogy a 2011. december 5-ei Közgyűlésre készítse elő az akadémiai kutatóintézet-hálózat megújítására vonatkozó javaslatot, valamint folytassa le az átalakítás jogi, pénzügyi és adminisztratív előkészítéséhez szükséges tárgyalásokat és a közigazgatási egyeztetéseket.

A szerkezeti megújítás részletes terveivel és lépéseivel – az AKT-on és az Elnökségen kívül – egyetértett a Vezetői Kollégium, a Stratégiai Tanácsadó Testület, a Vagyonkezelő Testület, az Akadémiai Érdekegyeztető Tanács és a Felügyelő Testület is.⁴

Az Ügyrend₁ 32. § (1)-(2) bekezdései előírásának megfelelően 2011. július 15-én az elnök kijelölte és megbízta a költségvetési szervek átalakításáért felelős elnöki biztosokat.

A megbízólevelekben foglaltak szerint az új kutatóközpontok létrehozásának irányításáért felelős elnöki biztosok feladata volt különösen: az új költségvetési szerv közfeladatai meghatározásának és az intézmény szakmai koncepciója elkészítésének irányítása; közreműködés az alapító okirat közigazgatási egyeztetésében, a megszűnő költségvetési szervekkel kapcsolatos szakmai, pénzügyi és jogi feladatok irányítása; közreműködés az átalakulással érintett költségvetési szervek munkavállalóival, valamint a szakszervezetekkel és közalkalmazotti tanácsokkal folytatandó tárgyalásokban; továbbá a megszűnő (integrálódó) költségvetési szervek vagyonáról tájékoztató készítése az MTA Vagyonkezelő Testülete részére.

Ezzel egyidejűen az elnök gazdasági vezetőket bízott meg az átalakulás előkészítése időtartamára az új kutatóközpontok létrehozásával (és a beolvadó költségvetési szervek megszüntetésével) kapcsolatos pénzügyi-gazdasági és vagyongazdálkodási feladatok irányítására, valamint az új kutatóközpontok gazdasági szervezetének az MTA GI egyetértésével történő kialakítására.

Az intézeti létszámgazdálkodás áttekintése alapján az elnöki biztosokkal történt 2011. augusztus 29-i megállapodás értelmében az új kutatóközpontok funkcionális (gazdasági, adminisztratív, üzemeltetési) feladatai összesen 143

³ Az egyeztető megbeszélésekről 2011. június 20-22. között jóváhagyó nyilatkozatok kerültek kiadásra, amelyek szerint az intézetek vezetői elfogadták az MTA átalakítására vonatkozó koncepciót.

⁴ 33/2011. (IX. 13.) számú Vezetői Kollégiumi határozat; a Stratégiai Tanácsadó Testület 2011. szeptember 19-ei állásfoglalása; 5/2011. (X. 20.) számú Vagyonkezelő Testületi határozat. Az AÉT és a Felügyelő Testület támogatásával kapcsolatos információk olvashatók az MTA elnökének, a Kormány számára készített 2011. november 23-ai tájékoztatójában és a 2011. december 5-ei Közgyűlésről készült jegyzőkönyvben is.

fővel kisebb személyi állománnyal láthatók el. Az elnök – az Akadémiát érintő költségvetési elvonások, valamint a működőképesség fenntartása érdekében – 2011. szeptember 1-jétől 5%-os irányítószeri létszámcsökkentést rendelt el, amely a kutatóintézeti-hálózatot összesen 211 fővel érintette.⁵ **Az elnök** e levélben **rendelkezett** az új engedélyezett létszámból eredő feladatoknak az intézményvezetők saját hatáskörben (a jogszabályok és az intézményvezetők rendelkezésére bocsátott módszertani útmutató alapján) történő végrehajtására, továbbá **arról, hogy az intézetek új kutatóközpontokba való egyesülése a 2011. szeptember 1-jétől engedélyezett létszámmal történik.** A 2012. január 1-jétől fennálló új kutatóközpontok szervezetét (így engedélyezett létszámát, vezetői szintjeit, szervezeti egységeit) a központok 2012. február 28-ig kiadandó szervezeti és működési szabályzataiban határozzák meg.

A közgyűlési döntés előkészítése során az elnök gondoskodott a megújítási program közigazgatási egyeztetéséről, és – összhangban az Áht.₁ 89. § (2) bekezdésében foglaltakkal – 2011. október 13-ai előterjesztésében⁶ **tájékoztatta az államháztartásért felelős minisztert**, melyben az átalakításhoz szükséges előzetes egyetértését kérte. A nemzetgazdasági miniszter 2011. november 18-án előzetes egyetértésével⁷ biztosította a kutatóhálózat átalakítását.

Az átalakítási javaslatot az elnök az Alapszabály₁ 46. § (1) bekezdés előírásának **megfelelően az előírt szervezetek véleményével terjesztette döntésre a Közgyűlés elé.**

A Közgyűlés az MTAtv. 17. § (2) bekezdésében meghatározott jogkörében – a kutatóintézet-hálózat megújításával kapcsolatos előterjesztést megismerve – **a 7/2011. (XII. 5.) számú határozatában a jogszabályi előírásoknak megfelelő módon és tartalommal döntött a kutatóközpontok és a kutatóintézetek szervezeti átalakulásáról.** A határozat tartalmazta az Áht.₁ 95. § (2) bekezdés szerinti beolvadással történő átalakulás részleteit kutatóközpontként, a beolvadó és az újonnan létrejövő költségvetési szervek nevét, jogállását, 2012. január 1. dátummal rögzítette az átalakulás időpontját. Meghatározta – az Ámr. 11. § (1) bekezdés a), c) és f) pontjai előírásának megfelelően – a beolvadással megszűnő költségvetési szervek közfeladatai jövőbeni ellátásának módját, e költségvetési szervek valamennyi joga és kötelezettsége, vagyona, vagyoni jogai és költségvetési előirányzatai, valamint a munkáltatói jogok gyakorlása tekintetében a jogutód költségvetési szerveket. Rendelkezett a beolvadó költségvetési szervek vezetőinek és gazdasági vezetőinek vezetői megbízatása 2011. december 31-i megszűnéséről. Felhatalmazta az elnököt az alapító és megszűntető okiratok aláírására, az átalakításhoz szükséges további intézkedések megtételére.

Az elnök a jogutód költségvetési intézmények gazdasági vezetőit bízta meg felelősként az Ámr. 11. § b) pont szerinti feladatok – az eszközök és források leltározásának, a beszámolók elkészítésének, valamint a vagyonátadás – lebonyolít

⁵ Az MTA elnökének E-827/40/2011. iktatószámú levele.

⁶ Az MTA elnökének E-1132/2011. iktatószámú tájékoztatása.

⁷ NGM/22161/2/2011. iktatószámú tájékoztatása.

tásának koordinálásával. A megbízásban meghatározták a feladatok elvégzésének határidejét.

1.2. **Az átalakítás végrehajtásának szabályszerűsége, a szervezeti és irányítási struktúra egyszerűsítésére, valamint a működés gazdaságosabbá tételére vonatkozó szempontok érvényesítése**

Az átalakítás végrehajtása során a jogszabályok és az MTA belső szabályainak előírásait érvényesítették.

Az átalakításra vonatkozó közgyűlési döntést megelőző előkészítő szakaszban – az Ámr. 11. § (2) bekezdés **előírásainak megfelelően – elkészültek a költségvetési szervek megszüntető okiratai**, amelyek tartalmazták a megszűnés okát, a megszüntetett költségvetési szerv által ellátott közfeladat jövőbeni ellátását, a megszüntető határozat számát. Az átalakítást jóváhagyó közgyűlési határozatot követően az elnök 2011. december 6-án – az MTA tv. 17. § (2) bekezdés alapján biztosított jogkörében – aláírta a megszüntető okiratokat. A megszüntető okiratok alapján a jogelőd intézmények 2011. december 8-ig vállalhattak kötelezettséget.

Az átalakítás kihirdetése szabályszerűen megtörtént. Az MTA elnöke gondoskodott arról, hogy a kutatóhálózat érintett szervezetei átalakító okiratainak – az Áht.¹ 96. § (1) bekezdésében előírt – kihirdetési határidejétől a Kormány eltérően rendelkezzen annak érdekében, hogy az átalakításhoz kapcsolódó adminisztratív intézkedések miatt az átalakítás időpontja biztosított legyen.⁸ A Kormány az 1428/2011. (XII. 7.) Korm. határozatban hívta fel a közigazgatási és igazságügyi minisztert, hogy a beolvadással történő megszüntetésük érdekében az MTA költségvetési szervek átalakító okiratai közzétételéről a beolvadások kérelmezett időpontja – 2011. december 31. – előtt legalább 15 nappal gondoskodjon.

A kormányhatározatnak megfelelően **az MTA irányítása alá tartozó költségvetési szervek alapító és megszüntető okiratai** a Magyar Közlöny mellékletében, a Hivatalos Értesítőben 2011. december 16-án **közzétételre kerültek.**

Az átalakítással kapcsolatos bejelentési kötelezettségeket, szakmai és számviteli feladatokat az érintett intézmények az MTA GI koordinálása mellett hajtották végre. Ennek keretében az MTA GI kérte a MÁK-tól az intézmények törzskönyvi nyilvántartásból történő törlését. **A MÁK – az Áht.¹ 96. § (5) bekezdése előírásai értelmében – a köztestületi költségvetési szerveket** 2011. december 31-ei megszűnési és 2011. december 13-ai törlési dátummal **törölte a törzskönyvi nyilvántartásából.**

⁸ Az MTA elnökének E-1132/1/2011. iktatószámú levele dr. Navracsics Tibor közigazgatási és igazságügyi miniszter részére.

Az MTA GI irányításával, közreműködésével **került sor a MÁK-nál vezetett számlák** (előirányzat-felhasználási keretszámlák, devizaszámlák és egyéb számlák) **megszüntetésére**, az egyenlegek és a még beérkező bevételek jogutód részére történő átvezetésére, a kincstári kártyák megszüntetésére.⁹ Az MTA GI az Art. 17/A. § (6) bekezdése alapján eljárva a MÁK-hoz történő bejelentéssel tett eleget – az Art. 17/A. § (1) bekezdésében meghatározott – a NAV-hoz teljesítendő bejelentési kötelezettségének.

Az átszervezés esetére vonatkozó – Áhsz. 7. § (12) bekezdésében és a 13/A. § (1) bekezdésében meghatározott – **beszámolási kötelezettségnek az intézmények** a 2011. évi elemi költségvetési beszámoló elkészítésével **eleget tettek. A beolvadó intézmények elkészítették, és a MÁK-nak megküldték a vagyonátadás-átvételről szóló jegyzőkönyveket** („0. jelentést”). A költségvetési beszámolók tartalmazták a könyvviteli mérleget, a pénzforgalmi jelentést, az előirányzat maradvány kimutatást, a pénzforgalom egyeztetését és a befektetett eszközök állományának alakulását. A beszámolókat záró főkönyvi kivonatokkal és leltárakkal támasztották alá. **A beszámolási kötelezettség teljesítése** – a beszámolási határidő, valamint a dokumentáltság terén két kutatóközpontnál feltárt hiányosságok kivételével – **szabályszerű volt.**

Az MTA BTK esetében az Áhsz. 13/A. § (1) bekezdésében foglaltak ellenére a leltárral és záró főkönyvi kivonattal alátámasztott beszámolót három intézet¹⁰ az előírt 60 napos határidőn túl készítette el.

Az MTA TTK-nál az intézményi beszámolók és a vagyonátadás-átvételről készített jegyzőkönyvek az irányítószerv egyetértő záradékával ellátott példányaikat az Áhsz. 13/A. § (6) bekezdésében foglaltak ellenére sem az irányító szerv, sem a jogutód MTA TTK nem tudta az ellenőrzés rendelkezésére bocsátani.

Az átalakítással érintett intézményeknél **a feladatok átadás-átvételi eljárása és dokumentálása** – az iratkezelés terén az MTA BTK-nál feltárt kisebb hiányosság kivételével – **az előírásoknak megfelelő¹¹ volt.** Az összevonásra került intézetek dolgozóinak személyi anyagai tartalmazták az értesítést a munkáltató személyében bekövetkezett változásról. A folyamatos szolgáltatási szerződéses külső partnereket a szervezet jogi státuszában bekövetkezett változásról értesítették.

⁹ Ennek keretében a jogelőd intézetek 2011. év november 18-án megkapták a számlaszámok kimutatásait, a szükséges intézkedések és felelősök megnevezését, valamint az ezzel összefüggő feladatok határidejét.

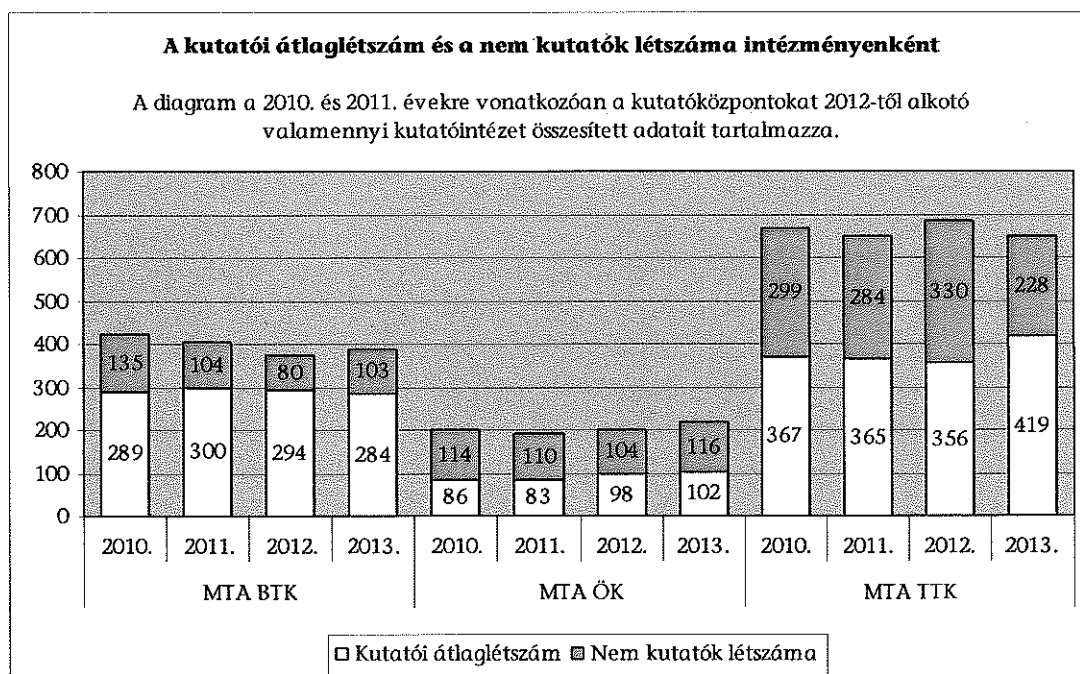
¹⁰ MTA Filozófiai Kutatóintézet, MTA Irodalomtudományi Intézet, MTA Művészettörténeti Kutatóintézet.

¹¹ Az Áht.₁ 96. § (6) bekezdése, a 335/2005. (XII. 29.) Korm. rendelet 15. §-a, 15/A. §-a, 15/B. §-a, valamint az MTA elnökének 19/2009. (XII. 15.) számú határozatában foglalt eljárásrend alapján.

Az MTA BTK és a megszűnő intézetek a 335/2005. (XII. 29.) Korm. rendelet 15/A. § (1) bekezdésének előírásai ellenére nem készítettek jegyzőkönyvet a külömdemények és a kezelésükben lévő ügyek¹² iratainak átadás-átvételéhez.

A kutatóintézet-hálózat átalakításának végrehajtása során a szervezeti és irányítási struktúra egyszerűsítésére, valamint a működés gazdaságosabbá tételére vonatkozó szempontokat érvényesítették.

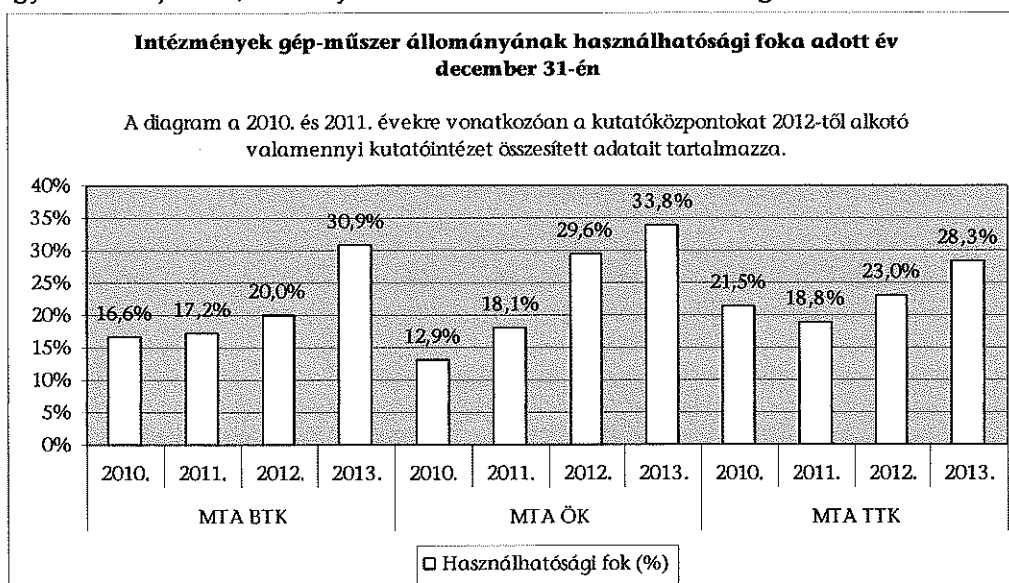
- A kutatóintézet-hálózat intézményei (önállóan működő és gazdálkodó költségvetési szervei) számának 40-ről 15-re (62,5 %-kal) való csökkentését, egyidejűen a gazdasági, adminisztratív, üzemeltetési feladatok centralizációját, az e feladatok ellátók létszámának 143 fővel történő leépítését megvalósították, miközben a költségvetési szervek közfeladatai ellátása nem sérült, a szervezeti struktúra egyszerűsödött.
- A funkcionális (gazdasági, adminisztratív, üzemeltetési) feladatok kutatóközpont szintjére integrálása és a kapcsolódó létszámcsökkentés végrehajtása, továbbá egyes kutatóközpontokban a kutatói létszám emelkedése eredményeként – a jogelőd kutatóintézetek összesített adatahoz képest – a 2013. és a 2010. év viszonylatában **javult a kutatók, nem kutatók aránya**. Ez az ellenőrzött MTA BTK-nál 5%, az MTA ÖK-nál 4%, az MTA TTK-nál 10% létszámarány eltolódást jelent a kutatók javára. A kutatói és a nem kutatói átlagléttség 2010-2013. közötti változását – az ellenőrzött kutatóközpontok és jogelődök tekintetében – a következő grafikon és a 2. számú melléklet szemlélteti.

- A kutatói intézményhálózat szétaprózottsága megszüntetésével tervezetten, a rendelkezésre álló források célzott felhasználásával megkezdődött az informatikai rendszerek, a gép-műszerállomány és a létesítmények korszerűsíté-

¹² A gazdasági igazgató 2014. június 25-én tett nyilatkozata alapján.

tése. Ennek következtében a **gép-műszerállomány használhatósági foka** 2013-ra a 2010. évhez viszonyítva az ellenőrzött intézmények mindegyikében javult, amelynek mértékét a következő grafikon szemlélteti.

A még használatban lévő, de teljesen leírt gép-műszerállomány az ellenőrzött időszakban **csökkent** (8. számú melléklet: Az ellenőrzött kutatóközpontok gép-műszerállománya a 2010-2013. években).

- A hatékony és gazdaságos működés, fejlesztés és a versenyképes kutatási célkitűzések realizálásának eszköze volt, hogy **a fejezeti források egy részéhez** – a 2012. évben 5408,5 M Ft, a 2013. évben 6550,4 M Ft¹³ támogatáshoz – **az átalakítás célkitűzései megvalósításához kapcsolódó versenypályázatok¹⁴ útján juthattak hozzá a kutatóközpontok.** Mindez a szóban forgó támogatások erősen differenciált, a kiválóság elvén alapuló elosztását jelentette, kedvező helyzetbe hozva az innovatív kutatókat, kutatócsoportokat, intézményeket. E pályázati forrásokból az ellenőrzött kutatóintézetek részesedése a következő volt: a 2012. évben az MTA BTK 334,3 M Ft, az MTA ÖK 306,9 M Ft, az MTA TTK 849,8 M Ft; a 2013. évben az MTA BTK 468,7 M Ft, az MTA ÖK 364,4 M Ft, az MTA TTK 869,8 M Ft.

Tekintettel arra, hogy a K+F kutatások átfutási ideje több éves, és az MTA a 2012. évben az átszervezést, a 2013. évben pedig az átszervezés finomhangolását jelölte meg feladatként, az átalakítás tudományos eredményeinek hatása döntően az ellenőrzött időszakot követően jelentkezhet.

¹³ A kutatóhálózat megújítására a 2013. évi előirányzati keret terhére a 2012. évben odaítélt támogatással együtt. Forrás: Beszámoló az MTA 2012. évi költségvetéséről és vagyoni helyzetéről 28. oldal, és Beszámoló az MTA 2013. évi költségvetéséről és vagyoni helyzetéről 32. oldal.

¹⁴ A 2012. évben Infrastruktúra fejlesztése, Felújítás, Lendület program, Kutatóhálózat megújítása; a 2013. évben – a 2012. éveken túl – EU-s és hazai kutatóintézeti pályázatok kiegészítő támogatása, Mobilitás, konferenciaszervezés és kiváló külföldi kutatók támogatása, Posztdoktori támogatás, Főigazgatói intézkedési terv támogatása.

2. AZ ELLENŐRZÖTT INTÉZMÉNYEK FELADAT ELLÁTÁSÁNAK ÉS GAZDÁLKODÁSÁNAK, A BELSŐ KONTROLLKÖRNYEZET KIALAKÍTÁSÁNAK SZABÁLYSZERŰSÉGE

2.1. A belső kontrollrendszer kialakításának és működtetésének szabályszerűsége

Az ellenőrzött intézmények (2010-2011. években kutatóintézetek, 2012-2013. években jogutód kutatóközpontok) belső kontrollrendszere kialakítását és működtetését évente összefoglalóan és kontrollterületenkénti bontásban is értékeltük. Az összefoglaló értékelés eredményét a következő táblázat¹⁵ szemlélteti.

Megnevezés	MTA RI		MTA BTK		MTA BLKI		MTA ÖK		MTA MFA		MTA TTK	
	2010.	2011.	2012.	2013.	2010.	2011.	2012.	2013.	2010.	2011.	2012.	2013.
Összegző értékelés	M	M	M	M	R	M	M	M	R	R	R	R

A **kontrollkörnyezet** kialakítása és működtetése megfelelőségét a jogszabályi környezetnek megfelelő szabályozottság kialakításának és működtetésének, a szervezeti felépítés megjelenítésének, a kapcsolódó, egyértelmű feladat-, felelőség- és hatáskörök bemutatásának ellenőrzési nyomvonalnak és a szabálytalanságok kezelésére vonatkozó eljárásrendnek a felülvizsgálata alapján értékeltük.

Megnevezés	MTA RI		MTA BTK		MTA BLKI		MTA ÖK		MTA MFA		MTA TTK	
	2010.	2011.	2012.	2013.	2010.	2011.	2012.	2013.	2010.	2011.	2012.	2013.
Kontrollkörnyezet	M	M	M	M	R	M	M	M	R	R	M	M

A 2010-2011. években a kontrollterület értékelése az MTA RI-nél mindkét évben – kisebb hiányosságokkal – megfelelő, az MTA BLKI-nél a 2010. évben részben megfelelő, a 2011. évben – kisebb hiányosságokkal – megfelelő, az MTA MFA-nál mindkét évben részben megfelelő volt.

Az **MTA RI**-nél az SZMSZ nem tartalmazta a szervezeti egységek engedélyezett létszámát az Ámr. 20. § (2) bekezdés e) pontjának előírása ellenére. A kötelezettségvállalásra, ellenjegyzésre, szakmai teljesítés igazolására, érvényesítésre és utalványozásra jogosult személyek aláírás-mintájáról az Ámr. 80. § (3) bekezdés előírása ellenére naprakész nyilvántartást nem vezettek. A pénzügyi szabályzatban nem rögzítették a 30 napon túli előlegek Szja. tv. 72. § (4) bekezdés c) és n) pontja alapján megállapított adó és járulékok vonzatának szabályozását. A közbeszerzési szabályzatban nem határozták meg az írásbeli összegzéskészítés és az ajánlattevők részére történő megküldési kötelezettség, valamint az ajánlatok felbontásáról készített jegyzőkönyv elküldésének felelősét (Kbt. 79. §, 80. § 93. § (1)-(2) bekezdés, 94. §). Az ellenőrzési nyomvonalat az Ámr. 156. § (2) bekezdés előírása ellenére nem a költségvetési szerv valamennyi működési folyamatára, hanem csak a gazdálkodási folyamatokra készítették el.

¹⁵ A fejezet táblázataiban szereplő betűk jelentése: M=megfelelő, R=részben megfelelő, N=nem megfelelő.

Az **MTA BLKI** esetében a 2010. évben a számviteli politika₁ nem tartalmazta a jelentős összeg meghatározását, a terven felüli értékcsökkenés elszámolásának szabályait, a beszerzett immateriális javak és tárgyi eszközök üzembe helyezésének szabályait, valamint a befektetett eszközök piaci értéken történő értékelése esetén az eszközök piaci értéke és könyv szerinti értéke közötti különbözet jelentős összegének meghatározását a Számv. tv. 14. § (3)-(4) bekezdései és az Áhsz. 8. § (3) és (5) bekezdései előírásai ellenére. A 2011. évtől hatályos számviteli politika₂ a jogszabályi előírásoknak megfelelt. Az eszközök és források értékelési szabályzata a 2010-2011. években nem tartalmazta követeléstípusonként a minősítés szempontjait és a dokumentálás rendjét a kis összegű követelések esetében (Áhsz. 8. § (17) bekezdés d) pont). Az Ámr. 161. §-ban előírt szabálytalanságkezelési eljárásrenddel a 2010. évben – az ellenőrzés részére átadott dokumentumok alapján – nem rendelkeztek. A szabályozást a 2011. évben a jogszabályi előírásoknak megfelelően elkészítették. A 2010-2011. években az Ámr. 20. § (3) bekezdés b) pontjának előírásai ellenére nem szabályozták a közbeszerzési értékhatár alatti beszerzések eljárásrendjét. A 2010. évben hatályos ellenőrzési nyomvonallal – az ellenőrzés részére átadott dokumentumok alapján – nem rendelkeztek, a 2011. évtől hatályos ellenőrzési nyomvonalat nem a költségvetési szerv valamennyi működési folyamatára, hanem csak a gazdálkodási folyamatokra készítették el az Ámr. 156. § (2) bekezdés előírása ellenére.

Az **MTA MFA SZMSZ-e** az Ámr. 20. § (2) bekezdés e) pontja ellenére – a gazdasági szervezet kivételével – nem tartalmazta a szervezeti egységek engedélyezett létszámát, valamint egy szervezeti egység – az Integrált Mikro/Nanorendszerek Technológiai Platform – tekintetében annak feladatait.

A számlarend aktualizálása az Ámr. 2010. január 1-jei hatályba lépését követően, valamint a számlarenden és a számlatükrön az Áhsz. 9. számú melléklete 2010. január 1-jei változásainak átvezetése nem történt meg az Áhsz. 49. § (6) bekezdés előírása ellenére. A számlarend tartalma nem felelt meg a Számv. tv. 161. § (2) bekezdés c) pontja előírásának, mert nem tartalmazta a főkönyvi számla és az analitikus nyilvántartás kapcsolatát.

A Számv. tv. 14. § (5) bekezdés a) pontjában és az Áhsz. 8. § (4) bekezdés a) pontjában előírt¹⁶ eszközök és források leltározási és leltárkészítési szabályzatában nem rögzítették a leltározás időszakában történő eszközök mozgásának eljárásrendjét, bizonylatolását; a leltározás és a könyvviteli nyilvántartások egyeztetésének módját; a leltárak kiértékelésének feladatait, szabályait; a leltározás minden szakaszát felölelő ellenőrzési feladatokat, valamint a záró jegyzőkönyvek elkészítésének határidejét.

Az **MTA MFA** gazdasági szervezetének ügyrendje nem tartalmazta az Ámr. 235. § (1) és (3) bekezdéseiben szabályozott 5 M Ft egyedi értékhatárt elérő kötelezettségvállalások MÁK-hoz történő bejelentésével kapcsolatos feladatokat. Az Ámr. 20. § (3) bekezdés a) pontja ellenére a szakmai teljesítés igazolás gyakorlásának módjával, eljárási és dokumentációs részletszabályaival, valamint az ezeket végző személyek kijelölésének rendjével kapcsolatos belső előírásokat, feltételeket belső szabályzatban nem rendezték. Az Ámr. 80. § (3) bekezdése ellenére az **MTA MFA** a kötelezettségvállalásra, ellenjegyzésre, szakmai teljesítés igazolására, érvényesítésre, utalványozásra jogosult személyekről és aláírás-mintájukról nyilvántartást nem vezetett.

¹⁶ figyelemmel az Áhsz. 37. § (5) bekezdésében rögzített kötelezettségre

A közbeszerzési szabályzatban a Kbt.₁ 6. § (1) bekezdés előírása ellenére nem határozták meg a közbeszerzési ajánlatok elbírálására létrehozott bírálóbizottság tagjai kiválasztásának szempontjait, feladatait, döntéshozatali eljárásrendjét, a határozatképesség feltételeit.¹⁷ Nem rögzítették a közbeszerzési eljárás során az írásbeli összegzőkészítés és az ajánlattevők részére történő megküldési kötelezettség,¹⁸ és az ajánlatok felbontásáról készített jegyzőkönyv elküldésének felelősét.¹⁹

A 2010-2011. években az ellenőrzési nyomvonalban az Ámr. 156. § (2) bekezdés előírása ellenére nem az MTA MFA egészére vonatkozóan történt meg a működési folyamatok leírása, a felelősségi és információs szintek és kapcsolatok, az irányítási és ellenőrzési folyamatok meghatározása, hanem kizárólag a gazdálkodással és pályázatokkal kapcsolatos feladatokra.

Az intézmények átalakulását követően a 2012-2013. években a kontrollterület értékelése mindhárom ellenőrzött kutatóközpont (az MTA BTK, az MTA ÖK és az MTA TTK) esetében – kisebb hiányosságokkal – megfelelő volt.

Az **MTA BTK**-nál a 2012-2013. években hatályos pénzkezelési szabályzat_{1,2}-ban nem rögzítették a 30 napon túli előlegek Szja. tv. 72. § (4) bekezdése c) és n) pontja alapján megállapított adó és járulék vonzatának szabályozását. Az MTA BTK a 2012-2013. években nem rendelkezett SZMSZ-e mellékleteként a szellemi vagyonnal való gazdálkodásról, a szellemi tulajdon kezeléséről szóló szabályzattal, az Alapszabály₂ 55. § (4) bekezdés és 66. § (6) bekezdés előírásai ellenére.²⁰ Az ellenőrzési nyomvonalat nem a költségvetési szerv valamennyi működési folyamatára, hanem csak a gazdálkodási folyamatokra készítették el a Bkr. 6. § (3) bekezdés előírása ellenére.

Az **MTA ÖK** alapító okiratában és SZMSZ-ében nem határozták meg a kutatóközpont vállalkozási tevékenységével összefüggésben a vállalkozási eredmény felosztásának szabályait az Alapszabály₂ 55. § (5) bekezdés előírása ellenére. A gazdasági szervezet MTA ÖK-ra kialakított, a 2012. január 1-jétől történt szervezeti változásoknak megfelelő ügyrendjét 2013.08.01-i hatállyal adták ki, addig a jogelőd MTA BLKI 2010.12.01-től hatályos ügyrendjét alkalmazták. A 2012-2013. években a kutatóközpont SZMSZ-e mellékleteként nem készítették el szellemi vagyonnal való gazdálkodásról, a szellemi tulajdon kezeléséről szóló szabályzatot az Alapszabály₂ 55. § (4) bekezdése és 66. § (6) bekezdése előírásai ellenére, a jogelőd MTA BLKI 2005. évben kiadott szabályzatát alkalmazták. Az MTA ÖK-nál a gazdálkodási jogkörök gyakorlóiról a 2012-2013. években vezetett nyilvántartás az Ávr. 60. § (3) bekezdésében és a gazdálkodási szabályzatban előírtak ellenére a teljesítésigazolásra – szabályszerűen megtörtént kijelölés alapján – jogosult személyek nevét és aláírás mintáját nem tartalmazta.

Az **MTA TTK** alapító okiratában és SZMSZ-ében nem határozták meg a kutatóközpont vállalkozási tevékenységével összefüggésben a vállalkozási eredmény felosztásának szabályait az Alapszabály₂ 55. § (5) bekezdés előírása ellenére. A kutatóközpont 2012-2013. években hatályos SZMSZ-e a szervezeti ábrán nevesít

¹⁷ Kbt.₁ 8. § (3) bekezdés

¹⁸ Kbt.₁ 93. § (1)-(2) bekezdés, 7. §, 94. §

¹⁹ Kbt.₁ 79. §, 80. §

²⁰ A szellemi vagyonnal való gazdálkodásról szóló szabályzatot az MTA BTK főigazgatója 2013. szeptember 30-án elfogadta, a szabályzat hatályba lépése azonban 2014. január 1. volt.

tett Tudományos Titkárság, Könyvtár, Pályázati Iroda és Belső ellenőr tekintetében nem tartalmazta a szervezeti egységek engedélyezett létszámát az Ávr. 13. § (1) bekezdés e) pontjában foglalt előírás ellenére. A gazdasági szervezet tagjainak feladat- és hatásköre tekintetében a helyettesítés rendjét – a gazdasági igazgató kivételével – az SZMSZ-ben, ügyrendben, munkaköri leírásban vagy egyéb belső szabályzatban az Ávr. 13. § (5) bekezdés előírása ellenére nem határozták meg.

A 2012-2013. években az MTA TTK számlarendje a Számv. tv. 161. § (2) bekezdés d) pontja ellenére nem tartalmazta a számlarendben foglaltakat alátámasztó bizonylati rendet. A 2013. évben a számlarenden és a számlatükrön az Áhsz. 9. számú melléklete 2013. január 1-jei változásainak átvezetése – az Áhsz. 49. § (6) bekezdése előírása ellenére – nem történt meg. A számviteli politika aktualizálása a jelentős összegű hiba meghatározásának 2013. március 12-ei változását követően a Számv. tv. 14. § (3)-(4), (11) bekezdéseinek, valamint az Áhsz. 8. § (3)-(4), (12) bekezdéseinek előírásai ellenére nem történt meg.

A gazdálkodási jogkörök gyakorlóinak kijelölése a 2012-2013. években megfelelt a jogszabályi előírásoknak, azonban az Ávr. 60. § (3) bekezdése ellenére a 2012. évben az MTA TTK a teljesítés igazolására jogosult személyekről és aláírás-mintájukról nyilvántartást nem vezetett.

A 2012-2013. években az MTA TTK nem rendelkezett a Bkr. 6. § (3) bekezdés előírásának megfelelő ellenőrzési nyomvonallal. Az MTA TTK a 2012. évben szellemi tulajdonnal való gazdálkodásról, szellemi tulajdon kezeléséről szóló szabályzattal nem rendelkezett az MTA Alapszabálya₂ 55. § (4) bekezdésének és 66. § (6) bekezdésének előírásai ellenére. A 2013. évben a szabályzatot elkészítették.

A **kockázatkezelési rendszer** kialakítását és működtetését e kontrollterület szabályozása, az intézmény kockázatainak dokumentált meghatározása, felmérése és elemzése, a 2010-2011. években az Ámr. 157. §, a 2012-2013. években a Bkr. 7. § előírásai érvényesülése felülvizsgálata alapján értékeltük.

Megnevezés	MTA RI		MTA BTK		MTA BLKI		MTA ÖK		MTA MFA		MTA TTK	
	2010.	2011.	2012.	2013.	2010.	2011.	2012.	2013.	2010.	2011.	2012.	2013.
Kockázatkezelési rendszer	M	M	M	M	N	M	M	M	M	M	N	N

A kontrollterület az ellenőrzött kutatóintézetek közül az MTA RI-nél és az MTA MFA-nál a 2010-2011. években megfelelő volt. Az MTA BLKI-nál a kockázatkezelési rendszer kialakítása és működtetése a 2010. évben nem megfelelő értékelést kapott, mert az Ámr. 157. §-ában előírt kockázatelemzés és kockázatkezelési tevékenység végzését dokumentummal nem igazolták. A 2011. évben a kontrollterület értékelése – a 2011. évtől hatályba léptetett új szabályozás, valamint az intézményi kockázatok dokumentált felmérése és elemzése alapján – megfelelőre javult.

A kontrollterület az ellenőrzött kutatóközpontok közül a 2012-2013. években az MTA BTK-nál és az MTA ÖK-nél megfelelő értékelést kapott. Az MTA TTK a 2012-2013. években a kutatóközpont sajátosságainak megfelelő kockázatkezelési rendszert a Bkr. 7. § előírásai ellenére nem alakította ki és nem működtette, a kockázatkezelés szabályozása nem követte a szervezeti változásokat, továbbá az intézmény tevékenységeivel kapcsolatos kockázatokat nem mérték fel és

nem elemezték, ezért a kontrollterület a jogszabályi előírásoknak nem megfelelő volt.

A **kontrolltevékenységek** megfelelőségét a pénzügyi és vagyongazdálkodási folyamatokhoz kapcsolódó jogosultságok és jogkörök kialakítása és működtetése felülvizsgálata alapján értékeltük.

Megnevezés	MTA RI		MTA BTK		MTA BLKI		MTA ÖK		MTA MFA		MTA TTK	
	2010.	2011.	2012.	2013.	2010.	2011.	2012.	2013.	2010.	2011.	2012.	2013.
Kontrolltevékenységek	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	R	R

A kontrolltevékenységek kialakítása és működtetése a 2010-2011. években az ellenőrzött kutatóintézetek (MTA RI, MTA BLKI, MTA MFA) mindegyikénél megfelelő volt. A kontrolltevékenységek kialakítása a pénzügyi és vagyongazdálkodási területeken az Áht.¹ 121. §-ának és a 121/A. § (4) bekezdésének a FEUVE kialakítására vonatkozó előírásaival, valamint az Ámr. 158. §-ban előírtakkal összhangban történt.

A 2012-2013. években e kontrollterület az ellenőrzött kutatóközpontok közül az MTA BTK és az MTA ÖK esetében a jogszabályi előírásoknak megfelelő volt. A kontrolltevékenység szabályozása, a FEUVE kialakítása, a felelősségi körök meghatározása a Bkr. 8. § (2) és (4) bekezdései előírásaival összhangban történt. A kontrollok működését a bizonylatok ellenőrzése – eseti hiányosságok mellett – visszaigazolta. Az MTA TTK esetében 2012-2013. években a kontrollterület a jogszabályi előírásoknak részben megfelelő volt. Az engedélyezési, jóváhagyási és kontrolleljárások, a dokumentumokhoz és információkhoz való hozzáférés, valamint a beszámolási eljárások – felelősségi körök útján történő – meghatározása a belső szabályzatokban, munkaköri leírásokban a Bkr. 8. § (4) bekezdése előírása szerint megtörtént. A 2012. évi kutatóközponttá történő szervezeti átalakulást követően azonban nem alakították ki, nem szabályozták – a szervezet sajátosságaihoz igazodóan – azokat a tevékenységeket, amelyek biztosítják a folyamatba épített, előzetes, utólagos és vezetői ellenőrzést (FEUVE), ezzel nem érvényesültek teljes körűen a Bkr. 8. § (2) bekezdésében foglalt előírások.

Az **információs és kommunikációs rendszer** a 2010-2011. években az ellenőrzött kutatóintézeteknél az Ámr. 159. § (1), a 2012-2013. években az ellenőrzött kutatóközpontokban a Bkr. 9. § (1) bekezdés előírásainak megfelelő volt. A belső szabályzatokban összességében kialakították azokat a rendszereket, amelyek biztosították az információk megfelelő időben az illetékes szervezetekhez, szervezeti egységhez, személyhez történő eljutását.

Megnevezés	MTA RI		MTA BTK		MTA BLKI		MTA ÖK		MTA MFA		MTA TTK	
	2010.	2011.	2012.	2013.	2010.	2011.	2012.	2013.	2010.	2011.	2012.	2013.
Információs és kommunikációs rendszer	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M

A **monitoring rendszer** kialakítását és működtetését a vezetői információs rendszer és a belső ellenőrzési rendszer kialakítása és működtetése, valamint a külső ellenőrzésekre tett intézkedési tervek nyomon követése, ezek alapján a

2010-2011. években az Ámr. 160. §, a 2012-2013. években a Bkr. 10. § érvényesülésének felülvizsgálata alapján értékeltük.

Megnevezés	MTA RI		MTA BTK		MTA BLKI		MTA ÖK		MTA MFA		MTA TTK	
	2010.	2011.	2012.	2013.	2010.	2011.	2012.	2013.	2010.	2011.	2012.	2013.
Monitoring rendszer	R	R	M	M	M	R	M	M	R	R	M	M

Az ellenőrzött kutatóintézetek monitoring rendszere az MTA RI és az MTA MFA esetében a 2010-2011. években részben megfelelő volt, az MTA BLKI a 2010. évben megfelelő értékelést kapott, amely a 2011. évben részben megfelelőre változott.

Az **MTA RI**-nél a monitoring rendszer hiányossága volt, hogy a Ber. 29. § (1) bekezdésében előírt intézkedési terv készítési kötelezettségnek a 2011. évben három jelentés javaslatai tekintetében nem tettek eleget. A 2010-2011. években elkészült intézkedési tervek Ber. 29. § (2) bekezdésében előírt véleményezését az ellenőrzés vezetője dokumentáltan nem végezte el.

Az **MTA BLKI**-nál – az ellenőrzés rendelkezésére bocsájtott dokumentumok alapján - a 2011. évben az elvégzett ellenőrzésekről nem vezették a Ber. 32. § (1)-(2) bekezdéseiben előírt nyilvántartást.

Az **MTA MFA**-nál a 2010-2011. években a Ber. 32. § (2) bekezdésében foglalt előírások ellenére a belső ellenőrzési vezető által az elvégzett ellenőrzésekről vezetett nyilvántartás nem tartalmazta az ellenőrzött szerv, illetve szervezeti egységek megnevezését, az ellenőrzések kezdetének és lezárásának időpontját, illetve az ellenőrök nevét.

Az ellenőrzött kutatóközpontok (MTA BTK, MTA ÖK, MTA TTK) monitoring rendszere a 2012-2013. években megfelelő volt. A vezetői információs rendszer és a belső ellenőrzés szervezeti kereteinek a kialakítása és működtetése során a Bkr.²¹ előírásait érvényesítették. Az elvégzett belső és külső (felügyeleti) ellenőrzésekről vezetett nyilvántartásokban az ellenőrzések javaslataira készített intézkedési terveket és azok realizálását nyomon követték.

2.2. Az intézmények közfeladat ellátásának szabályszerűsége

Az ellenőrzött intézmények az alapító okirataikban az MTAtv. 18. § (1) bekezdésében foglalt előírásokkal összhangban rögzített **közfeladataikat szabályszerűen ellátták.**

Az MTA – az Alapszabály_{1,2} 56. § előírásával összhangban, szabályzataiban, rendelkezéseiben határozta meg az általános **tudományos teljesítmény- és gazdálkodási követelményeket.** Az egyes intézetek szakterületéből adódó egyedi követelményeket, az intézet közfeladatainak mérhető teljesítménymutatóira vonatkozó alapvető vállalásokat a kutatási koncepciókban, szakmai éves munkatervekben, a főigazgatói kinevezéshez valamint a kutatóintézet-hálózat

²¹ Bkr. 10. §, 15. § (1)-(2) bekezdések, 18-20. §, 25. §, 45. § (3)-(4) bekezdések, 47. §

megújításához kapcsolódó támogatásokra irányuló pályázatokban **rögzítettek**.

Az ellenőrzött években az AKT eleget tett az MTAtv. 17. § (7) bekezdése b) és f) pontjaiban, valamint az Alapszabály_{1,2} 51. § (2)-(3) bekezdésében előírt feladatainak. Évente **meghatározta** (aktualizálta) **a feladatok ellátásának értékelési szempontjait, mutatóit, pontozását, értékelté** – esetenként a KTT bevonásával – **az intézmények szakmai beszámolóit, tevékenységét, teljesítményét és irányítási rendszerét**. Az AKT az éves értékeléseiben határozattal tudomásul vette a közfeladat-ellátásáról készült beszámolókat, amelyeket az MTAtv. 17. § (7) bekezdés g) pontjában foglalt előírásnak megfelelően a Közgyűlés elé terjesztett. Az intézmények tudományos tevékenységéről készült beszámolókat – az éves gazdálkodásukról készült beszámolóval egyidejűen – a Közgyűlés megtárgyalta és jóváhagyta. Az MTA közzé tette honlapján a kutatóhelyek éves tudományos eredményeiről a szakmai beszámolók alapján készített tájékoztatót.

A tudományos munkakört betöltő közalkalmazottakra vonatkozó követelményeket, a szükséges feltételeket az ellenőrzött szervezetek **belső szabályzatokban meghatározták és értékelték azok teljesülését**.

Az **MTA RI** a 2010-2011. években a minden közalkalmazottjára vonatkozó követelményrendszeren túl a tudományos munkakörök betöltéséhez szükséges feltételeket a belső habilitációs szabályzatában írta elő. Az **MTA BTK**-nál a szervezeti átalakulást követően a 2012-2013. években a tudományos követelményrendszer az integrálódott intézetek korábbi szabályozásai alapján működtették. Az MTA BTK tudományos munkakörben foglalkoztatottakra vonatkozó követelmény és előmeneteli rendszerét (minősítési szabályzat) 2013. szeptember 30-án fogadták el.²² Az MTA RI és az MTA BTK éves beszámolók keretében számoltatta be a tudományos munkatársakat éves tevékenységükről és a következő évekre vonatkozó terveikről, melyről az MTA részére éves beszámolót készítettek.

Az **MTA BLKI**-nál és az **MTA ÖK**-nál meghatározták és a minősítés során vizsgálták a tudományos munkakört betöltő közalkalmazottak kutatói követelményeit és azok betartását. A tudományos minősítési szabályzatban rögzítették a tudományos munkakörben foglalkoztatottaktól elvárt teljesítmény-mutatókat. A szabályzat meghatározta a teljesítmény indikátorokon és követelményeken kívül a Kjt. 40. §-a szerinti közalkalmazotti minősítés végrehajtásának módját. A kutatók évente elkészítették éves szakmai terveiket és az előírt szakmai beszámolóikat, amelyeket a tárgyévet követő év februárjában megtartott éves szakmai értékelő értekezlet során elfogadhatott, vagy nem megfelelőnek minősíthetett a munkáltató.

Az **MTA MFA** az SZMSZ-ében, valamint a főmunkatársi kinevezések szabályzatában határozta meg a minősítés tudományos feltételeit (önálló tudományos eredmények és tudományos arculat, legalább hatéves kutatói vagy oktatói gyakorlat, rendszeres publikálás), a minősítés során figyelembe vehető további szempontokat (pl.: szakmai előadások, díjak, elnyert pályázatok). Az **MTA TTK** az SZMSZ-ében rögzítette a tudományos munkakörben foglalkoztatottak minősítésének keretszabályait. A 2012-2013. években az MTA TTK-nál a tudományos

²² Hatályos: 2014. január 1-től

munkakörben foglalkoztatottak minősítésére a beolvasott intézetek korábbi szabályozásai alapján vizsgálták a kutatói követelmények betartását. A Kjt. 79/D. § (4) bekezdésében foglaltaknak megfelelően magasabb fizetési fokozatba sorolás előtt értékelték a közalkalmazott oktatói, kutatói követelménynek való megfelelését.

A kutatóintézetek, kutatóközpontok szakmai beszámolóit és azok értékelése alapján **az előírt és a ténylegesen ellátott feladatok összhangja** a 2010-2013. években **biztosított volt** valamennyi ellenőrzött szervezet esetében.

2.3. A kutatóhálózat intézményei pénzügyi gazdálkodásának szabályszerűsége

A kiadási előirányzatok felhasználása során a jogszabályok és a belső szabályzatok előírásait a pénzgazdálkodással kapcsolatos gazdálkodási jogkörökhöz előírt belső kontrollok tekintetében az ellenőrzött intézmények eltérő mértékben érvényesítették.

MTA RI és MTA BTK

A 2010-2011. években **az MTA RI-nél** a kiadási előirányzatok felhasználása során **a pénzgazdálkodással kapcsolatos gazdálkodási jogkörökhöz előírt belső kontrollok nem működtek megfelelően**, mert a szakmai teljesítésigazolás és az utalvány ellenjegyzés jogköröket gyakorlók nem rendelkeztek szabályszerű kijelöléssel.²³

Az MTA BTK-nál a 2012. és a 2013. években a kiadási előirányzatok felhasználása során a pénzgazdálkodással kapcsolatos gazdálkodási jogkörökhöz előírt belső **kontrollok működtetése megfelelt** a jogszabályok és a belső szabályzatok előírásainak.

Az MTA BTK-nál és a jogelőd MTA RI-nél az ellenőrzött időszakban a külső személyi juttatások, megbízási díjak kifizetéséhez – egy kivétellel – rendelkezésre álltak a megbízási szerződések, azokat a 2010-2011. években a kötelezettségvállalás ellenjegyzője, a 2012. évben a pénzügyi ellenjegyző ellenjegyezte. A külső személyi juttatásokra szóló megbízási szerződéseket a tárgyévi előirányzatok terhére kötötték, a szerződések mérhető feladatra szóltak, saját dolgozóval csak a munkaköri feladatai között nem szereplő feladatra kötötték megbízást, a kifizetéseket a 2012-2013. években szabályszerű teljesítésigazolással támasztották alá. A rendszeres személyi juttatások kifizetéséhez a kötelezettségvállalási dokumentumok rendelkezésre álltak, azonban a 2010-2011. években ezekről hiányzott a kötelezettségvállalás ellenjegyzése az Ámr. 74. § (1) bekezdésben előírtak ellenére. A juttatások kifizetéséhez az intézmény rendelkezett a szükséges előirányzattal.

A Kbt._{1,2} hatálya alá tartozó dologi és felhalmozási kifizetéseknél lefolytatták a szükséges közbeszerzési eljárást. A felhalmozási kiadások ellenőrzött tételeinél megtörtént a beruházások, felújítások üzembe helyezése, a bekerülési érték meghatározása, állományba vétele, értékcsökkenésének megállapítása, elszámolása.

²³ Ámr. 74. § (2) bekezdés a) és Ámr. 76. § (5) bekezdés

Az ellenőrzött pénzeszközátadások között a 2010. évben egy pályázati támogatásmaradvány visszafizetése, a 2011. évben a szervezeti átalakulás miatti év végi pénzeszközátadás (előirányzat-felhasználási keretszámla év végi egyenleg maradványa), a 2012-2013. években elszámolatlan támogatási előleg maradvány visszafizetés, illetve projekt maradványok elszámolása szerepelt, amelyeket a jogszabályi előírásoknak megfelelően számoltak el.

MTA BLKI és MTA ÖK

Az MTA BLKI-nél a 2010. évben a kiadási előirányzatok felhasználása során a pénzgazdálkodással kapcsolatos gazdálkodási jogkörökhöz előírt **belső kontrollok nem működtek megfelelően, mert a személyi jellegű kiadások szakmai teljesítésigazolásának és utalvány ellenjegyzésének elvégzését igazoló dokumentumok nem álltak rendelkezésre, továbbá:**

- a szakmai teljesítésigazoló a dologi kiadásoknál nem, vagy írásbeli kijelölési dokumentum hiányában jogosulatlanul látta el az Ámr. 76. § (1) bekezdésben foglalt feladatát, a kiadások teljesítésének jogossága,összepszerúsége, valamint az ellenszolgáltatás teljesítése ellenőrzését, igazolását, továbbá egy felhalmozási kiadás esetében a szakmai teljesítésigazolás dátuma a tényleges teljesítést – az Ámr. 76. § (1) bekezdés szerinti, a teljesítést igazoló számla rendelkezésre állását – megelőző volt;
- az utalvány ellenjegyzője nem az Ámr. 79. § (1)-(3) bekezdésében előírtak szerint végezte el ellenőrzési feladatát, mert a dologi kiadások ellenjegyzése során egy esetben nem észrevételezte, hogy az Ámr. 74. § (1) bekezdésben előírtak ellenére ellenjegyzés nélkül vállaltak kötelezettséget, a felhalmozási kiadások ellenjegyzését annak ellenére elvégezte, hogy esetenként az előzetes írásbeli kötelezettségvállaló nem az arra jogosult volt, illetve az Ámr. 74. § (1) bekezdés ellenére ellenjegyzés nélkül, továbbá előzetes írásbeli kötelezettségvállalási dokumentum nélkül vállaltak kötelezettséget. Nem jelezte továbbá, hogy a dologi és a felhalmozási kiadások utalványairól az Ámr. 78. § (2) bekezdés g) pontjaiban előírtak ellenére esetenként hiányzott a kötelezettségvállalás nyilvántartási száma.

Az MTA BLKI-nél a 2011. évben a kiadási előirányzatok felhasználása során a pénzgazdálkodással kapcsolatos gazdálkodási jogkörökhöz előírt **belső kontrollok működtetése nem volt teljes körűen szabályszerű, mert:**

- a szakmai teljesítésigazoló a dologi kiadásoknál egy-egy esetben nem, vagy írásbeli kijelölési dokumentum hiányában jogosulatlanul látta el az Ámr. 76. § (1) bekezdésben foglalt feladatát, a kiadások teljesítésének jogossága,összepszerúsége, valamint az ellenszolgáltatás teljesítése ellenőrzését, igazolását;
- az utalvány ellenjegyzője nem az Ámr. 79. § (1)-(3) bekezdésében előírtak szerint végezte el ellenőrzési feladatát, mert a dologi kiadások ellenjegyzése során egy esetben nem észrevételezte, hogy az Ámr. 76. § (1) bekezdésben előírtak ellenére a szakmai teljesítésigazolás nem történt meg, továbbá a felhalmozási kiadások ellenjegyzését annak ellenére elvégezte, hogy esetenként az előzetes írásbeli kötelezettségvállaló nem az arra jogosult volt.

Ez kockázatot jelez az ellenőrzött terület egészének szabályszerű működése szempontjából.

Az MTA ÖK-nál a 2012-2013. években a kiadási előirányzatok felhasználása során a pénzgazdálkodással kapcsolatos gazdálkodási jogkörökhöz előírt belső kontrollokat megfelelően működtették.

A rendszeres és nem rendszeres személyi juttatásoknál, külső személyi juttatásoknál a kötelezettségvállalás dokumentumai rendelkezésre álltak, az MTA ÖK-nál és jogelőd intézeténél rendelkeztek a kifizetésekhez szükséges előirányzattal, a juttatások elszámolása és számfejtése a jogszabályoknak és a belső szabályzatoknak megfelelően történt. A Kbt. hatálya alá tartozó dologi és felhalmozási kifizetéseknél lefolytatták a szükséges közbeszerzési eljárást. A felhalmozási kiadások ellenőrzött tételeinél megtörtént a beruházások, felújítások üzembe helyezése, a bekerülési érték meghatározása, állományba vétele, értékcsökkenésének megállapítása, elszámolása. Az ellenőrzött pénzeszközátadások között a 2011-2012 években egy-egy pályázati támogatásmaradvány visszafizetése szerepelt, amelyeket a jogszabályi előírásoknak megfelelően számoltak el.

MTA MFA és MTA TTK

Az MTA MFA-nál a 2010-2011. évi kiadási előirányzatok felhasználása során a pénzgazdálkodással kapcsolatos gazdálkodási jogkörökhöz előírt belső kontrollok nem működtek megfelelően, mert a szakmai teljesítésigazolás és az utalvány ellenjegyzés jogköröket ellátók nem rendelkeztek szabályszerű kijelöléssel.²⁴

Az MTA TTK-nál a 2012. évben a kiadási előirányzatok felhasználása során a pénzgazdálkodással kapcsolatos gazdálkodási jogkörökhöz előírt belső kontrollokat nem megfelelően működtették, mert:

- a dologi, személyi jellegű és felhalmozási kiadásoknál, valamint a működési célú pénzeszközátadásnál a teljesítésigazoló nem, vagy kijelölés hiányában nem jogszerűen látta el az Ávr. 57. § (1) bekezdésben foglalt feladatát, a kiadások teljesítésének jogossága, összegszerűsége, valamint az ellenszolgáltatás teljesítése ellenőrzését, igazolását;
- az érvényesítő nem az Ávr. 58. § (1)-(2) bekezdésében előírtak szerint végezte el ellenőrzési és jelzési feladatát, a megelőző ügymenetben a gazdálkodási szabályok – ennek keretében az Ávr. előírásai – betartásának ellenőrzését. Nem jelezte, hogy egy felhalmozási kötelezettségvállalásra az Áht2 37. § (1) bekezdésben előírtak ellenére ellenjegyzés nélkül került sor, továbbá három dologi kiadás kötelezettségvállalási dokumentumáról hiányzott a kötelezettségvállaló aláírása. A dologi és felhalmozási kiadásoknál az érvényesítés dátumának megjelölése hiányában az érvényesítés nem az Ávr. 58. § (3) bekezdésében előírt módon történt.

Az MTA TTK-nál a 2013. évben a kiadási előirányzatok felhasználása során a pénzgazdálkodással kapcsolatos gazdálkodási jogkörökhöz előírt belső kontrollok működtetése nem volt teljes körűen szabályszerű, mivel

²⁴ Ámr. 74. § (2) bekezdés a) pont és Ámr. 76. § (5) bekezdés

kettő dologi kiadás esetében a teljesítésigazolást az Ávr. 57. § (4) bekezdésben előírtak ellenére kijelöléssel nem rendelkező személy végezte. Ez kockázatot jelez az ellenőrzött terület egészének szabályos működése szempontjából.

Az ellenőrzött rendszeres személyi juttatások kifizetéseit megfelelő dokumentumok támasztották alá. A külső személyi juttatások szerződéseiben a feladat meghatározása egyértelmű volt és nem érintett alapfeladatokat. A szerződést a kötelezettségvállalásra jogosult írta alá. A teljesítés tárgyasult eredménye rendelkezésre állt. A számfeltés a szerződésben meghatározott megbízási díjnak megfelelően történt, a járulékok levonása megfelelt a jogszabályi előírásoknak. Az ellenőrzött dologi és felhalmozási kiadások tételeinél a Kbt.^{1,2} hatálya alá tartozó kifizetéseknél lefolytatták a közbeszerzési eljárást, a beruházások, beszerzések állományba vétele megtörtént. Az Áht.¹ 13/A. § (2) bekezdése, az Ámr. 125. § (1)-(2) bekezdései és az Ávr. 80. § (1) bekezdése ellenére az ellenőrzött pénzeszközátadások közül egy esetben a 2010. évben az MTA MFA-nál és a 2012. évben az MTA TTK-nál nem történt meg az előírt elszámolás, továbbá a 2011. évben az MTA MFA-nál nem írtak elő elszámolási kötelezettséget.

A 2010-2013. években az ellenőrzött intézmények a 2010-2013. évi Kvtv.-k az Áht.^{1,2} és az MTAtv. előírásai alapján **teljesítették a kiemelt költségvetési előirányzatokat**. A 2010-2013. években az ellenőrzött intézmények szakmai feladatellátásában nem kellett feladatokat elhagyni előirányzat hiánya miatt. (3. számú melléklet: Az ellenőrzött kutatóközpontok kiadási, bevételi előirányzatainak alakulása és teljesítése a 2010-2013. években)

Az 2010-2013. években az ellenőrzött kutatóintézetek és kutatóközpontok **az eredeti előirányzatok módosítása során betartották az Ámr., az Ávr., és az MTAtv. előírásait**. A többletbevételek terhére történő kiemelt előirányzat módosításokra az irányító szerv felhatalmazásával és jóváhagyásával került sor. Az előirányzatok változásáról vezetett analitikus nyilvántartások alátámasztották az ellenőrzött intézmények éves intézményi beszámolóiban „23. Költségvetési előirányzatok egyeztetése” űrlapjában szerepeltetett adatokat.

Az ellenőrzött időszakban előirányzat-zárolások, valamint kiadási előirányzatok felhasználását időlegesen, vagy véglegesen korlátozó intézkedések – az 1025/2011. (II. 11.) Korm. határozatban foglaltakra figyelemmel az MTA elnökének döntése alapján a kutatóintézeti-hálózatot érintően egységesen 2011. szeptember 1-jétől elrendelt 5%-os létszám leépítés személyi juttatási előirányzatának és annak járulékainak elvonásán felül – az ellenőrzött intézmények gazdálkodását nem érintették.

Az ellenőrzött időszakban **a vizsgált intézmények likviditása, fizetőképessége biztosított volt**, lejárt szállítói kötelezettsége – tendenciájában csökkenő összegben és 30 napot nem meghaladó mértékben – az MTA RI-nek és az MTA BTK-nak volt. Az intézmények pénzügyi stabilitása a likviditási mutatók²⁵ alapján évente változó képet mutatott, amely az előfinanszírozásos, utólagos elszámolással elnyert pályázati támogatásokkal, az MTA TTK esetében a Q2

²⁵ Likviditási mutató: Forgóeszközök összesen/Rövid lejáratú kötelezettségek összesen; Pénzeszköz likviditási mutató: Pénzeszközök összesen/Rövid lejáratú kötelezettségek összesen (statikus mutatók a beszámoló mérleg adatai alapján).

beruházással kapcsolatos kifizetésekkel volt összefüggésben. (4. számú melléklet: Az ellenőrzött kutatóközpontok szállítói kötelezettségeinek lejárat szerinti alakulása a 2010-2013. években)

Az **MTA RI**-nek a 2010-2011. évi pénzügyi helyzete – rövid távú fizetőképességét jellemző likviditási mutatói alapján – stabil volt. Forgóeszközei, illetve pénzeszközei a 2010. év végén jelentősen, a 2011. év végén meghaladták a rövid lejáratú kötelezettségeinek értékét. Az **MTA BTK**-nál a 2012. évben a forgóeszközök nem nyújtottak fedezetet a rövid lejáratú kötelezettségekre (a likviditási mutató 0,5 volt), amely a jelentős számban és összegben elnyert pályázati támogatások előfinanszírozásával volt összefüggésben. Az **MTA BTK**-nál a pénzügyi helyzet a 2013. évben stabilizálódott, forgóeszközei és pénzeszközei fedezték a rövid lejáratú kötelezettségeket.

Az **MTA BLKI** likviditási mutatója a 2010. évben 3,0, a 2011. évben 0,9, a pénzeszköz likviditási mutatója a 2010. évben 2,9, a 2011. évben 0,8 volt. Az **MTA ÖK**-nál a 2012. évben a forgóeszközök illetve a pénzeszközök fedezetet nyújtottak a rövid lejáratú kötelezettségekre (a likviditási mutató 1,2 a pénzeszköz likviditási mutató 1,1 volt). Az **MTA ÖK** likviditása a 2013. évben csökkent, a likviditási mutató 0,4 volt, amely azonban nem befolyásolta a fizetőképességet, a szállítói számlák határidőben történő kiegyenlítését.

Az **MTA MFA**-nál 2010-ben a pályázati pénzek kintlévőségéből eredő likviditási feszültség kezelése 20,9 M Ft előirányzat keret előrehozást tett szükségessé. A likviditási mutató 2010-ben 0,7, 2012-ben 0,6, a pénzeszköz likviditási mutató 2010-ben 0,3, 2011-ben 0,4 volt. Az **MTA TTK** forgóeszközei egyik évben sem fedezték a rövid lejáratú kötelezettségeket, e mellett a likviditási mutatók romló pénzügyi stabilitást mutattak elsődlegesen a Q2 beruházással összefüggő kifizetések miatt. A likviditási mutató 2012-ben 0,9, 2013-ban 0,2 volt.

A 2010-2013. években **az előirányzat-maradvány összegét az ellenőrzött intézmények a jogszabályok²⁶ előírásainak megfelelően állapították meg**, az előirányzatok teljes összege minden intézménynél kötelezettségvállalással terhelt, szerződésekkel, megrendelésekkel és kinevezésekkel alátámasztott volt. A kötelezettségvállalási dokumentumok a jogszabályoknak és a belső szabályzatoknak megfelelően készültek el. Az ellenőrzött időszakban megghiúsult kötelezettségvállalásból adódó visszafizetési kötelezettség nem keletkezett, illetve a költségvetési szervet meg nem illető maradvány nem képződött az ellenőrzött szervezeteknél.

2.4. Az intézmények vagyongazdálkodása előírásoknak való megfelelése

Az ellenőrzött időszakban az **immateriális javak és tárgyi eszközök beszerzése során** az ellenőrzött kutatóintézetek, kutatóközpontok – a mintatételek ellenőrzésének tapasztalatai alapján – **a Kbt.^{1,2} előírásait betartották.**

²⁶ Áht.^{1,2}, az MTAtv., az Ámr., az Ávr. és az Áhsz.

A beszerzett, létesített eszközök bekerülési értékének megállapítása, állományba vétele – kisebb 2011. évi dokumentációs és besorolási hiányosságok kivételével – az ellenőrzött időszakban **szabályszerű²⁷ volt.**

Az **MTA-RI** 2011. évi felhalmozási kiadásainak egy ellenőrzött (0,5 M Ft) tétele esetében a kisértékű tárgyi eszközként történt elszámolás nem felelt meg a Számv. tv. 51. § (1) bekezdésében foglalt előírásnak, amelynek következtében a mérleg befektetett eszközök értékelésénél nem érvényesültek teljes körűen a Számv. tv. 15. § (3) bekezdésében és az MTA RI számviteli politikájának 9. pontjában foglalt értékelési előírások. Az **MTA MFA** 2011. évi felhalmozási kiadásainak két tétele (10,1 M Ft) esetében nem készítették el az MTA-MFA számviteli politikája 2.1 pontjában előírt „*Állománybavételi és Üzembehelyezési bizonylat*”-ot.

Az eszközök év végi értékelését az ellenőrzött szervezetek **az Áhsz., valamint a belső szabályzatokban²⁸ foglalt előírásokkal összhangban végezték.** Az eszközök **értékcsökkenés elszámolása** az ellenőrzött egyedi tárgyeszköz-nyilvántartó kartonok adatai alapján – az MTA-RI 2011. évi egy mintatétele kivételével - az Áhsz. 30. § (2) bekezdésében előírt leírási kulcsok alkalmazásával **szabályosan történt.**

Az ellenőrzött időszakban érvényesült a valódiság és a folytonosság elve. A felhalmozási kiadásokból beszerzett eszközök a tárgyévi mérleget alátámasztó leltárakban megtalálhatóak voltak. Az ellenőrzött kutatóintézetek, kutatóközpontok **az év végi mérlegtételek leltárral való alátámasztása követelménynek, az Áhsz. 37. §-ában és a belső szabályzataikban előírt év végi leltározási és leltárkészítési előírásoknak** az ellenőrzött időszakban - az MTA BLKI és MTA ÖK kivételével - **nem teljes körűen tettek eleget.**

Az **MTA-RI** 2010-2011. évi mérleg alátámasztó leltárainak dokumentumai - a leltárak kiértékelésének, az eltérések kimutatásának, a zárótételek könyvelésének leltárdokumentumai tekintetében – hiányosak voltak, nem tettek eleget az MTA RI Leltárkészítési és leltározási szabályzata 3.6.2. pontjában foglalt dokumentálási és a 9. pontjában foglalt 10 éves bizonylat megőrzési kötelezettségnek. Az **MTA BTK**-nál a 2012-2013. években leltározási utasítás és ütemterv alapján teljes körűen mennyiségi felvétellel leltározták az eszközöket, azonban a 2012. évben nem készült leltárkiértékelési záró jegyzőkönyv, ezzel nem tettek eleget az MTA BTK Leltározási Szabályzata IX. fejezetében előírtaknak.

Az **MTA BLKI**-nál és az **MTA ÖK**-nál az ellenőrzött időszakban a mennyiségi felvétellel és egyeztetéssel végzett leltározás és leltárkészítés megfelelt az Áhsz. 37. §-ában és a Leltározási és leltárkészítési szabályzat^{1,2}, előírásainak. A leltárak kiértékelése alapján eltérés nem volt.

Az **MTA MFA** és az **MTA TTK** a könyvviteli mérlegeit az ellenőrzött időszakban – a 2012. év kivételével - az Áhsz. 37. §-ában és a Leltározási szabályzatban foglaltaknak megfelelően végrehajtott leltározással és leltárral támasztotta alá. Az MTA TTK a 2012. évben a befektetett eszközök, a saját tőke mérlegtételek

²⁷ a Számv. tv. 47. § (1)-(8) bekezdéseiben, a 48. § (1)-(6) és (8) bekezdéseiben, valamint az Áhsz. 17-18. §-aiban foglalt előírásoknak megfelelő

²⁸ Áhsz. 17.-18., 27.-30. § és a 33.-36. §-ai, Eszközök és források értékelési szabályzata, Számviteli Politika

Áhsz. 37. § (3) bekezdésében előírt egyeztetéssel végrehajtott leltározásának a dokumentumai hiányában nem tett eleget teljes körűen a Számv. tv. 69. § (1) bekezdésében és az Áhsz. 37 § (1)-(3) bekezdéseiben foglaltaknak. Az MTA TTK a 2012-2013. években a leltározás előkészítése során a Leltározási szabályzat 3.1 pontja előírása ellenére leltározási utasítást nem készített. A leltározási ütemtervet késedelmesen – az MTA TTK leltározási szabályzatában meghatározott, a leltározás megkezdése előtt 60 napon túl – adták ki, továbbá az ütemterv tartalmilag és formailag nem felelt meg az MTA TTK Leltározási szabályzata 2. számú mellékletében foglaltaknak.

A selejtezéseket az indokolt esetekben az ellenőrzött intézmények – az év végi leltározást megelőzően – **szabályszerűen végezték el.**

A kutatóintézetek és kutatóközpontok az ellenőrzött években **a rendelkezésre álló források** (elsősorban pályázatok, illetve az irányító szerv által év közben biztosított pótelőirányzatok, előfinanszírozások) **mértékéig gondoskodtak a kutatási infrastruktúra tervszerű fejlesztéséről és állagmegóvásáról, azt szabályszerűen végezték** (5. számú melléklet: Az ellenőrzött kutatóközpontok mérlegeinek alakulása a 2010-2013. években). A gép-műszerállomány megújulását jól mutatja, hogy a használhatósági fok a 2010. évi kritikusan alacsony 12,9-21,5 % közötti értékről a 2013. évre 28,3-33,8% közötti szintre emelkedett.

Az **MTA BTK** és jogelődei tekintetében a vagyon 2010. évről 2013. évre történő mintegy felére csökkenését az MTA-n belüli ingatlan kezelés 2012. évi átrendezése, az MTA LGK részére átadott ingatlanok és ingatlanokhoz kapcsolódó vagyoni értékű jogok²⁹ nyilvántartásokban történő megjelenítése eredményezte. Az **MTA ÖK** valamint az **MTA TTK** és jogelődei tekintetében a 2010-2013. évek viszonylatában bekövetkezett közel kétszeres vagyonnövekedést elsődlegesen az időszakban megvalósult beruházások eredményezték. Ezek közül kiemelt (9 500 M Ft) nagyságrendű az MTA TTK – az Eötvös Loránd Tudományegyetem és a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem látványosi campusa közelében felépült – új épületegyüttese (Q2 program), amely a 2009. évben indult, az átadásra 2013. év őszén került sor.

Az ellenőrzött kutatóintézetek, kutatóközpontok – az MTA BLKI és az MTA ÖK kivételével – **rendelkeztek gazdasági társaságokban részesedéssel, a tulajdonosi jogokat** a taggyűlések útján, **az MTA TTK kivételével szabályszerűen**, az MTA Vagyongazdálkodási és Vagyonhasznosítási Szabályzata^{1,2} előírásainak megfelelően **gyakorolták.** (6. számú melléklet: Az ellenőrzött kutatóközpontok gazdasági társaságokban szerzett részesedései változása a 2010-2013. években; 7. számú melléklet: Az ellenőrzött kutatóközpontok tulajdonosi joggyakorlása alá tartozó gazdálkodó szervezetek részére nyújtott kifizetések a 2010-2013. években)

Az **MTA RI** és az **MTA BTK** az ellenőrzött időszakban az Archeosztráda Kft.-ben rendelkezett részesedéssel. Az MTA 2013 márciusában a társaság veszteséges gazdálkodása miatt - a negatív saját tőke rendezése érdekében - a társaság jegyzett tőkét a tagi kölcsön terhére 11,1 M Ft-ra emelte. A tranzakció hatására az

²⁹ A 2012. évben a Budapest I. kerület, Országház és Úri utcákban lévő „várépület együttes” kezelési joga átkerült az MTA LGK hatáskörébe.

MTA BTK tulajdoni hányada 74,0%-ról 20,0%-ra csökkent. Az ellenőrzött időszakban az MTA RI és az MTA BTK az Archeosztráda Kft.-ben való részesedését az Áhsz. 19. § (1)-(3) bekezdéseiben előírtak szerint szerepeltette az éves beszámolóiban, valamint a kiegészítő mellékletekben. Az MTA BTK a 2013. évi elemi költségvetési beszámolójában a részesedés értékelése alapján 2,2 M Ft értékvesztést számolt el a Számv. tv. 54. §-a és az Áhsz. 31. §-a előírásainak figyelembe vételével, melynek következtében a 2013. évi mérlegében ez a részesedés értékkel nem szerepelt. Az MTA RI 2010-2011. években 155,5 M Ft-ot, az MTA BTK a 2012-2013. években 46,0 M Ft szolgáltatási díjat fizetett ki szerződés alapján az Archeosztráda Kft.-nek.³⁰ Az Archeosztráda Kft. a 2011. évtől veszteségesen végezte a tevékenységét, ezért a taggyűlés³¹ a társaság jogutód nélküli megszűnéséről döntött 2013. június 1-jei kezdő időponttal.

Az **MTA MFA** 2010. január 1. és 2011. december 31. között három gazdasági társaságban rendelkezett részesedéssel. Az MTA MFA a részesedések mérlegértékét leltárral alátámasztotta, mindkét érintett évben az év végi szöveges beszámoló tartalmazott a társaságok tevékenységének értékeléséről szóló tájékoztatót. Az MTA MFA 2010-2011. évi mérlegeiben az Áhsz. 19. § (1) bekezdésében foglalt hosszú lejáratú, illetve a 22. § (1) bekezdés c) pontjának rövid lejáratú kölcsönökre vonatkozó előírásaival szemben a függő kiadásai között mutatták ki a TactoLogic Műszaki Kutató Fejlesztő Kft. részére 2009. évben 5,5 M Ft nyújtott tagi kölcsönt.

Az **MTA TTK** 2012. január 1. és 2013. december 31. között hat gazdasági társaságban rendelkezett részesedéssel és gyakorolt tulajdonosi jogot. Az MTA felülvizsgálata³² eredményeként a Nanochem Kft. és a Cellpharma Kft. tulajdonosi képviselőjét az MTA TTK-tól megvonta.³³

Az MTA TTK a 2012. évi mérlegében szereplő részesedések értékét az Áhsz 37 § (1) bekezdése ellenére leltárral nem támasztotta alá. A 2013. évben a befektetett eszközöket, azon belül a részesedéseket tételes leltárral alátámasztották, a szöveges beszámolóban a 2013. december 31-ei állapotnak megfelelően a társaságok adatait megfelelően szerepeltették.

Az MTA MFA és az MTA TTK a tulajdonosi jogokat a felügyelő bizottságokon keresztül és a taggyűléseken gyakorolták. A TactoLogic Műszaki Kutató-fejlesztő Kft.-nél a saját tőke összege a 2010-2013. években negatív volt.³⁴ A társaság – annak ellenére, hogy a társasági formájára kötelezően előírt jegyzett tőkének megfelelő összegű saját tőkével két egymás követő évben nem rendelkezett – nem kezdeményezte a Gt. tv. 51. § (1) bekezdésében meghatározott előírások alapján a második üzleti év beszámolójának elfogadásától számított három hónapon be-

³⁰ A kifizetések döntően a 2008. június 3-án – az M6 autópálya déli és északi szakaszának régészeti feltárásaihoz kapcsolódó szakmai feladatok ellátására – kötött Vállalkozási szerződés alapján történtek, a feltárási munkálatok 2013 áprilisában fejeződtek be.

³¹ 1/2013.(V.31.) határozat.

³² Az MTA Titkársága 2012-ben elvégezte az akadémiai tulajdonosi közreműködéssel működő gazdasági társaságok jogi és közgazdasági szempontú felülvizsgálatát, melyet követően alapítói, tulajdonosi jogkörben intézkedéseket tett a társaságok tulajdonosi képviselőiténél módosításáról.

³³ Az MTA Elnökének 2012. december 21-én kelt, E-1217/3/2012 iktatószámú ügyiratban.

³⁴ TactoLogic Kft 2009., 2010., 2011., 2012. évi beszámolója

lül a szükséges intézkedéseket (saját tőke biztosítása).³⁵ A tulajdonosok a 2013. évi beszámoló elfogadásával egy időben határozattal³⁶ a jogutód nélküli megszüntetésről döntöttek. A 2010-2013. években a tulajdonosi joggyakorlással összefüggésben a szerződés alapján (működési és felhalmozási célú) pénzeszköztadás, szerződésre vagy egyedi megrendelésre tekintettel teljesített kifizetés, tőkeemelés, veszteség fedezetére pótbefizetés, alapítási, tőkeemelési céllal vagyonátadás nem volt.

Az ellenőrzött intézmények használatába adott vagyona vonatkozó, az MTA-val 2010-2013. években megkötött ingó és ingatlan **vagyonhasználati szerződésekben rögzített jogok és kötelezettségek a kutatási feladatokat és a tulajdonosi érdekeket egyaránt szolgálták.** A szerződések tartalmi és formai elemei megfeleltek az MTA Alapszabálya_{1,2} 66. § (7)-(8) bekezdéseiben és az MTA Vagyongazdálkodási és Vagyonhasznosítási Szabályzatában_{1,2} foglaltaknak. Ugyanakkor az egyes vagyonhasználati szerződések megkötésének időbeli késedelmé, illetve aktualizálásának elmaradása miatt az ellenőrzöttek nem tartották be az MTA Vagyongazdálkodási és Vagyonhasznosítási Szabályzatában_{1,2} foglaltakat.

Az **MTA RI** az MTA-val késedelmesen, 2011. május 19-ei keltezéssel kötötte meg az Ingó vagyon Használati szerződést,³⁷ amelynek melléklete a 2009. december 31-ei eszköz állapotok alapján tartalmazta a használatba adott 50 M Ft feletti értékű eszközöket és összevontan (tételes lista nélkül) az 50 M Ft alatti értékű eszközöket. A 2012. évre nem készült ingóvagyon használati szerződést, emiatt az MTA BTK nem tett eleget az MTA Vagyongazdálkodási és Vagyonhasznosítási Szabályzatának₂ 14. § (2) bekezdésében foglaltaknak. Az MTA és az **MTA BTK** 2012. január 1-jei dátummal megkötött Ingatlanhasználati szerződése tartalmazta a használatba adott ingatlanok részletes leírását, üzemeltetőjét, a bérbeadás feltételeit, a használati díjakat, valamint a szerződés módosítására vonatkozó feltételeket.

Az MTA és az **MTA BLKI** 2010-ben Ingatlan Használati Szerződést, valamint Ingó vagyon Használati Szerződést kötött. Az MTA és az **MTA ÖK** az Ingatlanhasználati szerződést 2012. év január 1-jén, ugyanakkor az ingó vagyon használatba adásáról szóló szerződést³⁸ késedelmesen kötötték meg, ezzel az MTA és az MTA ÖK nem tett eleget az MTA Vagyongazdálkodási és Vagyonhasznosítási Szabályzatának₂ 14. § (2) pontjában foglalt előírásoknak.

Az **MTA MFA** a 2010. évben nem rendelkezett aláírt Ingatlan Használati és Ingó vagyon Használati Szerződéssel, azokat az MTA elnöke és az MTA MFA igazgatója 2011. július 29-én írták alá. Az MTA az akadémiai költségvetési szervek átalakítása keretében 2012. január 1-jén az **MTA TTK**-val, mint jogutód költségvetési szervvel Ingatlan Használati szerződést kötött. Az Ingó vagyon (tárgyi eszközök, készletek) Használati Szerződést 2013. év végéig nem kötöttek, így az MTA Vagyongazdálkodási és Vagyonhasznosítási Szabályzatának₁ 6.1 pontját, valamint

³⁵ 2012. évi üzleti évről szóló 1/2013.06.10-ei taggyűlési döntés

³⁶ 14/2014. 05.28. számú határozat.

³⁷ Nyilatkozat a 2010 évi szerződéskötés elmaradásáról

³⁸ Az MTA VSZ és az MTA ÖK között az Ingó vagyon hasznosítási szerződés megkötésére 2013. november 12-én került sor.

MTA Vagyongazdálkodási és Vagyonhasznosítási Szabályzata₂ 14. § (2) bekezdés előírását nem érvényesítették.³⁹

A használatába adott vagyon hasznosítása, a hasznosításból származó bevételek megállapítása, realizálása során az ellenőrzött intézmények **az MTAtv.-ben és az MTA belső szabályaiban**⁴⁰ **foglalt előírásokat** – az MTA MFA-nál és az MTA TTK-nál az engedélyezési előírások betartása terén feltárt szabálytalanságok kivételével – **érvényesítették**.

Az MTA előzetes hozzájárulásához kötött eszközértékesítés a kutatóintézeteknél, kutatóközpontoknál az ellenőrzött időszakban nem történt, az intézeteknél az eszközértékesítésekre számottevő összegekben nem került sor. Az ellenőrzésre kijelölt tételekhez kapcsolódó szerződések az MTA tulajdonosi érdekeire hátrányos feltételeket nem tartalmaztak.

- Az ellenőrzött időszakban az **MTA RI** vagyonhasznosítási és értékesítési tevékenységet nem végzett. Vagyonhasznosítási bevétele – az ellenőrzött bizonylatok alapján – az **MTA BTK**-nak helyiségek eseti bérbeadásából, az **MTA BLKI**-nak és az **MTA ÖK**-nak vízijármű-felügyeleti díjakból, helyiségek (étterem, konyha), valamint lakások és garázsok (jellemzően saját dolgozó részére történő) tartós bérbeadásából származtak. Az ellenőrzött időszakban az eseti, valamint a tartós bérleti szerződések megkötése során figyelembe vették az MTAtv., az Alapszabály_{1,2}, az Ingatlanhasználati szerződés, és az MTA Vagyongazdálkodási és vagyonhasznosítási szabályzat_{1,2} előírásait. Az MTA BLKI és az MTA ÖK esetében a lakások/garázsok bérleti díjai az 1990-es évek közepén kerültek megállapításra és – a bérleti szerződésben foglaltaknak megfelelően – évente a KSH által hivatalosan közzétett inflációs rátával emelték. A kiszámlázott összegek realizálódtak, a befolyt bevételek nyilvántartásba vétele az összeg folyószámlára történt beérkezése után megtörtént.
- Az **MTA MFA** vagyon hasznosításának ellenőrzésre kijelölt mintatételek a dolgozók, illetve felsőoktatási intézmény részére történt, nullára leírt, selejtezett eszközértékesítések voltak. Az értékesítéseket minden esetben a gazdasági vezető engedélyezte, ellentétben az MTA Vagyongazdálkodási és Vagyonhasznosítási Szabályzat₁ 6.1. pontjában, valamint az Ingó vagyon (tárgyi eszközök, készletek) Használati Szerződés 2.4. pontjában meghatározott főigazgatói engedélyezéssel.
- Az **MTA TTK**-nál a vagyon hasznosításának ellenőrzésre kiválasztott 2012-2013. évi mintatételek bérleti díjbevételei (vendégszobák, labor helyiségek, egyéb bérleti díj bevétel), valamint immateriális javak értékesítéséből származó többletbevétel kategóriába tartoztak. Az MTA TTK által megkötött és

³⁹ Az MTA Titkárság Vagyongazdálkodási Osztályának a vezetője által 2014. július 3-án adott nyilatkozat alapján a szervezet átalakítás miatt 2012. január 1-jétől nem volt indokolt az MFA Ingóvagyon használati szerződés aktualizálása, a TTK 2013. évi új telephelyre költözése és a selejtezések miatt az ellenőrzés időszakában felülvizsgálat alatt volt.

⁴⁰ Alapszabály_{1,2}, Ingatlanhasználati szerződés, MTA Vagyongazdálkodási és Vagyonhasznosítási Szabályzata_{1,2}

ellenőrzött bérleti szerződések közül egy szerződés három évet meghaladó időtartamú volt, amelyhez nem kérték meg az MTA elnöke engedélyét, ezáltal nem érvényesült az Ingatlanhasználati szerződés 3.1. pontjának előírása.

3. AZ MTA IRÁNYÍTÓ, ÉS KONTROLL FELADATAI GYAKORLÁSÁNAK, BESZÁMOLÁSÁNAK SZABÁLYSZERŰSÉGE

3.1. Az MTA irányítási és kontroll feladatai gyakorlásának szabályszerűsége

Az MTA a kutatóhálózat szakmai feladatellátására, a gazdálkodásra vonatkozó és egyéb irányítási jogosultságait szabályszerűen gyakorolta.

Az MTA az intézményekkel kapcsolatos **alapítói jogosultságait szabályszerűen gyakorolta.** Az MTA BTK, az MTA ÖK és az MTA TTK alapító okiratai tartalmazzák az Áht.₁ 90. § (1) bekezdésében meghatározott elemeket. Az átalakult intézmények SZMSZ-ét – az MTAtv. 17. § (7) bekezdésének i) pontja szerint – az AKT határozattal⁴¹ hagyta jóvá. A költségvetési intézmények vezetőit és gazdasági vezetőit – az Áht.₂ 9. § (1) bekezdés b) és c) pontjai szerint – az MTA elnöke bízta meg.

Az irányító szerv az intézményekkel kapcsolatos **felügyeleti jogosultságait szabályszerűen gyakorolta.** Az MTA Alapszabálya_{1,2} 65. § és 66. § (1)-(12) bekezdéseiben – az Áht.₁ 49. § (5) bekezdés f) pontjában, valamint az Áht.₂ 9. § (1) bekezdés f) pontjában rögzített előírásoknak megfelelő joggyakorlás érdekében – írásban rögzítették az erőforrásokkal való szabályszerű és hatékony gazdálkodáshoz szükséges követelményeket. A fejezetet irányító szerv vezetője az irányítása alá tartozó költségvetési intézmények költségvetését megállapította, gyakorolta az előirányzatok változásával kapcsolatos jogköreit, figyelemmel kísérte az intézmények költségvetései végrehajtását, jóváhagyta a beszámolókat, az előirányzat maradványokat és a létszámot. E jogkörök ellátása útján, továbbá a felügyeleti ellenőrzések keretében – az Áht._{1,2}, valamint az Ámr. és az Ávr. követelményei⁴² alapján – számon kérte és ellenőrizte a szabályszerű és hatékony gazdálkodás követelményeit.

A hatékony gazdálkodás követelményének érvényesülése érdekében az intézményhálózat megújításának programjával párhuzamosan megkezdődött az MTA vagyongazdálkodási tevékenységének felülvizsgálata.

Ennek célja az akadémiai intézményrendszer szervezeti megújulásához alkalmazkodni képes, a korábbiakhoz viszonyítva aktívabb vagyongazdálkodási eszközök rendszerszerű alkalmazását lehetővé tévő szabályozási környezet létreho-

⁴¹ Az AKT 3/1/2012. (02. 27.) és 3/4/2012. (06. 25.) számú határozatai.

⁴² Áht.₁ 49. § (5) bekezdés h)- l) pontjai, valamint az Áht.₂ 9. § (1) bekezdés f) és i) pontja, (2) bekezdés 13. § (2) bekezdés, 18. § (1) és (4) bekezdései, 28. § (4) bekezdés, 33. § (3) bekezdés, 43. § (1)-(2) bekezdései és 88. § (1) bekezdés, továbbá az Ávr. 16. §

zása volt. A megújulás első lépéseként az MTAtv. 23. § (1) és (3) bekezdéseinek megfelelően az MTA Alapszabálya₂ 66. § (1)-(12) bekezdéseiben meghatározták a vagyonnal történő gazdálkodás részletes szabályait, valamint az MTA irányítása alá tartozó költségvetési szervekkel kötött vagyonhasználati szerződés főbb tartalmi és formai elemeit. Valamennyi, az akadémiai vagyongazdálkodást érintő szabályozás felülvizsgálata és szükség szerinti módosítása a 2012. évben megtörtént. Ezen belül a Vagyonkezelő Testület támogatásával az Elnökség új Vagyongazdálkodási és Vagyonhasznosítási Szabályzat₂-ot fogadott el. Az MTA Vagyongazdálkodási és Vagyonhasznosítási Szabályzata₂ tartalmazta az MTA tulajdonában lévő ingatlanok elidegenítésének, megterhelésének, alapítványba vagy gazdasági társaságba nem pénzbeli hozzájárulásként való bevitelének, valamint használatba adásának elveit.

A 22/2012. (V. 8.) számú közgyűlési határozattal elfogadott Vagyongazdálkodási Irányelvek szerint az egymáshoz közeli kutatási területek tevékenységének összehangolásával párhuzamosan az MTA tulajdonába tartozó vagyonelemekkel való gazdálkodás eredményessége jelentősen javítható. Az aktívabb gazdálkodásban rejlő potenciál jobb kiaknázásával nyerhető forrásbővüléssel tovább javulhatnak az élvonalba tartozó kutatások finanszírozási lehetőségei.

Az MTA a vagyongazdálkodási szabályok – az Elnökség 62/2012. (XII. 18.) számú határozataival jóváhagyott és az elnök 41/2012. (XII. 19.) sz. határozatával közzétett MTA Vagyongazdálkodási és Vagyonhasznosítási Szabályzata₂ – megalkotása és elfogadása során az Alapszabály₂ 27. § (1) bekezdésének b) pontjában előírtak alapján a vagyongazdálkodással kapcsolatos szabályok elfogadását a Közgyűlés kizárólagos, át nem ruházható hatáskörei közé sorolja, ennek további részletszabályait tartalmazó szabályzat jóváhagyását az Elnökség hatáskörébe utalja. A Közgyűlés az MTA Vagyonkezelő Testületének a tagjait a 43/2011. (V. 3.) számú határozatában választotta meg.

A 2012. évben megkezdődött az MTA érdekeit, közfeladat-ellátását nem szolgáló, felesleges ingatlanok értékesítése. Az akadémiai ingatlan-portfólió azon elemeinél, amelyek nem használhatóak kutatási célokra, ugyanakkor bérbeadásukkal az ingatlanpiacon jelentősebb felújítások, korszerűsítések nélkül nem lehet megfelelő bevételt elérni, a felelős vagyonhasznosítás reális módjának – a hatályos MTA Vagyongazdálkodási és Vagyonhasznosítási Szabályzata₂ szerint – az ingatlanértékesítést tekintették.

Az MTA az intézményekkel kapcsolatos ellenőrzési jogosultságait szabályosan gyakorolta. Az elnök – az Áht._{1,2} valamint az Ámr. és a Bkr. előírásai⁴³ szerint – az éves szakmai feladatellátásról az intézmények vezetőit beszámoltatta, szakmai és gazdálkodási tevékenységeiket ellenőrizte, a belső kontrollrendszer működését értékeltette. Az AKT az intézmények szakmai feladatellátását jóváhagyta.⁴⁴

⁴³ Áht.₁ 49. § (5) bekezdés d), f) és t) pontjai és a 93. § (1) bekezdés f) pontja, valamint az Áht.₂ 9. § (1) bekezdés i) pontja, a 18. § (1) bekezdés, továbbá az Ámr. 217. § c) pontja és a Bkr. 11. §

⁴⁴ Az AKT az intézmények szakmai feladatellátását az AKT 7/6/2011 (10. 27.), az AKT 2/7/2012 (11. 26.), valamint az AKT 3/9/2013 (11.25.) számú határozataival hagyta jóvá.

Az **irányítószervi ellenőrzés** keretében az MTA Titkársága Ellenőrzési Főosztálya a 2011. évben az MTA RI-nél végzett utóellenőrzést egy 2009. évben lefolytatott, a 2006-2008. évekre vonatkozó rendszerellenőrzéshez kapcsolódóan, az MTA BLKI-nél pedig egy pénzügyi ellenőrzést folytattak le. A 2012. évben az MTA Titkársága Ellenőrzési Főosztálya az MTA TTK irányítási, végrehajtási, pénzügyi lebonyolítási, beszámolási és ellenőrzési rendszerek működésének átfogó vizsgálatát végezte el. A 2013. évben az MTA Titkársága Ellenőrzési Főosztálya az MTA BTK-nál hajtott végre ellenőrzést, amely során megfogalmazott javaslatokra az intézmény intézkedési tervet készített és az MTA Titkárság Ellenőrzési Főosztálya év végén az összefoglaló éves ellenőrzési jelentés mellékletében beszámolt annak végrehajtásáról. A irányítószervi ellenőrzések javaslatai és az intézmények erre tett intézkedései hozzájárultak a belső kontrollrendszer működtetésének javulásához, annak ellenére, hogy a javaslatok nem használtak teljes körűen.

3.2. Az MTA beszámolási kötelezettségeinek teljesítése

Az elnök az MTAtv. 3. § (2) bekezdésében előírt kötelezettségének eleget tett, „az MTA munkájáról és a magyar tudomány helyzetéről 2009-2010” tárgyú előterjesztésében beszámolt az OGY részére. A beszámolót megtárgyalták és egyhangúan elfogadták az Országgyűlés Foglalkoztatási és Munkaügyi, az Oktatási, Tudományos és Kutatási valamint a Nemzeti Összetartozás bizottságai. A 2012. szeptember 18-án lezajlott általános vitát követően, **az OGY** a 67/2012. (X. 9.) OGY határozattal **a beszámolót elfogadta**. A 2011-2012. évekről szóló beszámolót az MTA 2013. december 18-án az Országgyűlés elnökének elküldte. Az MTA elnöke az MTAtv. 3. § (3) bekezdésében előírtak szerint az ellenőrzött időszak **minden évében tájékoztatta a Kormányt** az MTA munkájáról, valamint a magyar társadalom és gazdaság fellendítése érdekében elért eredményeiről.

4. AZ INTEGRITÁS KONTROLLOK KIALAKÍTÁSA ÉS MŰKÖDTETÉSE

Az Integritás projekt keretében az ÁSZ két alkalommal, a 2011. és a 2012. években végzett a közszféra intézményei körében országos adatfelmérést, amelyben az ellenőrzött intézmények közül egyedül az MTA BTK volt érintett. Ugyanakkor mindhárom intézmény kitöltötte az integritás kérdőívet a Magyarország 2013. évi központi költségvetése végrehajtásának ellenőrzése során.

Az integritás kontrollok kialakítása és működtetése – az integritás kérdőívek alapján – **az ellenőrzött kutatóközpontoknál eltérő** (kiváló, jó, közepes) **szintű volt**.

Az **MTA BTK** esetében a kitöltött integritás kérdőívben szereplő adatokat alátámasztották a jelenlegi ellenőrzés megállapításai. Az MTA BTK-nál az integritás szemlélet érvényesült, az intézmény **összességében kiváló minősítést ért el**. Az MTA BTK-nál a működéssel összefüggő tényezők közül a 2012. évi intézeti összevonások növelték a korrupciós veszélyeztetettséget. Ezeket a veszélyeket a kockázatokat mérséklő kontrollok kiépítésével és működtetésével mérsékeltek.

Az **MTA ÖK** eredendő korrupciós veszélyeztetettsége 2013-ban alacsony volt, közel fele a hasonló méretű intézményeknél tapasztalt értéknek. A referencia intézményekkel összehasonlítva a korrupciós veszélyeket növelő tényezők jelenléte magasabb volt az MTA ÖK esetében. A kockázatokat mérséklő kontrollok tényezőjének értéke viszont kedvezőbben alakult így **a korrupciós kockázatokat mérséklő kontrollok kiépítettsége jó.**

Az **MTA TTK** eredendő korrupciós veszélyeztetettségi tényezők indexe alacsony, a korrupciós veszélyeztetettséget növelő tényezők értéke közepes volt, a kockázatokat mérséklő kontrollok tényezője közepes értéket kapott.

Mindhárom kutatóközpont esetében az ellenőrzés megállapításai és az integritás kérdőív eredményei összhangban voltak.

Budapest, 2015. *február* hónap 13. nap

Melléklet 9 db
Függelék: 2 db

Dömök László

elnök

Az MTA kutatóintézetei és kutatóközpontjai a 2011. évben

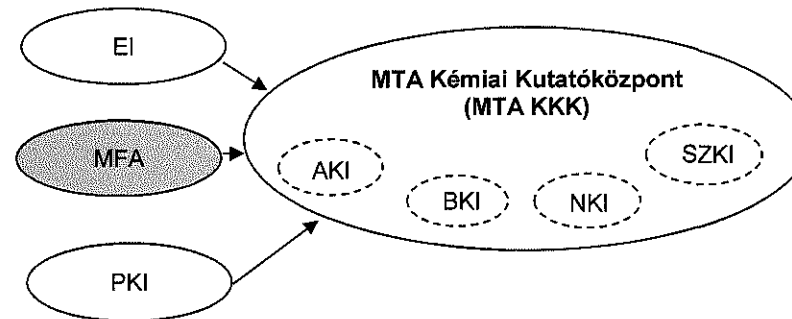
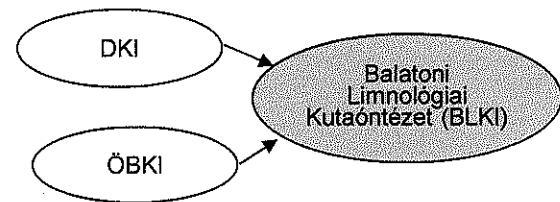
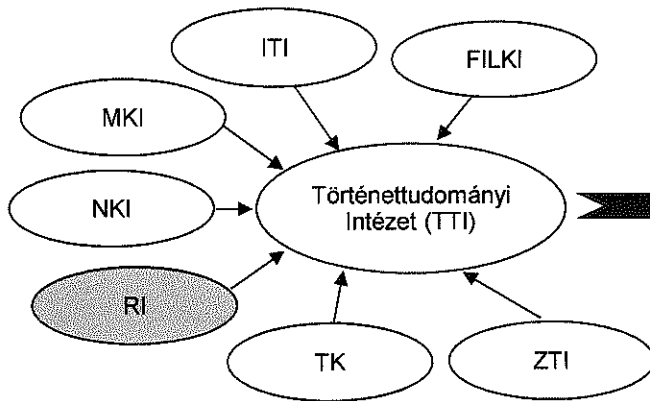
(40 költségvetési szerv: 38 kutatóintézet és 2 kutatóközpont)

Kutatóintézetek	Kutatóközpontok	
1 Atommagkutató Intézet (Atomki) 2 Földrajztudományi Kutatóintézet (FKI) 3 Geokémiai Kutatóintézet (GKKI) 4 Geodéziai és Geofizikai Kutatóintézet (GGKI) 5 Izotópiai Kutatóintézet (IKI) 6 KFKI Atomenergetikai Kutatóintézet (AEKI) 7 KFKI Részecske- és Magfizikai Kutatóintézet (RMKI) 8 Konkoly Thege Miklós Csillagászati Kutatóintézet (CSKI) 9 Műszaki Fizikai és Anyagtudományi Kutatóintézet (MFA) 10 Rényi Alfréd Matematikai Kutatóintézet (RAMKI) 11 Számítástechnikai és Automatizálási Kutatóintézet (SZTAKI) 12 Szilárdtest-fizikai és Optikai Kutatóintézet (SZFKI)	1. Kémiai Kutatóközpont (KKK) Anyag és Környezetkémiai Intézet (AKI) Biomolekuláris Kémiai Intézet (BKI) Nanokémiai és Katalízis Intézet (NKI) Szerkezeti Kémiai Intézet (SZKI)	
13 Állatorvos-tudományi Kutatóintézet (ÁOKI) 14 Balatoni Limnológiai Kutatóintézet (BLI) 15 Duna-Kutató Intézet (DKI) 16 Kísérleti Orvostudományi Kutatóintézet (KOKI) 17 Mezőgazdasági Kutatóintézet (MGKI) 18 Növényvédelmi Kutatóintézet (NÖVKI) 19 Ökológiai és Botanikai Kutatóintézet (ÖBKI) 20 SZBK Enzimológiai Intézet (EI) 21 Talajtani és Agrokémiai Kutatóintézet (TAKI)	2. Szegedi Biológiai Kutatóközpont (SZBK) Biofizikai Intézet (BFI) Biokémiai Intézet (BKI) Genetikai Intézet (GI) Növénybiológiai Intézet (NBI)	
22 Enikai-nemzeti Kisebbségkutató Intézet (ENKI) 23 Filozófiai Kutatóintézet (FILKI) 24 Irodalomtudományi Intézet (ITI) 25 Jogtudományi Intézet (JTI) 26 Közgazdaságtudományi Intézet (KTI) 27 Művészettörténi Kutatóintézet (MKI) 28 Néprajzi Kutatóintézet (NKI) 29 Nyelvtudományi Intézet (NYTI) 30 Politikatudományi Intézet (PTI) 31 Pszichológiai Kutatóintézet (PKI) 32 Régészeti Intézet (RI) 33 Regionális Kutatások Központja (RKK) 34 Szociológiai Kutatóintézet (SZKI) 35 Társadalomkutató Központ (TK) 36 Történelemtudományi Intézet (TTI) 37 Világgazdasági Kutatóintézet (VKI) 38 Zenetudományi Intézet (ZTI)		

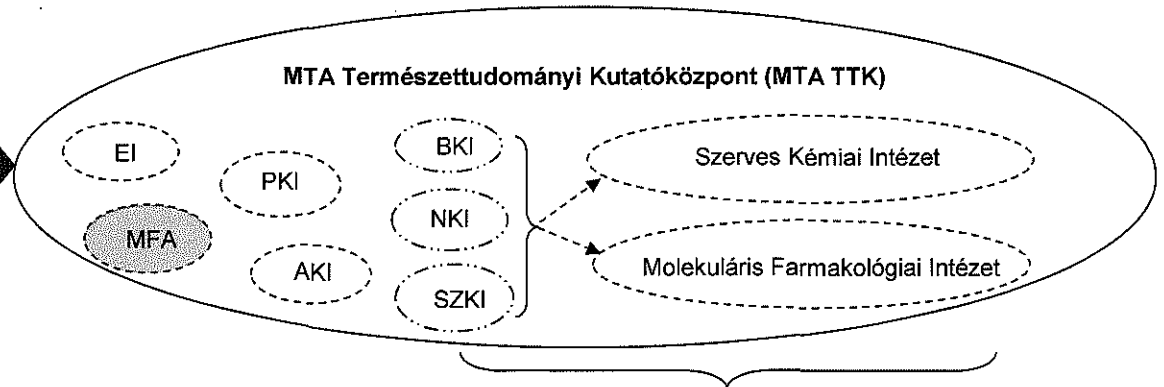
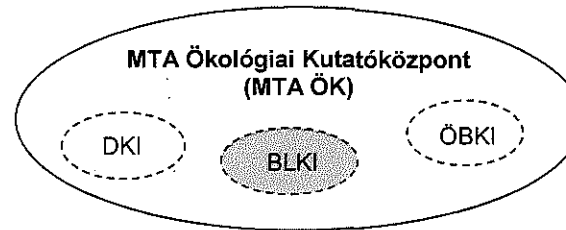
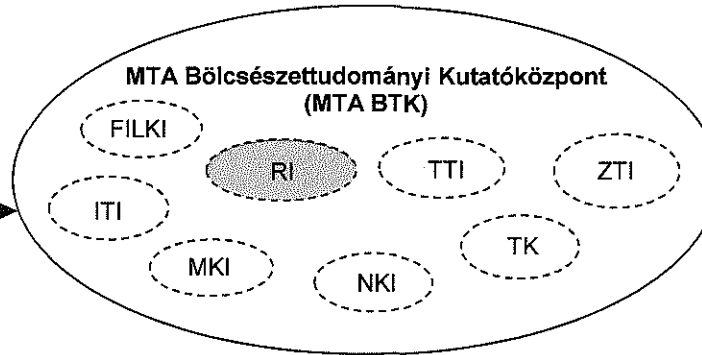
Forrás: Előterjesztés az MTA 2011. december 5-i közgyűlésére

A kutatóintézet-hálózat átalakításának szemléltetése az ellenőrzött intézmények átalakításán keresztül

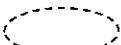

Kutatóintézetek beolvadása a bázisintézménybe

Új kutatóközpontok létrejötte

Jelmagyarázat:

- önállóan működő és gazdálkodó költségvetési szerv kutatóintézet/kutatóközpont
- fentiekből ellenőrzött kutatóintézet
- kutatóközpont szervezeti egysége élén igazgatóval kutatási önállósággal rendelkezik gazdasági és működési önállósága nincs, e feladatokat a kutatóközpont látja el
- beolvadás
- átalakulás kutatóközponttá

A feladatok átrendezésével 3 korábbi KKK kutatóintézetből 2 alakult

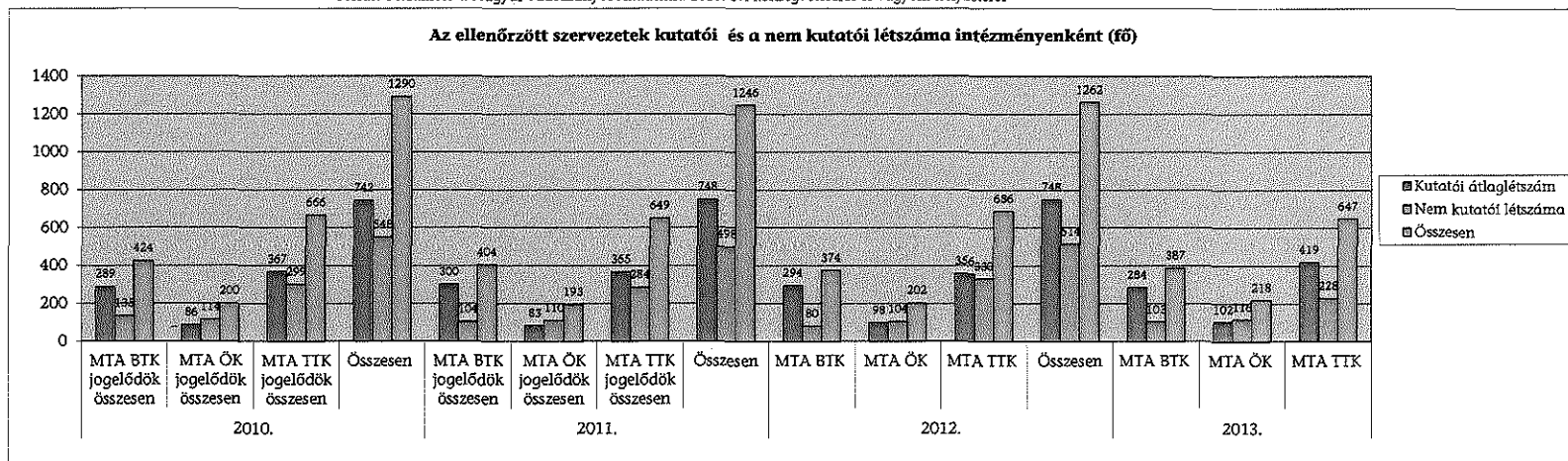
Az MTA kutatóközpontjai és kutatóintézetei 2012-től (15 költségvetési szerv: 10 kutatóközpont és 5 kutatóintézet)		
I.	Az átszervezéssel létrejött kutatóközpontok és az azokat alkotó kutatóintézetek	
	Új kutatóközpontok 2012-től	Az új kutatóközpontokat alkotó intézetek, 2012-es nevükkel, 2011-es rövidítésükkel
	jogi stásusuk: önállóan működő és gazdálkodó költségvetési szervek, jogi személyek	jogi stásusuk: a kutatóközpont szervezeti egységei (a beolvadással a költségvetési szerv és jogi személy stásusuk megszűnt: nincs gazdasági szervezetük, gazdálkodásukról nem készítenek önálló beszámolót), a kutatási autonómiájuk megmaradt
1.	MTA Agrártudományi Kutatóközpont (MTA ATK) Bázisintézmény: MGKI	Állatorvos-tudományi Intézet (ÁOKI) Mezőgazdasági Intézet (MGKI) Növényvédelmi Intézet (NÖVKI) Talajtani és Agrokémiai Intézet (TAKI)
2.	MTA Bölcsészettudományi Kutatóközpont (MTA BTK) Bázisintézmény: TTI	Filozófiai Intézet (FILKI) Irodalomtudományi Intézet (ITI) Művészettörténeti Intézet (MKI) Néprajzi Intézet (NKI) Régészeti Intézet (RI) Társadalomkutató Központ (TK) Történettudományi Intézet (TTI) Zenetudományi Intézet (ZTI)
3.	MTA Csillagászati és Földtudományi Kutatóközpont (MTA CSFK) Bázisintézmény: CSKI	Konkoly Thege Miklós Csillagászati Intézet (CSKI) Földrajztudományi Intézet (FKI) Geodéziai és Geofizikai Intézet (GGKI) Földtani és Geokémiai Intézet (GKI)
4.	MTA Energiatudományi Kutatóközpont (MTA EK) Bázisintézmény: AEKI	Atomenergia-kutató Intézet (AEKI) Izotópkutató Intézet (IKI)
5.	MTA Közgazdaság- és Regionális Tudományi Kutatóközpont (MTA KRTK) Bázisintézmény: KTI	Közgazdaság-tudományi Intézet (KTI) Regionális Kutatások Intézete (RKK) Világgazdasági Intézet (VKI)
6.	MTA Ökológiai Kutatóközpont (MTA ÖK) Bázisintézmény: BLKI	Balaton Limnológiai Intézet (BLKI) Duna-kutató Intézet (DKI) Ökológiai és Botanikai Intézet (ÖBKI)
7.	MTA Társadalomtudományi Kutatóközpont (MTA TK) Bázisintézmény: PTI	Kisebbségkutató Intézet (ENKI) Jogtudományi Intézet (JTI) Politikatudományi Intézet (PTI) Szociológiai Intézet (SZKI)
8.	MTA Természettudományi Kutatóközpont (MTA TTK) Bázisintézmény: KKK	Enzimológiai Intézet (EI) Anyag- és Környezetkémiai Intézet (KKK intézet) Szerves Kémiai Intézet (átalakuló KKK intézet) Molekuláris Farmakológiai Intézet (átalakuló KKK intézet) Műszaki Fizikai és Anyagtudományi Intézet (MFA) Kognitív Idegtudományi és Pszichológiai Intézet (PKI)
9.	MTA Wigner Fizikai Kutatóközpont (MTA WF) Bázisintézmény: RMKI	Részecske- és Magfizikai Intézet (RMKI) Szilárdtestfizikai és Optikai Intézet (SZFKI)
II.	Az átszervezéssel nem érintett 5 kutatóintézet és 1 kutatóközpont	
10.		
11.	MTA Kísérleti Orvostudományi Kutatóintézet (KOKI)	
12.	MTA Nyelvtudományi Intézet (NYTI)	
13.	MTA Rényi Alfréd Matematikai Kutatóintézet (RAMKI)	
14.	MTA Számítástechnikai és Automatizálási Kutatóintézet (SZTAKI)	
15.	MTA Szegedi Biológiai Kutatóközpont (SZBK)	
Forrás: Előterjesztés az MTA 2011. december 5-i közgyűlésére		
Bázisintézmény: amelybe az új kutatóközpontot alkotó többi kutatóintézet beolvadt		

A kutatói átlaglétszám és a nem kutatók létszáma kutatóközpontként a 2010-2013. években (fő)

Létszám	2010.				2011.				2012.				2013.				Változás		
	MTA BTK jogelődök összesen	MTA ÖK jogelődök összesen	MTA TTK jogelődök összesen	Összesen	MTA BTK jogelődök összesen	MTA ÖK jogelődök összesen	MTA TTK jogelődök összesen	Összesen	MTA BTK	MTA ÖK	MTA TTK	Összesen	MTA BTK	MTA ÖK	MTA TTK	Összesen	2013. év - 2010. év	2012. év - 2011. év	2013. év - 2012. év
Kutatói átlaglétszám	289	86	367	742	300	83	365	748	294	98	356	748	284	102	419	805	63	0	57
Nem kutatói létszáma	135	114	299	548	104	110	284	498	80	104	330	514	103	116	228	447	-101	16	-67
Összesen	424	200	666	1290	404	193	649	1246	374	202	686	1262	387	218	647	1252	-38	16	-10

A táblázat a 2010. és 2011. évekre vonatkozóan az ellenőrzött kutatóközpontokat 2012-től alkotó valamennyi intézet összesített adatait tartalmazza.

Forrás: Beszámoló a Magyar Tudományos Akadémia 2013. évi költségvetéséről és vagyoni helyzetéről

Az ellenőrzött kutatóközpontok kiadási, bevételi előirányzatainak alakulása és teljesítése a 2010-2013. években

adatok: M Ft-ban, egytizedes pontossággal

MEGNEVEZÉS	2010.			2011.			2012.			2013.			
	MTA BTK jogelődök összesen	MTA ÖK jogelődök összesen	MTA TTK jogelődök összesen	MTA BTK jogelődök összesen	MTA ÖK jogelődök összesen	MTA TTK jogelődök összesen	MTA BTK	MTA ÖK	MTA TTK	MTA BTK	MTA ÖK	MTA TTK	
Eredeti előirányzat	Összes kiadás	1 903,1	814,5	3 671,5	1 844,2	1 030,2	3 825,4	2 222,9	1 079,2	3 628,4	1 788,5	978,7	3 703,5
	összes kiadásból személyi juttatás a kapcsolódó járulékokkal együtt	1 651,2	581,3	2 689,4	1 629,7	597,4	2 740,5	1 584,4	574,2	2 680,0	1 638,6	605,4	2 750,1
	összes kiadásból dologi kiadás	124,0	119,1	811,3	113,8	160,1	904,6	337,3	447,5	783,1	149,9	341,1	783,1
	összes kiadásból felújítás	96,3	97,7	20,0	75,0	6,4	27,9	268,8	1,4	-	-	1,4	-
	összes kiadásból beruházás	29,6	12,4	125,7	23,7	262,3	142,2	21,5	56,1	165,3	-	30,8	170,3
	Összes bevétel	1 903,1	814,5	3 671,5	1 844,2	1 030,2	3 825,4	2 222,9	1 079,2	3 628,4	1 788,5	978,7	3 703,5
	összes bevételből intézményi működési bevétel	154,3	134,6	1 189,4	100,2	184,6	1 396,5	474,2	518,3	552,7	67,8	60,4	552,7
	összes bevételből működési célú pénzeszköz átvétel	-	-	-	-	-	-	-	-	647,4	139,6	170,0	647,4
	összes bevételből felhalmozási bevétel	2,6	1,0	94,5	0,5	251,0	96,1	0,5	9,6	-	-	-	-
	összes bevételből felhalmozási célú pénzeszköz átvétel	-	-	-	-	-	-	-	-	40,1	-	-	40,1
	összes bevételből irányító szervtől kapott támogatás	1 746,2	678,9	2 387,6	1 743,5	594,6	2 332,8	1 748,2	551,3	1 990,7	1 581,1	609,8	2 065,8
	összes bevételből előző évi maradvány átvétele	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	összes bevételből előirányzat-maradvány felhasználás	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Módosított előirányzat	Összes kiadás	3 487,1	1 601,1	9 006,4	3 251,2	2 393,4	7 059,0	2 625,0	2 344,8	15 026,8	2 884,1	1 950,1	12 814,9
	összes kiadásból személyi juttatás a kapcsolódó járulékokkal együtt	2 157,9	696,7	3 555,4	1 920,7	786,6	3 257,4	1 867,6	761,9	3 446,5	1 913,9	811,0	3 426,5
	összes kiadásból dologi kiadás	988,5	456,0	1 976,0	884,3	503,2	2 444,7	454,8	649,8	5 096,9	726,8	592,8	2 253,1
	összes kiadásból felújítás	222,4	17,2	29,5	138,8	99,7	15,4	30,1	110,0	11,7	43,2	172,5	61,3
	összes kiadásból beruházás	94,6	402,5	3 162,1	58,8	769,8	826,3	169,2	701,8	6 385,9	194,4	296,1	7 023,0
	Összes bevétel	3 487,1	1 601,1	9 006,4	3 251,2	2 393,4	7 059,0	2 625,0	2 344,8	15 026,8	2 884,1	1 950,1	12 814,9
	összes bevételből intézményi működési bevétel	557,5	429,1	2 226,6	683,9	615,3	2 293,5	164,6	794,6	2 137,7	55,4	130,3	1 550,1
	összes bevételből működési célú pénzeszköz átvétel	-	-	-	-	-	-	-	-	647,4	149,0	170,0	647,4
	összes bevételből felhalmozási bevétel	3,8	33,8	2 718,4	7,0	641,2	969,5	16,7	184,7	-	0,2	0,1	-
	összes bevételből felhalmozási célú pénzeszköz átvétel	-	-	-	-	-	-	-	115,5	40,1	0,1	42,6	40,1
	összes bevételből irányító szervtől kapott támogatás	2 143,9	809,7	3 434,8	1 991,9	895,9	3 023,3	2 139,3	984,4	3 518,3	2 293,9	1 057,9	3 602,7
	összes bevételből előző évi maradvány átvétele	-	20,4	-	-	52,2	-	-	-	3 462,0	-	-	-
	összes bevételből előirányzat-maradvány felhasználás	781,9	-	625,6	568,4	188,8	768,4	304,4	265,6	1 323,8	382,8	410,4	6 577,1
Teljesítés	Összes kiadás	2 909,6	1 419,3	8 057,2	3 110,2	1 876,5	5 794,5	2 241,6	1 683,8	7 546,6	2 303,8	1 618,3	12 127,7
	összes kiadásból személyi juttatás a kapcsolódó járulékokkal együtt	1 972,9	648,5	3 222,3	1 890,9	663,4	3 068,4	1 615,8	708,3	2 800,3	1 626,6	784,1	3 112,8
	összes kiadásból dologi kiadás	790,8	393,8	1 715,0	780,3	394,7	1 670,5	384,9	302,8	1 560,6	473,8	436,6	2 038,9
	összes kiadásból felújítás	54,2	16,2	16,0	138,7	46,1	15,0	30,1	13,7	2,3	24,4	60,1	20,6
	összes kiadásból beruházás	69,9	352,1	2 870,2	50,0	556,9	754,7	107,5	537,0	3 097,7	170,8	293,9	6 904,3
	Összes bevétel	3 477,3	1 660,3	8 767,4	3 419,5	2 153,4	7 350,0	2 623,4	2 094,3	14 182,7	2 873,0	1 823,1	###
	összes bevételből intézményi működési bevétel	550,3	374,3	2 035,1	853,7	707,0	2 588,0	163,0	660,3	1 277,1	42,4	120,2	1 991,4
	összes bevételből működési célú pénzeszköz átvétel	-	-	-	-	-	-	-	-	358,1	150,9	80,0	566,2
	összes bevételből felhalmozási bevétel	1,1	147,9	2 668,9	5,5	309,5	959,0	16,7	68,5	5,1	0,2	0,1	7,8
	összes bevételből felhalmozási célú pénzeszköz átvétel	-	-	-	-	-	-	-	115,5	-	0,1	42,2	-
	összes bevételből irányító szervtől kapott támogatás	2 143,9	809,6	3 434,8	1 991,9	895,9	3 023,4	2 139,3	984,4	3 518,3	2 293,9	1 057,9	3 602,7
	összes bevételből előző évi maradvány átvétele	-	20,4	-	-	52,2	-	-	-	3 645,6	-	-	-
	összes bevételből előirányzat-maradvány felhasználás	781,9	-	625,6	568,4	188,8	774,8	304,4	265,6	1 323,8	382,8	410,4	6 577,1

A táblázat a 2010. és 2011. évekre vonatkozóan a kutatóközpontokat 2012-től alkotó valamennyi kutatóintézet összesített adatait tartalmazza.

Az ellenőrzött kutatóközpontok szállítói kötelezettségeinek lejárat szerinti alakulása a 2010-2013. években

adatok: M Ft-ban, egytizedes pontossággal

Szállítói kötelezettségek lejárat szerint	2010. december 31.			2011. december 31.			2012. december 31.			2013. december 31.		
	MTA BTK jogelődök összesen	MTA ÖK jogelődök összesen	MTA TTK jogelődök összesen	MTA BTK jogelődök összesen	MTA ÖK jogelődök összesen	MTA TTK jogelődök összesen	MTA BTK	MTA ÖK	MTA TTK	MTA BTK	MTA ÖK	MTA TTK
Mérleg szerinti szállítói kötelezettségek összesen	20,0	36,0	1 313,8	10,2	51,6	1 121,3	15,6	3,5	1 208,4	1,5	12,4	1 163,6
Ebből átütemezési megállapodással érintett	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Lejárt szállítói tartozás	20,0	-	-	10,2	-	-	15,6	-	-	1,5	-	-
30 nap alatti	20,0	-	-	10,2	-	-	15,6	-	-	1,5	-	-

A táblázat a 2010. és 2011. évekre vonatkozóan a kutatóközpontokat 2012-től alkotó valamennyi kutatóintézet összesített adatait tartalmazza.

Forrás: 11. számú tanúsítvány

Az ellenőrzött kutatóközpontok mérlegeinek alakulása a 2010-2013. években

adatok: M Ft-ban, egytizedes pontossággal

Megnevezés	2010. december 31.			2011. december 31.			2012. december 31.			2013. december 31.			Index (2013/2010)		
	MTA BTK jogelődök összesen	MTA ÖK jogelődök összesen	MTA TTK jogelődök összesen	MTA BTK jogelődök összesen	MTA ÖK jogelődök összesen	MTA TTK jogelődök összesen	MTA BTK	MTA ÖK	MTA TTK	MTA BTK	MTA ÖK	MTA TTK	MTA BTK	MTA ÖK	MTA TTK
IMMATERIÁLIS JAVAK	9,4	4,8	39,7	9,5	5,3	34,4	19,0	18,1	42,6	44,5	48,4	37,0	475,1%	1019,5%	93,2%
TÁRGYI ESZKÖZÖK	2 638,8	847,0	4 537,3	2 749,7	1 351,5	4 360,2	1 065,6	1 779,0	6 339,0	1 162,6	1 970,5	11 576,8	44,1%	232,6%	255,1%
BEFEKTETETT PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK	5,3	-	12,4	4,2	-	13,6	3,1	-	13,3	0,1	-	10,4	1,0%	-	84,1%
ÜZEMELTETÉSRE KEZELÉSRE ÁTADOITT VAGYONKEZELÉSBE VETT ESZKÖZÖK	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
BEFEKTETETT ESZKÖZÖK ÖSSZESEN	2 653,5	851,8	4 589,3	2 763,4	1 356,8	4 408,2	1 087,7	1 797,2	6 394,9	1 207,2	2 019,0	11 624,2	45,5%	237,0%	253,3%
KÉSZLETEK	236,6	1,7	14,8	204,9	2,2	13,7	196,9	1,6	52,1	72,9	-	-	30,8%	-	-
KÖVETELÉSEK	26,3	10,9	1 336,6	2,7	19,7	414,8	10,1	4,4	298,1	4,7	24,2	180,9	17,9%	221,6%	13,5%
ÉRTÉKPAPÍROK	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
PÉNZESZKÖZÖK	575,4	292,3	847,5	308,6	305,3	1 373,3	382,9	410,4	6 630,5	570,3	204,8	1 330,9	99,1%	70,1%	157,0%
EGYÉB AKTÍV PÉNZÜGYI ELSZÁMOLÁSOK	1,2	-	28,4	1,0	11,3	164,3	0,9	-	2,7	-	-	51,0	-	-	179,7%
FORGÓESZKÖZÖK ÖSSZESEN	839,5	304,9	2 227,2	517,3	338,5	1 966,2	590,8	416,4	6 983,5	647,9	229,0	1 562,8	77,2%	75,1%	70,2%
ESZKÖZÖK ÖSSZESEN	3 493,0	1 156,7	6 816,5	3 280,8	1 695,3	6 374,3	1 678,5	2 213,6	13 378,4	1 855,1	2 247,9	13 187,0	53,1%	194,3%	193,5%
SAJÁT TŐKE	2 608,4	764,2	2 880,2	2 511,0	1 020,9	1 373,3	544,6	1 330,9	-709,4	828,8	1 516,4	4 050,1	31,8%	198,4%	140,6%
TARTALÉKOK	568,4	241,0	729,5	309,2	276,9	1 511,7	382,8	410,4	6 623,1	568,3	204,8	1 319,2	100,0%	85,0%	180,8%
KÖTELEZETTSÉGEK	308,7	100,2	3 070,6	460,2	357,8	3 470,5	751,1	472,3	7 464,6	458,1	526,7	7 767,5	148,4%	525,7%	253,0%
EGYÉB PASSZÍV PÉNZÜGYI ELSZÁMOLÁSOK	7,4	51,3	136,2	0,4	39,7	18,8	-	-	-	-	-	50,3	-	-	36,9%
FORRÁSOK ÖSSZESEN	3 493,0	1 156,7	6 816,5	3 280,8	1 695,3	6 374,3	1 678,5	2 213,6	13 378,4	1 855,1	2 247,9	13 187,0	53,1%	194,3%	193,5%

A táblázat a 2010. és 2011. évekre vonatkozóan a kutatóközpontokat 2012-től alkotó valamennyi kutatóintézet összesített adatait tartalmazza.

Forrás: Beszámolók a Magyar Tudományos Akadémia 2010-2013. évi költségvetéséről és vagyoni helyzetéről

Az ellenőrzött kutatóközpontok gazdasági társaságokban szerzett részesedéseinek változása a 2010-2013. években

adatok: M Ft-ban, egytizedes pontossággal

Intézmény	Társaság megnevezése	2010. 01. 01-jén				Változás		2013. 12. 31-én			
		Tulajdoni hányad (%)	Bekerülési érték	Értékvesztés	Könyv szerinti érték	éve	jogcíme	Tulajdoni hányad (%)	Bekerülési érték	Értékvesztés	Könyv szerinti érték
MTA BTK	Archeosztráda Kft.	74,0	2,2	-	2,2	2013.	törzstőke emelés	20,0	2,2	2,2	0,0
MTA ÖK	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
MTA TTK	H4sep Kutatási és Tanácsadó Kft.	25,0	1,0	-	1,0	-	-	25,0	1,0	-	1,0
	Ante Innovatív Technológiák Kft. (MTA MFA)	100,0	3,0	-	3,0	-	-	100,0	3,0	-	3,0
	TactoLogic Kft. (MTA MFA)	50,0	1,5	-	1,5	-	-	50,0	1,5	-	1,5
	KFKI Üzemeltető Kft. (MTA MFA)	20,8	1,0	-	1,0	-	-	20,8	1,0	-	1,0
	Nanochem Kft.	34,0	1,0	-	1,0	2013.	tulajdonosi képviselőváltás	-	-	-	-
	Cellpharma Kft.	25,0	0,3	-	0,3	2013.	tulajdonosi képviselőváltás	-	-	-	-

Forrás: 13. sz. tanúsítvány

Az ellenőrzött kutatóközpontok tulajdonosi joggyakorlása alá tartozó gazdálkodó szervezetek részére nyújtott kifizetések a 2010-2013. években

adatok: M Ft-ban, egytizedes pontossággal

Év	Intzmény	Gazdálkodó szervezet, alapítvány, közalapítvány neve	Intzmény által a gazdasági társaság részére teljesített kifizetések						Alapítási, tőkeemelési céllal átadott vagyon fajtája és értéke			
			megállapodás, szerződés alapján		szerződésre vagy egyedi megrendelésre tekintettel teljesített kifizetések számla alapján		alapítói, tulajdonosi jogkör gyakorlása keretében		immateriális javak	ingatlanok	tárgyi eszközök	
			fejlesztési célú pénzeszköz- átadás	működési célú pénzeszköz- átadás	egyéb fejlesztési kiadás (pl. beruházás, felújítás, de nem pénzeszköz- átadás)	egyéb működési kiadás (pl. dologi kiadás, de nem pénzeszköz- átadás)	alapítás, tőkeemelés	veszteség fedezetére pótbevezetés				kölcsön, hitel
2010.	MTA BTK	Archeosztráda Kft.	-	-	-	81,1	-	-	-	-	-	-
	MTA ÖK	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	MTA TTK	TactoLogic Kft. (MTA MFA)	-	-	-	-	-	-	5,5	-	-	-
2011.	MTA BTK	Archeosztráda Kft.	-	-	-	74,4	-	-	-	-	-	-
	MTA ÖK	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	MTA TTK	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2012.	MTA BTK	Archeosztráda Kft.	-	-	-	31,4	-	-	-	-	-	-
	MTA ÖK	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	MTA TTK	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2013.	MTA BTK	Archeosztráda Kft.	-	-	-	14,6	-	-	-	-	-	-
	MTA ÖK	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	MTA TTK	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Forrás: 14. sz. tanúsítvány

Az ellenőrzött kutatóközpontok gép-műszer állománya a 2010-2013. években

adatok: M Ft-ban, egytizedes pontossággal

Év	Intézmény	Bruttó érték	Értékcsökkenés	Nettó érték	Használhatósági fok (%)	Teljesen leírt gép-műszer állomány
2010.	MTA BTK jogelődök összesen	828,2	690,9	137,3	16,6%	573,2
	MTA ÖK jogelődök összesen	598,1	520,7	77,4	12,9%	427,1
	MTA TTK jogelődök összesen	7 096,0	5 571,8	1 524,2	21,5%	3 732,8
2011.	MTA BTK jogelődök összesen	691,3	572,2	119,1	17,2%	459,1
	MTA ÖK jogelődök összesen	630,2	516,2	114,0	18,1%	420,5
	MTA TTK jogelődök összesen	7 239,2	5 876,9	1 362,3	18,8%	3 988,1
2012.	MTA BTK	666,0	532,9	133,1	20,0%	408,3
	MTA ÖK	755,3	532,0	223,3	29,6%	371,2
	MTA TTK	6 598,9	5 080,7	1 518,2	23,0%	2 690,5
2013.	MTA BTK	705,2	487,6	217,6	30,9%	374,5
	MTA ÖK	871,2	576,3	294,9	33,8%	384,5
	MTA TTK	7 577,7	5 430,2	2 147,5	28,3%	2 839,8

A táblázat a 2010. és 2011. évekre vonatkozóan a kutatóközpontokat 2012-től alkotó valamennyi kutatóintézet összesített adatait tartalmazza.

Forrás: Beszámolók a Magyar Tudományos Akadémia 2010-2013. évi költségvetéséről és vagyoni helyzetéről

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
ELNÖK

ÁLLAMI SZÁMVEVŐ

00305/20

Értékelte: 2015 JAN 06

Írtatószám:

Melléklet:

Hivatásom igazgató *Pulay*
Előadó: Pálfi András
Tárgy: egyes MTA-kutatóintézetek
ÁSZ-ellenőrzése
Melléklet: 1 db

Domokos László elnök úr részére

Állami Számvevőszék

Budapest
Apáczai Csere János u. 10
1052

Tisztelt Elnök Úr!

Az Állami Számvevőszék (a továbbiakban: ÁSZ) által készített, az MTA egyes kutatóintézeteinek ellenőrzése – A Magyar Tudományos Akadémia kutatóintézeti hálózatának átalakítása, egyes kiemelt kutatóintézetek gazdálkodása és feladatellátása ellenőrzése című jelentés-tervezetet előző év végén megkaptam. A tervezetre a következő észrevételeket teszem.

Mindenekelőtt engedje meg, hogy Önnek és a vizsgálathoz résztvevő valamennyi munkatársának megköszönjem a jelentés-tervezet tárgyához mértén alapos, szakmailag korrekt, konstruktív megállapításait. A tervezetben foglaltak számomra egyértelműen megerősítik az Akadémia 2012. évi intézményhálózat-megújítási programjának indokoltságát.

A fentiek alapján a jelentés-tervezetet elfogadom, ahhoz csak apróbb, leginkább technikai jellegű észrevételeket teszek, illetve a megállapítások egy részéhez kapcsolódóan, különösen az MTA Természettudományi Kutató Központ (a továbbiakban MTA TTK) esetében, beszámolok a vizsgálati időszak lezárásán túl már megtett intézkedéseinkről.

1051 Budapest, Széchenyi István tér 9. (1145 Budapest, Pf. 1000)

Telefon: +36 1 332-7786, +36 1 331-9333 / Fax: +36 1 332-8943 / E-mail: elnokseg@titkarsag.mta.hu / www.mta.hu

Részletes észrevételek

• **4. oldal 1. lábjegyzete:**

A 2013. évi zárszámadás ellenőrzése során az ÁSZ a jelen vizsgálattal érintett akadémiai intézmények közül nemcsak az MTA TTK-t, hanem az MTA Ökológiai Kutatóközpontját (a továbbiakban: MTA ÖK) és az MTA Ifjúséstudományi Kutatóközpontját is ellenőrizte.

• **8. oldal 5. bekezdése:**

- o Az MTA ÖK esetében a teljesítés-igazolásra jogosultak nevét a gazdálkodási szabályzat melléklete valójában nem tartalmazza, ott csak az utalványozó, ellenjegyző, érvényesítő, kötelezettségvállaló neve és aláírása szerepelt. A gazdálkodási szabályzat jelenlegi változatának 4. sz. melléklete jelenleg már tartalmazza, hogy kik jogosultak teljesítés-igazolásra, és nekik milyen külön írásbeli kijelölés kell a jogosultsághoz.
- o Az MTA ÖK 2012. június 26-tól hatályos SZMSZ-e nem írta elő mellékleteként a megjelölt két szabályzatot (szellemi tulajdon kezelésére, ill. a bevételek felhasználására vonatkozó), mivel azok önálló szabályzatként hatályosak.

Szellemi tulajdon kezelési szabályzattal az MTA ÖK 2013. január 1-je óta rendelkezik (addig a jogelőd, a BLKI azonos elnevezésű szabályzata volt hatályban). A vállalkozási eredmény felosztásának szabályait az MTA ÖK esetében a 2013. évi számlarend tartalmazza.

Megjegyzem, hogy fentiek alapján a jelentés-tervezet 13. és 24. oldalán szereplő, az MTA ÖK e két szabályzata hiányára tett megállapítások is korrigálandók.

• **39. oldal 1. francia bekezdése:**

Szeretném megjegyezni, hogy az MTA ÖK a használatban lévő lakások és garázsok közül a vácrétóti ingatlanokra a szerződéseket - az Akadémiával 2012. évben kötött vagyonhasznosítási szerződés előírásai szerint átdolgozta és - 2013. januárjában újrakötötte.

• **42. oldal 2. bekezdése:**

A tervezet helytelenül jegyzi meg, hogy az MTA munkájáról és a magyar tudomány helyzetének 2011-2012. évi helyzetéről szóló országgyűlési beszámoló

1052 Budapest, Széchenyi István tér 9. (1245 Budapest, Pf. 1000)

Telefon: +36 1 332-7176, +36 1 331-9153 / Fax: +36 1 332-8943 / E-mail: elokoksz@titkarsag.mta.hu / www.mta.hu

betejesztése 2013. december 31-éig nem történt meg. A levelemhez mellékeltem elnöki levél, illetve elektronikus levél tanúsága szerint az Akadémia a beszámolót 2013. december 18-án küldte meg az Országgyűlés elnökének.

• **az 1/b és 1/c melléklet:**

Mind az ábrás, mind a szöveges mellékletben az MTA TTK esetében az SZKI rövidítés jelentéséként a tervezetben helytelenül „Szintetikus Kémiai Intézetet” adtuk meg, a valós elnevezés „Szerves Kémiai Intézet”.

• **Az MTA TTK-t érintő megállapítások:**

A jelentés-tervezet nem vehette figyelembe azokat a változásokat, amelyek a 2013. december 31. óta eltelt időszakban, a 2014-es év folyamán az MTA TTK-ban történtek, bár több olyan is van ezek között, amelyet a jelentéstervezet javasolt intézkedésként fogalmaz meg az MTA TTK főigazgatója számára. Az alábbiakban röviden bemutatom, hogy a kifogásolt területeken milyen intézkedések történtek az elmúlt évben.

- *Jogszabályoknak megfelelő kontrollrendszer kialakítása: 2/2014. (III.25.)* számon kihirdetésre került és 2014. április 1. nappán hatályba lépett a MTA TTK kutatóközponti szintű alapfolyamatairól szóló főigazgatói utasítás, amely részben lefedi az érintett szabályozási területet, a szükséges FEUVE szabályzat kiadása pedig 2015 I. félévében várható;
- *Kockázatkezelési rendszer kialakítása: 1/2014. (III.10.)* számú főigazgató utasítással elfogadásra és kihirdetésre került az MTA TTK kutatóközponti szintű kockázatkezelési rendszerének eljárásrendjéről szóló szabályzat, amely a hatályos jogszabályoknak megfelel;
- *Szervezeti egységek engedélyezett létszámának feltüntetése az SZMSZ-ben: 2014. április 1. nappal* kezdődően jelenleg is hatályos SZMSZ a hatályos jogszabályoknak megfelelően tartalmazza az engedélyezett létszámokat;
- *Gazdálkodási jogkörök szabályozási gyakorlása: szabályszereő, az Ávr. 57. § (4) bekezdése szerinti kijelölések megtörténtek, valamint jelenleg is folyamatban van a gazdálkodással kapcsolatos szabályzatok, illetve a gazdasági szervezet ügyrendjének felülvizsgálata, mint 2015. június 31-éig teljesülő intézkedés.*

4

Az ÁSZ munkatársainak munkáját megköszönve javaslom a végleges jelentés fenti észrevételek szerinti módosítását, és a már megtett intézkedések tényének rögzítését.

Budapest, 2015. január „5.”

Üdvözettel

Lovász László

1051 Budapest, Széchenyi István tér 9. (1045 Budapest, Pf. 1000)

Telefon: +36 1 332-7276, +36 1 331-9133 / Fax: +36 1 332-8943 / E-mail: elnokseg@titkarsag.anta.hu / www.anta.hu

ÁLLAMI
SZÁMVEVŐSZÉK

ELNÖK

Kl.szám: V-0446-518/2015.

Dr. Lovász László úr
Elnök

Magyar Tudományos Akadémia

Budapest

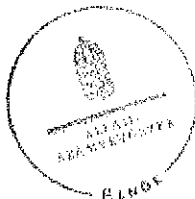
Tisztelt Elnök Úr!

„Az MTA egyes kutatóintézetének ellenőrzése - az Akadémia kutatóintézeti hálózatának átalakítása, egyes kiemelt kutatóintézetek gazdálkodása és feladatellátása ellenőrzése” című jelentéstervezetre tett észrevételeit köszönettel megkaptam.

Az Állami Számvevőszék észrevételekre vonatkozó álláspontjáról a felügyeleti vezető által készített részletes tájékoztatást esetenként megküldöm.

Tájékoztatom Elnök urat, hogy a számvevőszéki jelentés szövegezése az elfogadott észrevételek figyelembe vételével készült.

Budapest, 2015. 01. 02.

Tisztelettel:

Domokos László

Melléklet: Tájékoztatás az elfogadott és el nem fogadott észrevételekről

Ikt.szám: V-0446-511/2015.

Tájékoztató
az elfogadott és el nem fogadott észrevételekről

Az MTA egyes kutatóintézetekének ellenőrzése - az Akadémia kutatóintézeti hálózatának átalakítása, egyes kivett kutatóintézetek gazdálkodása és feladatellátása ellenőrzése című jelentéstervezetre 2015. január 6-án érkezett észrevételeit áttekintettük és azok kezelésével kapcsolatban a következő tájékoztatást adom:

4. oldal 1. lábjegyzet

A 2013. évi zárszámadás ellenőrzése során az ÁSZ ténylegesen több MTA kutatóközpontot is ellenőrzött, de a jelentéstervezet lábjegyzetében megfogalmazott eltérés csak az MTA TTK-nál jelentkezett, ezért csak ezt a kutatóközpontot nevesítettük. Ennek alapján a jelentéstervezet módosítása nem indokolt.

8. oldal 5. bekezdés

Az MTA ÖK teljesítés-igazolásra jogosultak nevére vonatkozó intézkedéseket köszönjük, tudomásul vettük, de a 2013. december 31-e után meghozott intézkedések a jelentést nem érintik, azok a jelentésre készített intézkedési terv részét alkotják majd.

A szellemi tulajdon kezelési szabályzat és a bevételek felhasználására vonatkozó szabályzat elkészítését az Alapzabály 55. § (4)-(5) pontja írja elő, mely szerint ezeket a területeket az SZMSZ-ben, illetve annak mellékletekben kell szabályozni. A teljességi nyilatkozat alapján átadott SZMSZ, illetve annak melléklete ezeket a szabályzatokat nem tartalmazta és önálló szabályzatként sem került átadásra az ellenőrzés ideje alatt.

A 2015. január 8-án elektronikus úton beküldött MTA ÖK szellemi tulajdon kezelési szabályzatát köszönjük, de azt csak az intézkedési tervben részeként fogják tudni felhasználni.

A fenti indokok alapján a jelentéstervezet módosítása nem indokolt.

39. oldal 1. részbekezdés

Az jelentéstervezetben a lakások, garázsok bérleti díjával kapcsolatos megállapításunkat a mintatételek alapján alakítottuk ki. Az ellenőrzött tételekben nem szerepeltek vácrátóti ingatlanok, ezeknek az ingatlanoknak a szerződéseit nem ellenőriztük, a jelentéstervezet megfogalmazásakor nem tudtuk figyelembe venni, így a megállapítás módosítása nem indokolt.

1052 BUDAPEST, ÁRKÁCI CSERE MÁRCS UTCA 10. 1364 Budapesti É. Ft. 53 helysz. 494 8160 fax 494 4720

42. oldal 2. bekezdés

A jelentéstervezetben a 2011-2012. évről szóló beszámoló benyújtására vonatkozó résznél az MTA elnöke által utólag beküldött elektronikus és a postalai feladás dokumentumainak figyelembe vételével a megfogalmazást módosítottuk a következők szerint:

„A 2011-2012. évekről szóló beszámolót az MTA elnöke 2013. december 18-án az Országgyűlés elnökének megküldte.”

1/b és 1/c melléklet

Az átalakításról történő döntés céljára összehívott 2011. dec. 5-1 rendkívüli közgyűlésre készült előterjesztésben (5. oldalon kezdődő táblázat 6. oldalon található részében) Szintetikus Kémiai Intézet névvel szerepel az intézet 2012. évi új megnevezése. A 2012. évben jóváhagyott alapító okiratban már Szerves Kémiai Intézet elnevezés szerepel. Az észrevételt köszönjük, a jelentéstervezet két mellékletében ennek alapján kijavítása került az intézet neve Szerves Kémiai Intézetre.

Az MTA TTK-I érintő megállapításokra tett észrevétel

Észrevételük köszönjük, de az ellenőrzés időszaka 2013. december 31-vel lezárult. Az ezután hozott intézkedések és a 2015 évre tervezett változtatások az intézkedési terv részét fogják képezni, így a jelentéstervezet módosítása nem indokolt.

Tájékoztatnom Elnök urat, hogy a számvevőszéki jelentés mellékleteként szerepeltetjük a jelentéstervezethez tett észrevételeit, valamint az azokra adott válaszunkat.

Budapest, 2015. január 31.

P. M. C.
Dr. Pufay Gyula
felügyeleti vezető

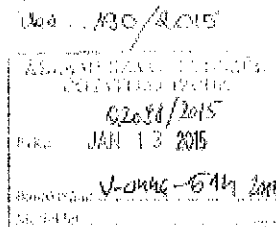

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
TERMÉSZETTUDOMÁNYI KUTATÓKÖZPONT
FŐIGÁRGATÓ
1117 BUDAPEST, MAGYAR TUDÓSOK KÖRÚTJA 2.

LEVÉLCIM: 1119 BUDAPEST, PF. 205
TELEFON: +36 1 382 6000
EMAIL: kcs@mta.hu; info@mta.hu
www.mta.hu

Domonkos László úr
elnök
Állami Számvevőszék

Budapest
Apáczai Cs. J. u. 10.
1052

Palay Gy.
De

Tisztelt Elnök Úr!

A Magyar Tudományos Akadémia Természettudományi Kutatóközpont (MTA TTK, 1117 Budapest, Magyar Tudósok körútja 2.) köszönettel megkapta az Állami Számvevőszék (a továbbiakban: ÁSZ) által összeállított „Az MTA egyes kutatóintézeteinek ellenőrzése – A Magyar Tudományos Akadémia kutatóintézet-hálózatának átalakítása, egyes kiemelt kutatóintézetek gazdálkodása és feladat-ellátása” ellenőrzéséről szóló jelentéstervezetét (kt. szám: V-0446-504/2014.).

A jelentéstervezetet áttekintettem, az abban foglalt megállapítások tartalma tekintetében az Állami Számvevőszékről szóló 2011. évi LXVI. törvény 29. § (2) bekezdése szerinti észrevételt nem kívánok tenni, a jelentés-tervezetet elfogadom, ahhoz csak apróbb, leginkább technikai jellegű észrevételeket teszek, illetve a megállapítások egy részéhez kapcsolódóan beszámolok a vizsgálati időszak lezárásán túl az MTA TTK-ban már megtett intézkedéseinkről.

Az MTA Titkársága gazdasági igazgatójával, Kotán Attila Úrral előzetesen egyeztetett részletes észrevételeink az alábbiak:

o *I/b és I/c mellékletek:* Mind az ábrás, mind a szöveges mellékletben az MTA TTK esetében az SZKI rövidítés jelentéseként a tervezetben helytelenül „Szintetikus Kémiai Intézetet” adták meg, a valós elnevezés „Szerves Kémiai Intézet”.

A jelentés-tervezet nem vehette figyelembe azokat a változásokat, amelyek a 2013. december 31. óta eltelt időszakban, a 2014-es év folyamán az MTA TTK-ban történtek, bár több olyan is van ezek között, amelyet a jelentéstervezet javasolt intézkedésként fogalmaz meg az MTA TTK főigazgatója számára. Az alábbiakban röviden bemutatom, hogy a kifogásolt területeken milyen intézkedések történtek az elmúlt évben.

o *Jogsabályoknak megfelelő kontrollrendszer kialakítása:* 2/2014. (III.25.) számon kihirdetésre került és 2014. április 1. napján hatályba lépett a MTA TTK kutatóközponti szintű alapfolyamatairól szóló főigazgatói utasítás, amely részben lefedi az érintett szabályozási területet, a szükséges FEUVE szabályzat kiadása pedig 2015 I. félévében várható;

o *Kockázatkezelési rendszer kialakítása:* 1/2014. (III.10.) számú főigazgató utasítással elfogadásra és kihirdetésre került az MTA TTK kutatóközponti szintű kockázatkezelési rendszerének eljárásrendjéről szóló szabályzat, amely a hatályos jogszabályoknak megfelel;

o *Szervezeti egységek engedélyezett létszámának feltüntetése az SZMSZ-ben:* 2014. április 1. napjától kezdődően jelenleg is hatályos SZMSZ a hatályos jogszabályoknak megfelelően tartalmazza az engedélyezett létszámokat;

o *Gazdálkodási jogkörök szabályszerű gyakorlása:* szabályszerű, az Ávr. 57. § (4) bekezdése szerinti kijelölések megtörténtek, valamint jelenleg is folyamatban van a

gazdálkodással kapcsolatos szabályzatok, illetve a gazdasági szervezet ügyrendjének felülvizsgálata, mint 2015. június 31-éig teljesülő intézkedés.

a Vagyongazdálkodással kapcsolatos szabályok betartása: a TactoLogic Műszaki Kutatófejlesztő Kft. végeiszámolását az MTA TTK az MTA Vagyongazdálkodási és Vagyonkezelési Szabályzata szerint 2014. május 31-i kezdőnappal kezdeményezte.

Az ÁSZ munkatársainak munkáját megköszönve javaslom a végleges jelentés fenti észrevételek szerinti módosítását, és a már megtett intézkedések tényének rögzítését.

Budapest, 2015. január 8.

Tisztelettel:

Dr. Keserű György Miklós
főigazgató

ÁLLAMI
SZÁMVEVŐSZÉK

ELNÖK

IKLszám: V-0446-511/2015

Dr. Keserő György Miklós
Főigazgató

Magyar Tudományos Akadémia
Természettudományi Kutatóközpont

Budapest

Tisztelt Főigazgató Úr!

„Az MTA egyes kutatóintézetainek ellenőrzése - az Akadémia kutatóintézeti hálózatának átalakítása, egyes kiemelt kutatóintézetek gazdálkodása és feladatellátása ellenőrzése” című jelentéstervezetre tett észrevételeit köszönettel megkaptam.

Az Állami Számvevőszék észrevételekre vonatkozó álláspontjáról a felügyeleti vezető által készített részletes tájékoztatást esetenként megküldöm.

Tájékoztatom Főigazgató urat, hogy a számvevőszéki jelentés szövegezése az elfogadott észrevételek figyelembe vételével készült.

Budapest, 2015. é. szeptember 22. napján

Tisztelettel:

Dömök László

Melléklet: Tájékoztató az elfogadott és nem fogadott észrevételekről

Hlt.szám: V-0446-518/2015.

Tájékoztató
az elfogadott és el nem fogadott észrevételekről

1/b és 1/c melléklet

Az átalakításról történő döntés céljára összehívott 2011. dec. 5-i rendkívüli közgyűlésre készült előterjesztésben (5. oldalon kezdődő táblázat 6. oldalon található részében) Szintetikus Kémiai Intézet névvel szerepel az intézet 2012. évi új megnevezése. A 2012. évben jóváhagyott alapító okiratban már Szerves Kémiai Intézet elnevezés szerepel. Az észrevételt köszönjük, a jelentéstervezet két mellékletében ennek alapján kijavításra kerül az intézet neve Szerves Kémiai Intézetre.

Az ellenőrzési időszakot követő intézkedésekről adott tájékoztatás

Észrevételük köszönjük, de az ellenőrzés időszaka 2013. december 31-vel lezárult. Az ezt követően hozott intézkedések és a 2015 évre tervezett változtatások az intézkedési terv részét fogják képezni, így a jelentéstervezet módosítása nem indokolt.

Tájékoztatom Főigazgató urat, hogy a számvévszékli jelentés mellékleteként szerepeltetjük a jelentéstervezethez tett észrevételeit, valamint az azokra adott válaszunkat.

Budapest, 2015. január "31".

49

Rabony Gy.

MTA
ÖKOLÓGIAI
KUTATÓKÖZPONT

MTA Ökológiai Kutatóközpont
FŐIGAZGATÓ

Domokos László elnök úr részére

Ikt.szám: ÖK- 1/2015

Állami Számvevőszék

Budapest
Apáczai Csere János u. 10.
1052

ÁLLAMI SZÁMVEVŐSZÉK
02570/2015
Érkezt.: 2015 JAN 12.
Iktatószám:
Melléklet:

Tisztelt Elnök Úr!

Az Állami Számvevőszék (a továbbiakban: ÁSZ) által készített, „az MTA egyes kutatóintézetének ellenőrzése – A Magyar Tudományos Akadémia kutatóintézeti hálózatának átalakítása, egyes kiemelt kutatóintézetek gazdálkodása és feladatellátása ellenőrzése” című jelentés-tervezetet előző év végén megkaptam.

Mindenekelőtt engedje meg, hogy Önnek és munkatársainak megköszönjem a jelentés-tervezet alapos, szakmailag korrekt, konstruktív elkészítését.

A jelentés tervezetet elfogadom, ahhoz csak apróbb, leginkább technikai jellegű észrevételeket teszek, melyek a következők:

Részletes észrevételek

- 4. oldal 1. láhjegyzete:

A 2013. évi zárszámadás ellenőrzése során az ÁSZ a jelen vizsgálattal érintett akadémiai intézmények közül nemcsak az MTA TTK-t, hanem az MTA Ökológiai Kutatóközpontját (a továbbiakban: MTA ÖK) is ellenőrizte.

- 8. oldal 5. bekezdése:

- az MTA ÖK esetében a teljesítés-igazolásra jogosultak nevét a gazdálkodási szabályzat melléklete valóban nem tartalmazta, ott csak az utalványozó, ellenjegyző, érvényesítő, kötelezettségvállaló neve és aláírása szerepelt. A gazdálkodási szabályzat jelenlegi változatának 4. sz. melléklete jelenteg már tartalmazza, hogy kik jogosultak teljesítés-igazolásra, és nekik milyen külön írásbeli kijelölés kell a jogosultsághoz.
- Az MTA ÖK 2012. június 26-tól hatályos SZMSZ-e nem írta elő mellékletként a megjelölt két szabályzatot (szellemi tulajdon kezelésre, ill. a bevételek felhasználására vonatkozó), mivel azok önálló szabályzatként hatályosak.
- Szellemi tulajdon kezelési szabályzattal az MTA ÖK 2013. január 1-je óta rendelkezik (addig a jogelőd, a BLK) azonos elnevezésű szabályzata volt hatályban). A vállalkozási eredmény felosztásának szabályait az MTA ÖK esetében a 2013. évi számlarendelet tartalmazza.

Székhely: 0287 Tilosy, Klebelsberg Kuno u. 3.
Postacím: 2103 Vészátó, Alföldmáry u. 2-4.
Web: www.ekologia.mta.hu

Telefon: (28) 380-122
Fax: (28) 380-110
E-mail: fozpuzgato@ekologia.mta.hu

Megjegyzem, hogy a fentiek alapján a jelentés-tervezet 13. és 24. oldalán szereplő, az MTA ÖK e két szabályzata hiányára tett megállapítások is korrigálandók.

39. oldal I. bekezdése:

Szeretném megjegyezni, hogy az MTA ÖK a használatában lévő lakások és garázsok közül a vácrátóti ingatlanokra a szerződéseket – az Akadémiával 2012. évben kötött vagyonhasznosítási szerződés elírása szerint átdolgozta és – 2013. januárjában újrakötötte.

Tisztelettel kérem a végleges jelentés fenti észrevételek szerinti módosítását.

Vácrátót, 2015. január 5.

Üdvözlettel,

Báldi András
főigazgató

ÁLLAMI
SZÁMVEVŐSZÉK

ELNÖK

Ikt.szám: V-0446-511/2015.

Dr. Báldi András
Főigazgató

Magyar Tudományos Akadémia
Ökológiai Kutatóközpont

Budapest

Tisztelt Főigazgató Úr!

„Az MTA egyes kutatóintézetének ellenőrzése - az Akadémia kutatóintézeti hálózatának átalakítása, egyes kiemelt kutatóintézetek gazdálkodása és feladatellátása ellenőrzése” című jelentésszervezetre tett észrevételeit köszönettel megkaptam.

Az Állami Számvevőszék észrevételekre vonatkozó álláspontjáról a felügyeleti vezető által készített részletes tájékoztatást csatoltan megküldöm.

Tájékoztatom Főigazgató urat, hogy a számvevőszéki jelentés szövegezése az elfogadott észrevételek figyelembe vételével készült.

Budapest, 2015. évi október 22.

Tisztelettel:

Dömök László

Melléklet: Tájékoztató az elfogadott és el nem fogadott észrevételekről

Ikt.szám: V-0446-518/2015.

Tájékoztató
az elfogadott és el nem fogadott észrevételekről

Az MTA egyes kutatóintézeteinek ellenőrzése - az Akadémia kutatóintézeti hálózatának átalakítása, egyes kiemelt kutatóintézetek gazdálkodása és feladatellátása ellenőrzése " című jelentéstervezetre 2015. január 6-án érkezett észrevételeit áttekintettük és azok kezelésével kapcsolatban a következő tájékoztatót adom:

4. oldal 1. lábjegyzet

A 2013. évi zárszámadás ellenőrzése során az ÁSZ ténylegesen több MTA kutatóközpontot is ellenőrzött, de a jelentéstervezet lábjegyzetében megfogalmazott eltérés csak az MTA TTK-nál jelentkezett, ezért csak ezt a kutatóközpontot nevesítettük. Ennek alapján a jelentéstervezet módosítása nem indokolt.

8. oldal 5. bekezdés

Az MTA ÖK teljesítés-igazolásra jogosultak nevére vonatkozó intézkedéseket köszönjük, tudomásul vettük, de a 2013. december 31-e után meghozott intézkedések a jelentést nem érintik, azok a jelentésre készített intézkedési terv részét alkotják majd.

A szellemi tulajdon kezelési szabályzat és a bevételek felhasználására vonatkozó szabályzat elkészítését az Alapszabály 55. § (4)-(5) pontja írja elő, mely szerint ezeket a területeket az SZMSZ-ben, illetve annak mellékletekében kell szabályozni. A teljesítési nyilatkozat alapján átadott SZMSZ, illetve annak melléklete ezeket a szabályzatokat nem tartalmazta (önálló szabályzatként sem került átadásra az ellenőrzés ideje alatt).

A 2015. január 8-án elektronikus úton beküldött MTA ÖK szellemi tulajdon kezelési szabályzatát köszönjük, de azt csak az intézkedési terv részeként fogják tudni felhasználni.

A fenti indokok alapján a jelentéstervezet módosítása nem indokolt.

39. oldal 1. részbekezdés

A jelentéstervezetben a lakások, garázsok bérleti díjával kapcsolatos megállapításunkat a mintatételek alapján alakítottuk ki. Az ellenőrzött tételekben nem szerepeltek vácrátóti ingatlanok, ezeknek az ingatlanoknak a szerződéseit nem ellenőriztük, a jelentéstervezet megfogalmazásakor nem tudtuk figyelembe venni, így a megállapítás módosítása nem indokolt.

Tájékoztatom Elnök urat, hogy a számvétségügyi jelentés mellékleteként szerepeltetjük a jelentéstervezethez tett észrevételeit, valamint az azokra adott válaszukat.

Budapest, 2015. február " 3 ".

RÖVIDÍTÉSEK JEGYZÉKE

Törvények

2010. évi Kvtv.	2009. évi CXXX. törvény a Magyar Köztársaság 2010. évi költségvetéséről
2011. évi Kvtv.	2010. évi CLXIX. törvény a Magyar Köztársaság 2011. évi költségvetéséről
2012. évi Kvtv.	2011. évi CLXXXVIII. törvény Magyarország 2012. évi központi költségvetéséről
2013. évi Kvtv.	2012. évi CLXXXVIII. törvény Magyarország 2013. évi központi költségvetéséről
Art.	2003. évi XCII. törvény az adózás rendjéről
Áht. ₁	1992. évi XXXVIII. törvény az államháztartásról (hatályos 2011. december 31-ig)
Áht. ₂	2011. évi CXCV. törvény az államháztartásról (hatályos 2011. december 31-től)
ÁSZ tv.	2011. évi LXVI. törvény az Állami Számvevőszékről
Gt. tv.	2006. évi IV. törvény a gazdasági társaságokról
Info tv.	2011. évi CXII. törvény az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról (hatályos 2011. július 27-től)
Kbt. ₁	2003. évi CXXIX. törvény a közbeszerzésekről (hatályos 2011. december 31-ig)
Kbt. ₂	2011. évi CVIII. törvény a közbeszerzésekről (hatályos 2011. augusztus 21-től)
Kjt.	1992. évi XXXIII. törvény a közalkalmazottak jogállásáról
MTAtv.	1994. évi XL. törvény a Magyar Tudományos Akadémiáról
Számv. tv.	2000. évi C. törvény a számvitelről
Szja. tv.	1995. évi CXVII. Törvény a személyi jövedelemadóról

Korm. rendeletek

Áhsz.	249/2000. (XII. 24.) Korm. rendelet az államháztartás szervezetei beszámolási és könyvvizelési kötelezettségének sajátosságairól (hatálytalan 2014. január 1-jétől)
Ámr.	292/2009. (XII. 19.) Korm. rendelet az államháztartás működési rendjéről (hatályos 2011. december 31-ig)
Ávr.	368/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról (hatályos 2012. január 1-jétől)

Ber.	193/2003. (XI. 26.) Korm. rendelet a költségvetési szervek belső ellenőrzéséről (hatályos 2011. december 31-ig)
Bkr.	370/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről (hatályos 2012. január 1-től)
335/2005. (XII. 29.) Korm. rendelet	335/2005. (XII. 29.) Korm. rendelet a közfeladatot ellátó szervek iratkezelésének általános követelményeiről

Korm. határozat

1025/2011. (II. 11.) Korm. határozat	1025/2011. (II. 11.) Korm. határozat az államháztartási egyensúly megőrzéséhez szükséges intézkedésekről (hatályos 2011. február 11-től)
1428/2011. (XII. 7.) Korm. határozat	1428/2011. (XII. 7.) Korm. határozat a Magyar Tudományos Akadémia kutatóhálózatának és egyéb költségvetési szerveinek átalakításáról (hatályos 2011. december 7-től)

Rendeletek

46/2009. (XII. 30.) PM rendelet	a kincstári számlavezetés és finanszírozás, a feladatfinanszírozási körbe tartozó előirányzatok felhasználása, valamint egyes államháztartási adatszolgáltatások rendjéről szóló 46/2009. (XII. 30.) PM rendelet (hatályos 2011. december 31-ig)
---------------------------------	--

Egyéb rövidítések

AÉT	Magyar Tudományos Akadémia Érdekegyeztető Tanács
AKT	Akadémiai Kutatóintézetek Tanácsa
Alapszabály ₁	Magyar Tudományos Akadémia Közgyűlésének 6/2009. (V. 5.) számú határozata a Magyar Tudományos Akadémia Alapszabályáról és Akadémiai Ügyrendjéről egységes szerkezetben (hatálytalan 2011. december 7-től)
Alapszabály ₂	Magyar Tudományos Akadémia Közgyűlésének 10/2011. (XII. 5.) számú határozata a Magyar Tudományos Akadémia Alapszabályáról és Ügyrendjéről egységes szerkezetben (hatályos 2011. december 7-től)
Archeosztráda Kft.	Archeosztráda Kutató, Szolgáltató és Kereskedelmi Kft.
ÁFA	általános forgalmi adó
ÁSZ	Állami Számvevőszék
elnök	Magyar Tudományos Akadémia elnöke
Elnökség	Magyar Tudományos Akadémia Elnöksége
EU	Európai Unió
Felügyelő Testület	Magyar Tudományos Akadémia Felügyelő Testülete

FEUVE	folyamatba épített, előzetes, utólagos és vezetői ellenőrzés
Irányító szerv	Magyar Tudományos Akadémia
ISSAI	a legfőbb ellenőrző intézmények nemzetközi standardjai
Kormány	Magyarország Kormánya
Közgyűlés	Magyar Tudományos Akadémia Közgyűlése
KTI	Külső Tanácsadó Testület
K+F	kutatás-fejlesztés
MÁK	Magyar Államkincstár
MTA	Magyar Tudományos Akadémia
MTA BLKI	Magyar Tudományos Akadémia Balatoni Limnológiai Kutatóintézet
MTA BLKI ellenőrzési nyomvonal	Magyar Tudományos Akadémia Balatoni Limnológiai Kutatóintézet Belső kontrollrendszer szabályozás 1.6. fejezete tartalmazza az ellenőrzési nyomvonalat (hatályos 2011. január 1-jétől)
MTA BLKI Eszközök és források értékelési szabályzata	Magyar Tudományos Akadémia Balatoni Limnológiai Kutatóintézete Eszközök és források értékelési szabályzata (hatályos 2011. január 1-jétől)
MTA BLKI Felesleges Vagyontárgyak Hasznosításának és Selejtezésének Szabályzata	Magyar Tudományos Akadémia Balatoni Limnológiai Kutatóintézete Felesleges Vagyontárgyak Hasznosításának és Selejtezésének Szabályzata (hatályos 1998. szeptember 30-tól)
MTA BLKI gazdálkodási szabályzata	Magyar Tudományos Akadémia Balatoni Limnológiai Intézet Gazdálkodási Szabályzata (hatályos 2010. december 1-jétől)
MTA BLKI gazdasági szervezet ügyrendje ₁	Magyar Tudományos Akadémia Balatoni Limnológiai Intézet Gazdasági Szervezetének Ügyrendje (hatálytalan 2010. december 1-jétől)
MTA BLKI gazdasági szervezet ügyrendje ₂	Magyar Tudományos Akadémia Balatoni Limnológiai Intézet Gazdasági Szervezetének Ügyrendje (hatályos 2010. december 1-jétől)
MTA BLKI leltározási és leltárkészítési szabályzat	Magyar Tudományos Akadémia Balatoni Limnológiai Kutatóintézete leltározási és leltárkészítési szabályzata (hatályos 2000. június 30-tól)
MTA BLKI Minősítési (Habilitációs) Szabályzat	Magyar Tudományos Akadémia Balatoni Limnológiai Intézet Minősítési (Habilitációs) Szabályzata (hatálytalan 2011. április 1-jétől)
MTA BLKI Önköltség-számítási szabályzata	Magyar Tudományos Akadémia Balatoni Limnológiai Kutatóintézete Önköltség-számítási szabályzata (hatályos 2011. január 1-jétől)

MTA BLKI számviteli politika ₁	Magyar Tudományos Akadémia Balatoni Limnológiai Kutatóintézete számviteli politikája (hatálytalan 2011. január 1-jétől)
MTA BLKI számviteli politika ₂	Magyar Tudományos Akadémia Balatoni Limnológiai Kutatóintézete számviteli politikája (hatályos 2011. január 1-jétől)
MTA BLKI Szellemi tulajdon kezelési szabályzata	Magyar Tudományos Akadémia Balatoni Limnológiai Kutatóintézete Szellemi tulajdon kezelési szabályzata (hatályos 2005. október 24-től)
MTA BLKI Tudományos Minősítési Szabályzat	Magyar Tudományos Akadémia Balatoni Limnológiai Kutatóintézete Tudományos Minősítési Szabályzat a tudományos kutatói munkakört betöltő közalkalmazottakkal szemben támasztott követelményekről (hatályos 2011. április 1-jétől)
MTA BLKI Vagyongazdálkodási és Beruházási Szabályzata	Magyar Tudományos Akadémia Balatoni Limnológiai Kutatóintézete Vagyongazdálkodási és Beruházási Szabályzata (hatályos 2005. január 1-jétől)
MTA BTK	Magyar Tudományos Akadémia Bölcsészettudományi Kutatóközpont
MTA BTK ellenőrzési nyomvonal	Magyar Tudományos Akadémia Bölcsészettudományi Kutatóközpont Belső kontrollrendszer szabályozás 1.6. pontja tartalmazza az Ellenőrzési nyomvonalat (hatályos 2012. november 5-től)
MTA BTK és jogelőd intézetek	A 2012-2013. években az MTA BTK, a 2010-2011. években a 2012. január 1-jétől létrejött MTA BTK szervezeti egységét képező intézetek
MTA BTK Leltározási Szabályzata	Magyar Tudományos Akadémia Bölcsészettudományi Kutatóközpont Leltározási Szabályzata (hatályos 2012. november 5-től)
MTA BTK Pénzkezelési Szabályzata ₁	Magyar Tudományos Akadémia Bölcsészettudományi Kutatóközpont Pénzkezelési Szabályzata (hatálytalan 2013. augusztus 1-jétől)
MTA BTK Pénzkezelési Szabályzata ₂	Magyar Tudományos Akadémia Bölcsészettudományi Kutatóközpont Pénzkezelési Szabályzata (hatályos:2013. augusztus 1-jétől)
MTA BTK SZMSZ	Magyar Tudományos Akadémia Bölcsészettudományi Kutatóközpont Szervezeti és Működési Szabályzata (hatályos 2012. március 20-tól)
MTA elnökének 19/2009. (XII.15.) számú határozata	Az akadémiai költségvetési szervek megbízási hatáskörbe tartozó vezetői munkakörének átadásáról és átvételéről
MTA GI	Magyar Tudományos Akadémia Gazdasági Igazgatósága

MTA KK	Magyar Tudományos Akadémia Kémiai Kutatóközpont
MTA KK FEUVE szabályzata	Magyar Tudományos Akadémia Kémiai Kutatóközpont FEUVE szabályzat (a folyamatba épített, előzetes és utólagos vezetői ellenőrzés szabályozása) (hatályos 2006. szeptember 1-jétől)
MTA LGK	Magyar Tudományos Akadémia Létesítménygazdálkodási Központ
MTA MFA	Magyar Tudományos Akadémia Műszaki Fizikai és Anyagtudományi Kutatóintézet
MTA MFA ellenőrzési nyomvonal	Magyar Tudományos Akadémia Műszaki Fizikai és Anyagtudományi Kutatóintézet Folyamatba épített előzetes és utólagos vezetői ellenőrzés rendszere szabályozás része az Ellenőrzési nyomvonal (hatályos 2011. január 2-ától)
MTA MFA gazdasági szervezet ügyrendje	Magyar Tudományos Akadémia Műszaki Fizikai és Anyagtudományi Kutatóintézet Gazdasági szervezetének ügyrendje (hatályos 2010. január 2-től)
MTA MFA Közbeszerzési szabályzata	Magyar Tudományos Akadémia Műszaki Fizikai és Anyagtudományi Kutatóintézet Közbeszerzési szabályzata (hatályos 2007. január 2-től)
MTA MFA leltározási szabályzata	Magyar Tudományos Akadémia Műszaki Fizikai és Anyagtudományi Kutatóintézet Számviteli Politika részeként szabályozott Leltározási szabályzat (hatályos 2009. január 2-től)
MTA MFA pénzkezelési szabályzata	Magyar Tudományos Akadémia Műszaki Fizikai és Anyagtudományi Kutatóintézet Pénzkezelési szabályzat (hatályos 2009. január 2-től)
MTA MFA számlarendje	Magyar Tudományos Akadémia Műszaki Fizikai és Anyagtudományi Kutatóintézet számlarendje (hatályos 2009. január 2-től)
MTA MFA számviteli politikája	Magyar Tudományos Akadémia Műszaki Fizikai és Anyagtudományi Kutatóintézet számviteli politikája (hatályos 2009. január 2-től)
MTA MFA SZMSZ	Magyar Tudományos Akadémia Műszaki Fizikai és Anyagtudományi Kutatóintézet Szervezeti és Működési Szabályzata (hatályos 2010. augusztus 9-től)
MTA ÖK	Magyar Tudományos Akadémia Ökológiai Kutatóközpont
MTA ÖK és jogelőd intézetek	A 2012-2013. években az MTA ÖK, a 2010-2011. években a 2012. január 1-jétől létrejött MTA ÖK szervezeti egységét képező intézetek

MTA ÖK Felesleges Vagyontárgyak Hasznosításának és Selejtezésének Szabályzata	Magyar Tudományos Akadémia Ökológiai Kutatóközpont Felesleges Vagyontárgyak Hasznosításának és Selejtezésének Szabályzata
MTA ÖK gazdálkodási szabályzata	Magyar Tudományos Akadémia Ökológiai Kutatóközpont Gazdálkodási Szabályzata (hatályos 2012. május 1-jétől)
MTA ÖK Leltárkészítési és leltározási szabályzata	Magyar Tudományos Akadémia Ökológiai Kutatóközpont Leltárkészítési és leltározási szabályzata (hatályos 2013. augusztus 1-jétől)
MTA ÖK Szabálytalanságkezelési eljárásrendje	Magyar Tudományos Akadémia Ökológiai Kutatóközpont Szabálytalanságok kezelésének eljárásrendje (hatályos 2012. augusztus 10-től)
MTA ÖK SZMSZ	Magyar Tudományos Akadémia Ökológiai Kutatóközpont szervezeti és működési szabályzat (hatályos 2012. június 26-tól)
MTA ÖK gazdasági szervezetének ügyrendje	Magyar Tudományos Akadémia Ökológiai Kutatóközpont gazdasági szervezetének ügyrendje (hatályos 2013. augusztus 1-jétől)
MTA ÖK Vagyongazdálkodási és Beruházási Szabályzata	Magyar Tudományos Akadémia Ökológiai Kutatóközpont Vagyongazdálkodási és Beruházási Szabályzata (hatályos 2013. október 8-ától)
MTA RI	Magyar Tudományos Akadémia Régészeti Intézet
MTA RI ellenőrzési nyomvonal	Magyar Tudományos Akadémia Régészeti Intézet Folyamatba épített előzetes és utólagos vezetői ellenőrzés rendszere szabályzat II. fejezete az Ellenőrzési nyomvonal (hatályos 2009. április 30-tól)
MTA RI közbeszerzési szabályzata	Magyar Tudományos Akadémia Régészeti Intézet közbeszerzési szabályzata (hatályos 2010. január 1-jétől)
MTA RI leltárkészítési és leltározási szabályzata	Magyar Tudományos Akadémia Régészeti Intézet leltárkészítési és leltározási szabályzata (hatályos 2009. január 1-jétől)
MTA RI pénzkezelési szabályzat	Magyar Tudományos Akadémia Régészeti Intézet pénzkezelési szabályzata (hatályos 2010. május 1-jétől)
MTA RI számviteli politikája	Magyar Tudományos Akadémia Régészeti Intézet számviteli politikája (hatályos 2010. május 1-jétől)
MTA RI SZMSZ	Magyar Tudományos Akadémia Régészeti Intézet Szervezeti és Működési Szabályzata (hatályos 2007. március 6-tól)
MTA TTK	Magyar Tudományos Akadémia Természettudományi Kutatóközpont

MTA TTK értékelési szabályzata	Magyar Tudományos Akadémia Természettudományi Kutatóközpont 18. sorszámú Eszközök és források értékelési szabályzata (hatályos 2012. január 1-jétől)
MTA TTK és a jogelőd intézetek	A 2012-2013. években az MTA TTK, a 2010-2011. években a 2012. január 1-jétől létrejött MTA TTK szervezeti egységét képező intézetek
MTA TTK Gazdálkodási szabályzata	Magyar Tudományos Akadémia Természettudományi Kutatóközpontjának Gazdálkodási szabályzata (hatályos 2012. január 1-jétől)
MTA TTK gazdasági szervezetek ügyrendje	Magyar Tudományos Akadémia Természettudományi Kutatóközpont 14. sorszámú Gazdasági szervezet ügyrendje (hatályos 2012. január 1-jétől)
MTA TTK Leltározási Szabályzata	Magyar Tudományos Akadémia Természettudományi Kutatóközpont Leltárkészítési és leltározási szabályzat (hatályos 2012. január 1-jétől)
MTA TTK pénzkezelési szabályzata	Magyar Tudományos Akadémia Természettudományi Kutatóközpont 21. sorszámú Pénz és értékkezelési szabályzat (hatályos 2012. január 1-jétől)
MTA TTK számlarendje	Magyar Tudományos Akadémia Természettudományi Kutatóközpont 16. sorszámú Számlarend (hatályos 2012. január 1-jétől)
MTA TTK számlatükör	Magyar Tudományos Akadémia Természettudományi Kutatóközpont 16/1. sorszámú Számlarend Számlatükör (hatályos 2012. január 1-jétől)
MTA TTK számviteli politikája	Magyar Tudományos Akadémia Természettudományi Kutatóközpont 17. sorszámú Számviteli politika (hatályos 2012. január 1-jétől)
MTA TTK Szellemi tulajdon kezelési szabályzata	Magyar Tudományos Akadémia Természettudományi Kutatóközpont Szellemi tulajdon kezelési szabályzata (hatályos 2013. szeptember 1-jétől)
MTA TTK SZMSZ	MTA TTK – Akadémiai Kutatóintézetek Tanácsa 3/1/2012. (02. 27.) számú állásfoglalásával jóváhagyott – Szervezeti és Működési Szabályzata (hatályos 2012. március 20-tól)
MTA Vagyongazdálkodási és Vagyonhasznosítási Szabályzata ₁	Magyar Tudományos Akadémia Elnökségének 19/2010. (III. 30.) számú határozata a Magyar Tudományos Akadémia Vagyongazdálkodási és Vagyonhasznosítási Szabályzatáról (hatályos 2012. december 31-ig)

MTA Vagyongazdálkodási és Vagyonhasznosítási Szabályzata ₂	Magyar Tudományos Akadémia Elnökségének 62/2012. (XII. 18.) számú határozata a Magyar Tudományos Akadémia Vagyongazdálkodási és Vagyonhasznosítási Szabályzatáról (hatályos 2013. január 1-jétől)
NAV	Nemzeti Adó- és Vámhivatal
NGM	Nemzetgazdasági Minisztérium
OGY	Országgyűlés
Q2 beruházás	A Magyar Tudományos Akadémia Természet-tudományi Kutatóközpont új épületének beruházása
Stratégiai Tanácsadó Testület	Magyar Tudományos Akadémia elnöke döntéshozó munkáját segítő testület
SZMSZ Ügyrend ₁	Szervezeti és Működési Szabályzat Magyar Tudományos Akadémia Közgyűlésének 6/2009. (V. 5.) számú határozata a Magyar Tudományos Akadémia Alapszabályáról és Akadémiai Ügyrendjéről egységes szerkezetben (hatálytalan 2011. december 7-től)
Ügyrend ₂	Magyar Tudományos Akadémia Közgyűlésének 10/2011. (XII. 5.) számú határozata a Magyar Tudományos Akadémia Alapszabályáról és Ügyrendjéről egységes szerkezetben (hatályos 2011. december 7-től)
Vagyonkezelő Testület	Magyar Tudományos Akadémia vagyonával kapcsolatos véleményezési, döntés-előkészítő jogkört gyakorló testület
Vezetői Kollégium	Magyar Tudományos Akadémia operatív működését irányító választott testület

FOGALOMTÁR

Akadémia Elnöksége	<p>A Magyar Tudományos Akadémia Elnöksége. Két Közgyűlés között az Elnökség az Akadémia döntéshozó testülete. Az Elnökség döntési jogkörét, működési rendjét és azt, hogy az Elnökség mely döntési jogköreit adhatja át a MTA tv. 12. §-ban meghatározott Vezetői Kollégiumnak, az Alapszabály tartalmazza. Az Elnökség a döntéseiért a Közgyűlésnek tartozik felelősséggel. (Forrás: MTAtv. 11. § (2) bekezdés)</p>
Akadémia kutatóhálózata	<p>Az Akadémia kutatóhálózata kutatóközpontokból, kutatóintézetekből és támogatott kutatócsoportokból (együttesen: kutatóhely) áll. (Forrás: MTAtv. 17. § (1) bekezdés)</p>
akadémiai kutatóintézet	<p>Az akadémiai kutatóintézet költségvetési szerv. Az akadémiai kutatóközpont keretein belül működő kutatóintézet a kutatóközpont szervezeti egysége. A kutatóintézet autonóm módon vesz részt az Akadémia közfeladatainak megoldásában, önállóan is vállal közfeladatokat, továbbá egyéb tevékenységet is végezhet. A kutatóintézet tevékenységét az igazgató irányítja a tudományos tanács vagy más intézeti testületi szerv közreműködésével. (Forrás: MTAtv. 18. § 81)-(2) bekezdés)</p>
akadémiai kutatóközpont	<p>Az akadémiai kutatóközpont költségvetési szerv. A kutatóközpont autonóm módon vesz részt az Akadémia közfeladatainak megoldásában, önállóan is vállal közfeladatokat, továbbá egyéb tevékenységet is végezhet. Tudományos tevékenységéről és gazdálkodásáról évente beszámolót készít, amelyet az Akadémia az e törvényben és az Alapszabályban leírtak szerint értékel. A kutatóközpont tevékenységét a főigazgató irányítja a tudományos tanács vagy más intézeti testületi szerv közreműködésével. (Forrás: MTAtv. 18. § (1)-(2) bekezdés)</p>
Akadémiai Kutatóintézetek Tanácsa (AKT)	<p>Az akadémiai kutatóhálózat testületi felügyeletét látja el. Az AKT 15 főből áll, elnöke a főtitkár. (Forrás: MTAtv. 17. § (4)-(5) bekezdés)</p>
Akadémia vagyona	<p>Az Akadémia vagyonába tartozik az e törvény hatálybalépésével az Akadémiának átadott törzsvagyon és az állami vagyonról szóló 2007. évi CVI. törvény 69. § (1) bekezdése alapján az Akadémiának átadott vagyon (a továbbiakban: az Akadémia vagyona). Az Akadémia vagyonába tartoznak az ingatlanok, az immateriális javak (ideértve a szellemi tulajdont is), a tárgyi eszközök, a pénz, a befektetések és a részesedések is. (Forrás: MTAtv. 23. § (2) bekezdés)</p>

Akadémia vagyongazdálkodása	<p>Az Akadémia a feladatai ellátása érdekében a vagyonával önállóan gazdálkodik, ennek részletes szabályait az Alapszabály határozza meg. (Forrás: MTAtv. 23. § (1) bekezdés)</p>
alapkutatás	<p>Kísérleti vagy elméleti munka, amelyet elsősorban a jelenségek vagy megfigyelhető tények háttérével kapcsolatos új ismeretek megszerzésének érdekében folytatnak anélkül, hogy kilátásba helyeznék azok gyakorlati alkalmazását vagy felhasználását. (Forrás: 2004. évi CXXXIV. törvény 4. §)</p>
alkalmazott kutatás	<p>Tervezett kutatás vagy kritikus vizsgálat, amelynek célja új ismeretek és szakértelem megszerzése új termékek, eljárások vagy szolgáltatások kifejlesztéséhez, vagy a létező termékek, eljárások vagy szolgáltatások jelentős mértékű fejlesztésének elősegítéséhez. Magában foglalja az alkalmazott kutatáshoz – különösen a generikus technológiák ellenőrzéséhez – szükséges komplex rendszerek összetevőinek létrehozását is a prototípusok kivételével. (Forrás: 2004. évi CXXXIV. törvény 4. §)</p>
átalakítás	<p>Az általános jogutódlással történő megszüntetés átalakítással történhet. Az átalakítás lehet egyesítés vagy különválás. Az egyesítés lehet beolvadás vagy összeolvadás. (Forrás: Áht.₁ 95. §, Áht.₂ 11. §)</p>
belső kontrollrendszer	<p>A kockázatok kezelése és tárgyilagos bizonyosság megszerzése érdekében kialakított folyamatrendszer, ami azt a célt szolgálja, hogy megvalósuljanak a következő célok: a működés és a gazdálkodás során a tevékenységeket szabályszerűen, gazdaságosan, hatékonyan, eredményesen hajtsák végre, az elszámolási kötelezettségeket teljesítsék, és megvédjék az erőforrásokat a veszteségektől, károktól és nem rendeltetésszerű használatától. (Forrás: Áht.₁ 121. § (1) bekezdés, Áht.₂ 69. §) (1) bekezdés)</p>
érvényesítés	<p>A szakmai teljesítés igazolása alapján – az Ámr. 76. § (3) bekezdése szerinti esetben annak hiányában is - az érvényesítőnek ellenőriznie kell az összezszerűséget, a fedezet meglétét és azt, hogy a megelőző ügymenetben az Áht., az államháztartási számviteli kormányrendelet és e rendelet előírásait, továbbá a belső szabályzatokban foglaltakat megtartották-e. Az érvényesítésnek tartalmaznia kell az érvényesítésre utaló megjelölést, a megállapított összeget, az érvényesítés dátumát és az érvényesítő aláírását. (Forrás: Ámr. 76. § (1) és (3) bekezdései)</p> <p>Kifizetések esetén a teljesítés igazolása alapján - az Ávr. 57. § (3) bekezdése szerinti esetben annak hiányában is - az érvényesítőnek ellenőriznie kell az ösz-</p>

	<p>szegszerűséget, a fedezet meglétét és azt, hogy a megelőző ügymenetben az Áht., az államháztartási számviteli kormányrendelet és e rendelet előírásait, továbbá a belső szabályzatokban foglaltakat megtartották-e. Az érvényesítés az Ávr. 59. § (2) bekezdése szerinti okmány utalványozása előtt történik. Az érvényesítésnek tartalmaznia kell az érvényesítésre utaló megjelölést és az érvényesítő keltezéssel ellátott aláírását. (Forrás: Ávr. 58. § (1) és (3) bekezdései)</p>
használhatósági fok mutató	<p>tárgyi eszközök nettó értéke x 100 / tárgyi eszközök bruttó értéke</p>
integritás	<p>Az integritás az elvek, értékek, cselekvések, módszerek, intézkedések konzisztenciáját jelenti, vagyis olyan magatartásmódot, amely meghatározott értékeknek megfelel. (Forrás: Magyarországi államháztartási belső kontroll standardok Útmutató 1.6.1. pontja, 2012. december)</p>
irányító szerv	<p>A központi alrendszer egyes intézményével és annak gazdálkodásával kapcsolatos irányítási jogokkal felruházott szerv vagy személy. (Forrás: (Áht.₁ 2/A. § (3) bekezdés a) pontja, Ávr. 1. § (3) bekezdés a) pontja)</p>
kontrolltevékenységek	<p>A kontrolltevékenységek azok a politikák és eljárások, amelyeket a kockázatok megoldására hoznak létre a szervezet céljainak teljesítése érdekében. (Forrás: ÁSZ belső szakmai előírása)</p>
kötelezettségvállalás	<p>A kiadási előirányzatok, és – ha jogszabály azt lehetővé teszi – a lebonyolító szerv számára a Kormány rendeletében meghatározottak szerinti rendelkezésre bocsátott összeg terhére fizetési kötelezettség – így különösen a foglalkoztatásra irányuló jogviszony létesítésére, szerződés megkötésére, költségvetési támogatás biztosítására irányuló – vállalásáról szóló, szabályszerűen megtett jognyilatkozat. (Forrás: Áht.₁ 72. § (1) bekezdése, Áht.₂ 2. §(1) bekezdés o) pontja)</p>
közfeladat	<p>Jogszabályban meghatározott és az alapító okiratban rögzített állami, önkormányzati feladatokat. (Forrás: Áht.₁ 87. §)</p>
köztestület	<p>A köztestület önkormányzattal és nyilvántartott tagsággal rendelkező szervezet, amelynek létrehozását törvény rendeli el. A köztestület a tagságához, illetőleg a tagsága által végzett tevékenységhez kapcsolódó közfeladatot lát el. A köztestület jogi személy. A Magyar Tudományos Akadémia köztestület. (Forrás: MTAtv. 1. § (1) bekezdése)</p>

kutatás-fejlesztés	<p>Magában foglalja az alapkutatást, az alkalmazott kutatást és a kísérleti fejlesztést.</p> <p>(Forrás: 2004. évi CXXXIV. törvény 4. §)</p>
monitoring	<p>A monitoring a különböző szintű szervezeti célok megvalósításának folyamatát kíséri figyelemmel, melynek során a releváns eseményekről és tevékenységekről (együtt: folyamatokról) rendszeres jelleggel, strukturált, döntéstámogató információkhoz jutnak a szervezet vezetői.</p> <p>(Forrás: NGM útmutató a költségvetési szervek monitoring rendszeréhez 3. oldal, 2011. november)</p> <p>A költségvetési szerv vezetője köteles olyan monitoring rendszert működtetni, mely lehetővé teszi a szervezet tevékenységének, a célok megvalósításának nyomon követését. A költségvetési szerv monitoring rendszere az operatív tevékenységek keretében megvalósuló folyamatos és eseti nyomon követésből, valamint az operatív tevékenységektől függetlenül működő belső ellenőrzésből áll.</p>
monitoring-rendszer	<p>(Forrás: Ámr. 160. §, Bkr. 10. §)</p> <p>A Közgyűlés az MTA, mint köztestület legfőbb döntéshozó testülete, az Akadémia Közgyűlését a hazai akadémikusok, valamint a nem akadémikus képviselők alkotják.</p>
MTA Közgyűlés	<p>(Forrás: MTAtv. 9. § (1)-(2) bekezdése)</p> <p>Az Akadémia vagyonával kapcsolatos végrehajtási jogkört és az elszámolási, valamint a nyilvántartási feladatokat az MTA Titkárságán belül működő Vagyonkezelő Szervezet látja el. Az Akadémia vagyonával kapcsolatos véleményezési, döntés-előkészítő jogkör a Vagyonkezelő Testület hatáskörébe tartozik.</p>
MTA Vagyonkezelő Testület	<p>(Forrás: MTAtv. 23. § (7) bekezdése)</p> <p>saját tőke aránya mutató szakmai teljesítésigazolás</p> <p>saját tőke összesen / források összesen</p> <p>A szakmai teljesítés igazolása során ellenőrizhető okmányok alapján ellenőrizni, szakmailag igazolni kell a kiadások teljesítésének jogosságát, összegszerűségét, ellenszolgáltatást is magában foglaló kötelezettségvállalás esetében - ha a kifizetés vagy annak egy része az ellenszolgáltatás teljesítését követően esedékes - annak teljesítését. A szakmai teljesítést az igazolás dátumának és a teljesítés tényére történő utalás megjelölésével, az arra jogosult személy aláírásával kell igazolni.</p> <p>(Forrás: Ámr. 76. § (1) bekezdése, Ávr. 57. § (1) bekezdése).</p>

utalványozás ellenjegyzése	<p>Az utalvány ellenjegyzése során az Ámr. 74. §-ban foglaltak megfelelő alkalmazásával kell eljárni, továbbá meg kell győződni arról, hogy a szakmai teljesítés igazolása és az érvényesítés megtörtént-e.</p> <p>(Forrás: Ámr. 79. § (2) bekezdése)</p>
utóellenőrzés	<p>Az intézkedések nyomon követése érdekében elrendelt ellenőrzés, amelynek célja, hogy az ellenőrzés bizonyosságot szerezzen az elfogadott intézkedések végrehajtásáról vagy arról a tényről, hogy az ellenőrzött szerv, illetve az ellenőrzött szervezeti egység vezetője nem vagy nem az elfogadott intézkedésnek megfelelően hajtja végre az intézkedéseket, továbbá meggyőződni arról, hogy a végrehajtott intézkedésekkel a megállapított kockázat ténylegesen megszűnt, vagy a kockázati tűréshatár alá csökkent.</p> <p>(Forrás: Bkr. 2. § s) pontja)</p>